DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 270. SZÁM. *Debrecen, 1937 november 28 vasárnap* ÁRA .. FILLÉR

Az iparos nagygyülés elé

Ma délelőtt Debrecenben nagygyülést tart Tiszántúl iparossága a környéki összes ipartestületek bevonásával. Ezen a gyűlésen feltárulnak a tiszántúli iparosság égető problémái, bajai, keservei, kívánságai. Az előzetes jelentésből tudjuk, hogy rengeteg javaslat, indítvány érkezett a gyűlésre, ami bizony azt mutatja, hogy volna itt tenni és segíteni való elég.

A Tiszántúl iparossága tényleg tele van gonddal-bajjal. És ebben a tekintetben sajnos nem kivétel a debreceni iparosság, sőt itt még fokozott mértékben fennállanak a bajok, gondok és keservek, melyeket nem is kell külön részletezni, hiszen általánosan tudott tények ezek.

A Tiszántúl iparosságának súlyos helyzete szoros összefüggésben van a sok csapással, mely tudvalevően a Tiszántúlt sújtotta. Sok iparág szoros összefüggésben van a mezőgazdaság sorsával és helyzetével. Ha jól megy a gazdának, jól megy az iparosnak is, mert hiszen akkor eltudja látni munkával a gazda az iparost. Különösen áll ez a falukra, de nem különben a városokra is, mert hiszen közvetve az agrárlakosság vásárlóképessége befolyást gyakorol az egész gazdasági életre, az iparos, a kereskedő sorsára.

A Tiszántúl kedvezőtlen gazdasági helyzete jut szomorú kifejezésre az itteni iparosság sorsában is. Ezerszer kimutatott igazság, hogy a Tiszántúlt ért sorozatos csapások, kezdve a román megszállás kifosztó uralmától, folytatva a megismétlődő elemi csapásokon és állandósulva az export-viszonylatban kedvezőtlen helyzeten, ezen az országrészen sokkal kedvezőtlenebb gazdasági állapotokat idéztek elő, mint a sokkal szerencsésebb Dunántúlon. Innen van aztán, hogy erről a vidékről több panasz, több kívánság és több keserv hangzik fel, mint a többi országrészekből. Most bizonyosodik be az az igazság, hogy minden foglalkozási ág, miután agrár ország vagyunk, a mezőgazdasággal áll vagy bukik.

Miután ez való tény és megcáfolhatatlan igazság, egészen természetes, hogy **a segítségnek is erről a sikról kell kiindulni.** Ha most az iparos-problémákról van szó, egész természetes az a kívánság, hogy a tiszántúli **iparosság joggal kívánhatja különleges súlyos helyzetének figyelembe vételét.** A mai iparos gyülésnek először is meg kell állapítania, hogy itt sokkal égetőbbek az iparosbajok és gondok, mint máshol, tehát az illetékes tényezőktől joggal várhatnak különleges intézkedéseket. Nem lenne felesleges munka egy pontos statisztika összeállítása abban a tekintetben, hogy a tiszántúli iparosság kereseti viszonyait illetőleg menynyivel van hátrányosabb helyzetben, mint az ország többi részén az iparosság.

A segítésnek pedig elsősorban más módja nem lehet, mint **munka és kereseti alkalmak biztosítása.** Mindent nem lehet az államtól várni, közmunkák beiktatása csak ideig-óráig tartó munkaalkalmat jelent, sokkal inkább fontosabb a magángazdasági tevékenység oly mérvű megindítása, hogy állandóan munkához jusson az iparosság.

Különösen áll ez az építőiparra. Láthatjuk, hogy egy-két még oly nagyszabású közmunka nem jelent sokat. Inkább a magánépítkezések megindítása az, amely a kisiparosságnak tartós munkaalkalmat biztosít. Másként, mint rendkívüli adómentesség biztosításával nem lehet a magánépítkezéseket nagyobbarányúvá tenni. Ha a tiszántúli városok rendkívüli és nagyobb mérvű adókedvezményeket kapnának, bizonyos, hogy a magánépítkezések megindulnának és sok iparos találna keresetet.

Fontos probléma az **iparosadósságok rendezése. A kétszer hét szűk esztendő alatt** a Tiszántúl iparossága eladósodott. Nagy összegű köz- és magánadósság nyomja a legtöbb iparos vállát. Ebben a vonatkozásban nagyon indokolt valamelyes méltányos rendezési mód elérése, bizonyos védettség megállapítása.

Jogos kívánság, hogy a Tiszántúl iparossága **a kézművesiparnak jutó közszállításokból** minél nagyobb arányt kapjon, annyival nagyobbat, amennyivel rosszabb helyzetben van. Általános kihatású követelmény viszont az, melv az **iparosság kötelező nyugdíjbiztosítását célozza.** — Különös állapot, hogy míg munkásai után OTI díjakban jelentékeny összeget adózik az iparos, **addig a maga jövője, késő öregsége napjaira nincs biztosítva.**

Több rendbeli szakkérdés és kívánalom kerül még a mai gyülés elé. Ezeket nem is részletezzük, de hangsúlyozzuk, hogy a magyar társadalom eme értékes rétege, melyet az iparosság jelent, **nemzeti érdek segíteni.** Fontos, hogy **maguk az iparosok állapítsák meg a legsürgetőbb teendőket** és amellett aztán egységesen szálljanak sikra, mert csak az egységes, határozott állásfoglalásnak lehet eredménye.

Üdvözöljük a tisztántuli iparosság gyűlését és kívánjuk, hogy tanácskozásuk eredményes legyen és jobb napokat hozzon számukra.

Franciaország hajlandó elvileg elismerni a német gyarmati követelést

A francia miniszterelnök és külügyminiszter londoni tárgyalásai

Páris, nov. 27. Az Angliát, valamint a La Manche-csatornát borító sürü köd következtében Chautemps és Delbos londoni utitervét kissé módositották. A francia államférfiak nem a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka utaznak Londonba, hanem már **szombaton utra keltek**, hogy vasárnap este az angol fővárosban lehessenek.

London, nov. 27. Az Ewening Standard diplomáciai levelezője irányadó párisi forrásból ugy értesül, hogy Chautemps francia miniszterelnök a következőkben ismerteti majd politikáját Chamberlain angol miniszterelnökkel:

1. Franciaország nem akar akadályokat görditeni **az elé, hogy Anglia megvizsgálja a Németországgal létesitendő állandó megegyezés lehetőségeit, sőt örömmel üdvözölne ilyen megegyezést.**

2. Feltéve, hogy a jelenlegi angol-francia együttmüködés tovább tart s **a békeszerződések területi határozatait tiszteletben tartják, a francia kormány kész csatlakozni ahhoz az angol lépéshez, amely elvileg elismeri a német gyarmati egyenjogusági követelést.**

3. Franciaország kész volna, ha Anglia hasonlóképpen jár el közös területi áldozatokakl hozzájárulni **egy általános alaphoz, amelyből ésszerü kielégitést nyerhet a német gyarmati követelés.**

4. A francia kormány, **amikor a területi határozatok tiszteletbentartásáról beszél, elsősorban Csehországra gondolt.** A francia népfront vezetői szoros szövetségben állanak a párisi politikai körökkel s a francia államférfiak meg vannak győződve arról, hogy amely napon cserbenhagyják Csehországot, egyszersmind elvesztik Szovjetoroszország együttmüködését is.

Ausztria kérdésében a francia kormány meggyőződhetett arról, hogy Olaszország tovább védi Ausztria függetlenségét. Ennélfogva ez a kérdés nem időszerü.

Torday visszaéléseit éveken át nem vették észre

A halott Czvetkovits vallomását felolvasták a tárgyaláson

TORDAY NEM ELMEBETEG

Torday László gazdasági tanácsos, a földmüvelésügyi minisztériumi panama szereplőjének bünügyében tegnap folytatták a főtárgyalást.

Most került sor az időközben elhunyt *Czvetkovits Ferenc* miniszteri tanácsos, Torday László egykori főnöke vallomásának felolvasására. Czvetkovits ellen annakidején ugyancsak eljárás indult bünrészesség miatt, mert a vád szerint a kötelező ellenőrzést elmulasztotta.

A miniszteri tanácsos ügyészi kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy bünösségét nem ismeri el, részletesen elmondotta vallomásában, hogy *Torday még arra is vállalkozott, hogy maga készítette el azokat az utalványterveztetet, amelyeket a törvény értelmében a miniszterium számvevőségének kellett volna elkészítenie.* Vallomása szerint *sem a legfőbb állami számvevőszék, sem a földmüvelésügyi miniszterium szám-*

BUDAPESTEN
a nagyadó működése közben szelektíven vesz
BÉCSET
Váltóra mono EXTRA
Egyenirányítóra mono EXTRA U
Egyenirányítóra stereo EXTRA U
Egyenirányítóra stereo EXTRA U
Egyenirányítóra stereo

Karácsonyra már most válasszon **Philips, Standard, Orion, Eka, Telefunken**
Rádiókból
Pertrix gyertya lámpa vidékiek kedvence.
Neumann József
rádió, kerékpár és csillár üzletében
Telefon 11-27. Piac és Simonffy u. sarok.

Debreceni Első Takarékpénztár
Alakult 1846-ban. Foglalkozik a bank és takarékpénztári üzlet minden ágával
Uj kölcsönöket állandóan folyósit.

Ajándékozzon METEOR állólámpát
P 5·80-tól Piac u. 9.

Egészet-enát
Franck
KÁVÉPOTLÉKKAL
Kneipp
MALÁTAKÁVÉT

Ravasz szélhámos végigcsalta a várost

Szöveteket fogadott el megvarásra és elsikkasztotta

A debreceni rendőrségre több feljelentés érkezett állítólagos Fülöp Sándor nevű kolozsvári születésű, 35 éves női szabó ellen, aki 168 centiméter magas, barna férfi, világosszürke ruhát és fekete félcipőt visel.

Fülöp Sándor végigszélhámoskodta a várost azzal, hogy szöveteket, kabátokat vett át megvarrásra, illetve javításra s azokat elsikkasztotta. Ezáltal több mint ezer pengő értékkel károsított meg hiszékeny embereket. Többek között feljelentést tettek ellene özv. Hennel Gyuláné Bujdosó uccai lakos, akitől egy kosztümre való komplett szürke anyagot csalt ki. Füzesi Istvánné Rothermere uccai lakos, Kiss Sándorné Péterfia ucca 56. szám alatti lakos, akiktől kabátokat és szövetet vett át megvarrásra s nem jelentkezett többet. Mindegyik helyen bemondott egy lakáscímet, de ezeken a helyeken hasztalan keresték.

Ugyancsak megkárosította az állítólagos Fülöp Sándor Rosenberg László Simonffy ucca 26. szám alatti lakost, akinél albérletben lakott s elkérte tőle felesége kabátját azzal, hogy fazonként akarja egy megrendelőjénél bemutatni. A 200 pengőt érő kabáttal aztán eltünt az albérlő.

A rendőrség megindította a nyomozást Fülöp Sándor kézrekerítésére s felhívja a közönséget, hogy akinél jelentkezik, adja át a legközelebbi rendőrnek a hamis adatokkal magát bejelentő szélhámost.

88
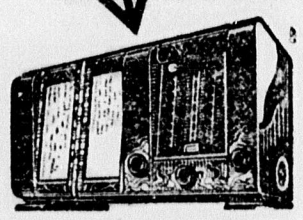
ORION világrádió
teljesitmény, hangminőség és kivitel tekintetében minden kívánalomnak eleget tesz.
Kapható minden Orion rádiókereskedőnél

Az Ügyvédi Nyugdijintézet épittessen, vagy vasaroljon székházat Debrecenben

Bonyodalmak a kamarai költségvetés körül

Tegnap a Debreceni Ügyvédi Kamara izgalmas vita után letárgyalta a jövő évi költségvetést. A »Gazdasági Blokk« a vezetőség indítványával szemben ellenezte a költségvetési tételek emelését s különösen a tisztikar fizetéses tagjainak ismételt fizetésemelését kifogásolta, hangoztatva, hogy az ügyvédi kar mai gazdasági helyzetében ez nem időszerű. Az Ügyvédek Gazdasági Blokkjának ellenindítványát az elnök szavazásra tette fel s a legnagyobb meglepetésre, *mindössze két szavazattöbbséggel fogadta el a közgyűlés* a hivatalos költségelőirányzatot. Többen kifogásolták, hogy ez a minimális többség is úgy állott elő, hogy a titkár és a pénztáros is résztvettek a szavazásban és éppen ez a két szavazat döntötte el az eredményt. A takarékossági javaslat előterjesztői szerint kifogásolható, hogy a tiszteletdíjak felemelésénél olyanok is szavaztak, akik saját személyükben is érdekeltek voltak és éppen ezért — állítólag — *meg akarják támadni az általuk sérelmesnek tartott közgyűlési határozatot.*

Dreher "MENYECSKE" CSOKOLÁDÉ KAKAÓ • SÜTEMÉNY MINDEN JOBB ÜZLETBEN

Az adófelszólamlási bizottságba történő jelölésnél szintén vita támadt s a kamarai titkár előterjesztésével szemben, a Gazdasági Blokk szónokának előterjesztéséhez képest, az új jelölés megejtésére a kamara elnökének vezetésével dr *Szabó Ferenc*, dr *Lévay Zoltán*, dr *Nagy Béla* és dr *Geiger Simon* ügyvédekből álló bizottságot küldte ki a közgyűlés, amelyet e célból felfüggesztettek.

A folytatólagos közgyűlésen a jelölőbizottság indítványa szerint egyhangú felkiáltással megválasztották a Debrecen város adófelszólamlási bizottságainak ügyvédküldötteit.

Debrecen város I., II. VI. és VII. adóhivatali kerületeiben működő I. adófelszólamlási bizottságra rendes tagjai lettek: dr Nagy Béla, dr Nagy Sándor, dr Szabó Ferenc, póttagok: dr Erdős Imre, dr Papp Endre, dr Strohbach Jenő. Debrecen város III., IV. és V. adóhivatali kerületeiben működő II. adófelszólamlási bizottság rendes tagjai: dr Aczél Jenő, dr Kovács Béla, a háztulajdonosok ügyésze, dr Gorove Lajos, póttagjai: dr Békés Kálmán, dr Mailáth László, dr Gátas Sándor.

Ezután dr *Nagy Sándor* és társai a Gazdasági Blokk megbízásából előterjesztett indítványát tárgyalta a kamara: *Kérje fel a közgyűlés a kamara elnökét, hogy az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet Debrecenben is vásároljon, vagy esetleg építsen olyan bérházat, amelyben a kamara helyiségei és tervezett jóléti intézményei is otthonra találhatnak.*

Az indítványt egyhangúlag elfogadták és dr *Fráter Pál* elnök készséggel megígérte, hogy a nyugdíjintézetnél a kamara kívánságának megvalósítása érdekében közben jár.

Radó-nál már most vásároljon ajándékokat szenzációs olcsón!

Nagy mennyiségű cloce selymek	P 2.50	Arany és ezüst beszövésű kelmék	P 4.50	Düftinek, sok minta végből	P 1.62
Hibátlan crepszaten, sok színben	P 2.64	Angora ruhaszövet, sok színben	P 1.76	Gyönyörű flanelek	P -.94
Taftok minden színben	P 2.06	A legújabb golget csipkék 90 cm. széles, minden színben 12 P helyett most	P 4.50	Matlassé-barhet	P 1.55
Csipke selymek 90 cm.	P 4.40				

Oriási választék női és férfi angol kabát és ruhaszövetekben — gyapju és selyem csipkékben!

Fényesen sikerült a Szt. Erzsébet Egyesület műsoros teaestélye

Magasszínvonalú műsoros teaestélyt rendezett szombaton az Arany Bika dísztermében Szent István király emlékére a Szent Erzsébet Egyesület. Az estélyt művészi nívón álló műsor s a Kovássy Kálmánnéval, Achátz Imrénével és Ferschin Emilnével élén fáradhatatlanul dolgozó rendezőbizottság figyelmessége tette nagysikerűvé.

A teaestélyen nagyszámú és előkelő közönség töltötte meg az Arany Bika dísztermét élén *Eberswaldi Siegler Géza* vegyesdandárparancsnokkal, *Oláh Lajos* táblai elnökkel.

Dr *Milleker Rezső* egyetemi tanár, a Szent Erzsébet Egyesület igazgatója nagy érdeklődéstől kísért, értékes bevezető beszédében Szent István nagy történelmi szerepéről emlékezett meg. Ha Szent István volt a kereszt és kard — úgymond —, Szent Erzsébet a béke, az irgalom és szeretet. És ha e kettő összefonódik a mi mostani életünkben, akkor Magyarország nincsen veszve, hanem él régi nagyságában.

Rendkívül kedves volt a gyermekballett, melyet *Vollay Edit, Tikos Sárika, Csurka Baba, Nádassy Ria, Fehérváry Baba, Lengyel Évi, Steiner Flórika, Vágó Marika, Vágó Eszti, Bakó Anikó, Török Mancika* táncoltak sok bájjal és tehetséggel. Különösen pompás volt a kis *Vollay Edit* tánca. A közönség a gyermekballett tagjait számtalanszor kitapsolta s alig akarta leengedni a pódiumról.

szettel *Buday Renéné* kifogástalan zongorakísérete mellett. A közönség elragadtatással tapsolt úgy a kiváló operaénekesnőnek, mint a kíséretet ellátó művészeknek.

Frenetikus sikere volt *Hódsági Leona* táncművésznő tökéletes kereográfiai tudással előadott allegorikus táncszámának. A közönség percekig tapsolta pompás teljesítménye után a táncművésznőt.

Reményi: »Repülj fecském« dalát nagy tetszés mellett adta elő *Zempléni Müller Béla* zenekara kíséretével. Az est zenéjét is Zempléni Müller Béla zenekara szolgáltatta kitűnően.

Az értékes műsor befejezése után a táncestét a magyar nemzeti négyes bemutatásával nyitották meg, melynek betanítása, éppúgy, mint a többi táncoké, *Chilinskyné Perczel Karola* tánctanárnő művészi munkájának érdeme. A magyar nemzeti négyesben a következő párok vettek részt *Tarnóczay Ádám* ifjúsági főrendező rendezésével: Balassy Icu—Tóth Zoltán, Balassy Judit—Biró Sándor, Elekes Zsuzsa—K. Balla András, Karossa Margit—Tóth Pál, Szegedi Kati—Laczkó Béla, Nemes Loli—Buray Sándor, Szentiványi Éva—Nemes Tibor, Vass Éva—Szegedy László, Rácz Zsófi—Dezső János, Szilágyi Lili—Lévay György, Zempléni Mária—ifj. Demény Géza, Mester Judit—Viosz Imre, Simay Magda—Cselle László, Dankó Manyi—Stóber Ernő, Nemes Adél—Holdházy János, Beke Katinka—Kovács József, Kovács Manci—dr Gyöngyössy Zoltán, Müler Sárika—Garancsy László, Szentgyörgyi Klára—Tóth László, Tóth Manci—Megó Tibor.

A magyar négyes után felszolgálták a teát, majd megkezdődött a tánc, mely kitűnő hangulatban tartott hajnalig.

Böszörményi Lili finoman, őszinte átéléssel, rendkívül hatásosan interpretálta a »Miatyánk« és »A magyar« című költeményeket. Nagy és őszinte sikere volt szép szavalatával.

Somfalvy Istvánné operaénekesnő a műsor két részében is gyönyörködtette a közönséget kristálytisztán csengő tüneményes hangjával, mely a legfelsőbb regiszterekben is kitűnően érvényesült. Először Gounod: Ave Mariáját adta elő *Pécsváradi Ferenc* hegedű és *Buday Renéné* zongorakísérete mellett. Mindkét kíséret finoman aláfestő, tökéletesen művészi volt. A műsor másik részében Puccini: Tosca imáját és Turandot áriát, Kacsóhtól »Késő ősz van« és Zádor Jenő: »Emlék« című kompozícióját énekelte *Somfalvy Istvánné* finoman, tökéletes művé-

Lakásába

szőnyeg — függöny — paplan

Erdélyi

szőnyegházból

Piac u. 34. Telefon: 32-45.

Küszöbön a tél

férfi meleg téli öltönyök, kabátok és bundákban

Düftin spencer		P 23·-től
Seviot öltöny		P 38·-tól
Divat kamgarn öltöny		P 45·-től
Szürke téli kabát	bársony galiérral	P 40·-től
Fekete téli kabát		P 43·-tól
Rövid bőrkabát	düftin béléssel	P 48·-tól
Városi bunda	nutriette beléssel opozom galiérral	P165·-től

Fiu ruhákban és kabátokban

nagy választékot nyujt a

Benyáts ÁRUHÁZ

Jankovich László egyetemi tanár előadása a vércsoportok meghatározásáról

Az egyetemi orvostani intézetben dr **Jankovich László** egyetemi tanár igen értékes előadást tartott szombaton a vércsoportok meghatározásának orvosi és jogi vonatkozásairól.

Előadó a vércsoportkérdésének külföldi vonatkozásait érintve rámutatott arra a nagy elmaradottságra, amely hazánkban abból származott, hogy az Igazságügyi Orvosi Tanács a vércsoport meghatározás ellen foglalt állást, amellyel szemben előadó már egy évtizede sürgeti, hogy a vércsoport meghatározás a mi bíróságainknál is kellő méltánylásban részesüljön. Előadó a vércsoportok elméleti ismertetése után gyakorlatilag is bemutatja a meghatározás keresztülvitelét, majd rátért a vércsoportok antropológiai, etnográfiai és orvosi jelentőségére, kiemelve, hogy a vércsoportok nemcsak egyes fajok, hanem az egyes embereknek is jellegzetes sajátságát képezik, mely sajátság öröklődik és az egész életen át azonos marad. De hasonló viselkedést árultak el tulajdonképpen az emberi szervezet sejtjei és folyadékai is. Egyes vércsoportokat különben állatoknál is ki lehet mutatni. Az öröklés törvényeinek ismertetése után előadó arra az eredményre jut, hogy a vércsoportok meghatározása az igazságszolgáltatás keretén belül jó szolgálatot tehet: 1. ismeretlen egyének személyazonosságának meghatározásánál, esetleg ismeretlen csecsemőhullák azonosításánál is. — 2. visszaeső bünözőknél. — 3. gyilkosságoknál, különösen a vérnyomok szempontjából. 4. gyermekalá-csusztatás büntette és szülőintézeti gyermekcserék esetén s végül 5. apasági kereset, illetve törvényesség megállapítása esetében.

A nagysikerű előadást a kir. bíróság, ügyészség, csendőr-rendőrtisztikar, s ügyvédi kar reprezentánsai jelenlétében tartotta meg a tudós egyetemi tanár, akit melegen ünnepeltek.

Az Apollóban

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor

Hétfőn: 5, 7, 9-kor utoljára a

A fekete apáca

az első missziós film. az őserdők rengetegeinek és a benszülöttek életének még nem látott titkai.

Ezenkivül: az

Ördögárok kincse

izgalmas cowboy film.

— Aki egész nap ott görnyed az irodasztal mellett, igyék reggelenként felkeléskor egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez a bélműködést szabályozza, a gyomoremésztést elősegíti, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

Végre egy rekord, amelyet nem lehet megdönteni

Aszmann Ferenc úridivatkereskedő olyan mélyen szállította le a legjobb szövetek árát, hogy az már igazán felülmulhatatlan. A többi uridivatcikkek is hallatlanul olcsók lettek nála.

Mindennemü ÉKSZEREK, ÓRÁK nagy választékban. Meglepő olcsó árak! — Javításokat szakszerüen végez FRISCH JÓZSEF ékszerész Szent Anna u. 5.

Uj tisztviselő étkezde!

Péterfia u. 48.

A legjobb, legizletesebb házikoszt. Figyelmes kiszolgálás.

90 és 1.20 P-ős olcsó menüárak!

Általános feltünést keltenek
Tőkés Ilona
fényképészeti mütermének
ujonnan átrendezett kirakatai.
Csapó és Piac utca sarok.
Karácsonyi és ujévi propaganda árak.
Takarékosság. Telefon 17-22.

Iványi Béla professzort nyugdijazták

Azzal a különös szegedi incidenssel kapcsolatban, melyről már hirt adtunk, jól informált helyről azt a felvilágositást adták, hogy Iványi Béla szegedi egyetemi tanár megrongált idegeire való tekintettel hatósági orvosi bizonyitvány alapján hathónapi szabadságot kért, egyben nyugdijazását is kérte. Hóman Bálint kultuszminiszter a szabadságot engedélyezte és Iványi Béla nyugalomba helyezését 1938. évi junius elsejei hatállyal elrendelte.

Három debreceni tornász, aki a magyar-osztrák válogatott tornászmérkőzésen szerepeltek.

Tóth Lajos *Szabó Miklós* *Mogyoróssy Győző*

Sulyos autó és kerékpár karambol a Vilmos császár uton

Koponyaalapi törést, vállperectörést szenvedett s élet-halál között lebeg a kerékpáros.

Tegnap délben fél egy órakor sulyos kimenetelü karambol történt a Vilmos császár ut és Horthy Miklós sugárut kereszteződésénél.

A Vilmos császár uton ment kerékpárján Dobos Lajos, a városi kertészet intézője. Mikor a kereszteződéshez érkezett, akkor fordult ki a 075 DK rendszámu autó.

Dobos Lajos kerékpárjával teljes erővel belefutott az autó oldalába. A következő pillanatban az erős ütéstől hangos sikoltással, hatalmas ivben kirepült az uttestre.

Fején és vállán rendkivül sulyos sérüléseket szenvedett. **Pillanatok alatt elboritotta a vér a földön eszméletlenül heverő férfit.** Az autó pár méterrel a szerencsétlenség szinhelyétől megállt s a sulyos állapotban levő Dobos Lajost felvette és beszállitotta a klinikára, ahol nyomban kezelés alá helyezték.

A délutániórákban Szabó Zsigmond rendőrkapitány Sáry István és Nagy László detektivekkel szállt ki a helyszinre megejteni a vizsgálatot. Megállapitották, hogy Dobos Lajos, aki okleveles kertész, **kerékpárján járta felügyeleti szempontból a városi parkokat s körutja alkalmával érte a baleset. Összeütközött a Sander Pál kocsivezető által vezetett DK 075 rendszámu autóval s az összeütközés következtében borzalmas sérüléseket szenvedett. Koponyaalapi törése és agyrázkódása mellett vállperec töréssel szállitották be a sebészeti klinikára, ahol még a délután folyamán sürgős mütétet hajtott végre rajta dr Jáky tanársegéd.**

Dobos Lajost a délutáni órákban többször megkisérelte kihallgatni a rendőrség és dr Zsögöd Jenő vizsgálóbiró azonban a szerencsétlen ember a késő éjszakai órákig nem nyerte vissza eszméletét. Állapota válságos s alig van remény életbenmaradásához.

A Werbőczy B. E. dec. 5-iki nagy ünnepségei

Tizenöt esztendő fáradságos és eredményes munkája után december 5-én fogja a Werbőczy BE fennállásának jubiláris ünnepségeit impozáns és hatalmas keretek közt megtartani. Emeli e nap fényét, hogy egybeesik a hagyományos Miklós-napi dísztábor idejével, amelyen a Werbőczy BE »Horthy Miklós törzse évek hosszú sora óta ünnepli Magyarország kormányzójának névünnepét. Éppen ezért december 5. nemcsak az egyetemi ifjúság, hanem Debrecen egész magyar úritársadalmának lesz az ünnepe, amely látszik a szokatlan nagy előkészületekből és érdeklődésből.

Az ünnepségek komoly része 5-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor az egyetem díszudvarán lesz, este fél 9 órakor az Arany Bika dísztermében pedig a tánccal egybekötött Horthy dísztábor.

Az ünnepélyek előkészületeiről a lap hasábjain fogja tovább értesiteni a közönséget a rendezőség.

A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos meghivókról, asztal- és páholyrendelésekről előre gondoskodni a Werbőczy BE-nél, vagy telefonon a központi egyetem főkapusánál (2500). (:)

Házikabát
Pijama
„Borsalinó“
kalap (Antica Casa)
„Sphinx“ nyakkendő
„Anderson“
poplin inganyag különlegességek
Zsebkendők
Selyemsálak
pazar választékban
KELLER-nél
Piac-utca 50

— Meghűlésnél és náthaláznál, torokgyulladásnál és mandolalobnál, idegfájdalmaknál és szaggatásnál reggelenként egy pohár természetes **Ferenc József** keserüviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztitja és méregteleniti, azonkivul pedig jó emésztést és fokozott anyagcserét biztosit. — Kérdezze meg orvosát.

Mindig a legujabbat
Mindig a legjobbat
olcsó árakon a
Klein divatházból!

Jóminőségü ruhaszövet	1·88	Marocain, színekben	1·68
Mellrozott ruhaszövet	2·25	Crépe satin duplaszéles, szrnekben	2·68
Angóra ruhaszövet	1·85	Matlassé, pongyolára	1·68
Kabátszövet 140 cm. széles	7·80	Flanell, pongyolára és ruhára	1·35
Divatselyem (műs. fonálból) délutáni ruhára	2·80	Maradék flanellek 3-4-6 m-es darabokban	1·18

Különasztalon
nagymennyiségü divatselyem maradékok nagyon olcsón!
Estélyi divatkülönlegességek
gyapju és georgette csipkék, velourbársonyok, fémszálas anyagok igen nagy választékban, olcsó árak mellett.

A tél késik

Tuizsutolt téli raktárunk olcsó szabott áraii leszállitottuk, hogy a vetelkedvet ezzel fokozzuk.

Arakat nem hirdetünk! **Tegyen egy próbavásárlást!**

Meg fog lepődni az árainkon, mert annyira mérsékeltük!

Női télikabátok, női bundák

Férfi télikabátok, városi és lengyel bundák, szőrmebekecs különlegességek

Fiu és leányka télikabátok iskolai előirás szerint. **Rendkivül olcsó szabott árak!**

Magyar Ruhaipar Debrecen Bika Szálló épületében

Takarékosságra is a mérsékelt szabott árakon árusitunk.

Falbontó debreceni betörők a törvényszék előtt

Erdős Gyula, *Takács* János debreceni napszámosok a debreceni bíróság elé kerültek betöréses lopások miatt. A vád szerint *Kertész* Lajos udvaráról a magtárból terményeket loptak, *Lovász* István trafikját falbontás utján kifosztották, *Horváth* Sándor kamarájából pedig több értékes holmit vittek el.

Erdőss Gyula és Takács József beismerő vallomást tettek a bíróság előtt. Velük együtt került a vádlottak padjára ifj. Léka János fuvaros, aki a vád szerint négy zsák terményt vitt el szekéren Erdőss megbizásából, bár tudta azt, hogy a termény lopásból származik.

A bíróság Erdőss Gyulát 7 hónapi börtönre, Takács Józsefet hat hónapi börtönre ítélte. Ifj. Léka Jánost 15 napi fogházra ítélték a lopott termények elszállításának vállalása miatt.

Ma délelőtt lesz a körzeti iparos nagygyülés

A debreceni ipartestület elöljáróságának határozata folytán az ipartestület elnöksége a mai napra körzeti iparos nagygyűlést hívott egybe, amelyen az aktuális iparosügyeket tárgyalják meg.

Ez alkalommal fogják átadni az iparügyi miniszter úr által *Szekeres Gyula* és *Gindert János* kéményseprőmesterek részére adományozott kitüntető oklevelerium, az Ipartestületek Országos Központja, az Ipartestületek Országos Szövetsége, valamint a helyi hatóságok és intézmények vezetői, tehát igen nívós nagygyülésre van kilátás.

A nagygyülés délelőtt 10 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében, majd a nagygyülés bezárása után közebéd lesz az Iparoskörben, amelyre jelentkezni lehet a helyszinen is.

Mivel a nagygyülésen szereplő fontos tárgyak minden iparost közelről érintenek, maga az ipartestület is kéri a tagokat, hogy azon minél nagyobb számban vegyenek részt.

Hungária filmszinház
Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn 5, 7, 9 órakor utoljára
a mulatságos zenés MAGYAR vigjáték

120-as tempó

Fősz.: Hurdi Lili és Kabos.

Vasárnap: Fox, Hétfőn: Paramount világhiradó!

Délelőtt 11 órakor: Matiné, zónahelyárakkal Jéghercegno.

Ezer pengő értékü árut lopott egy segéd a hatvanuccai füszerüzletből

Adósságait törleszte tte a lopott árukkal.

Szombaton gyorsított tárgyalás alapján került a törvényszék elé Magléczy Sándor kereskedősegéd, aki a Hatvan uccai Eisenberg Izráel-féle fűszerüzletben volt alkalmazva és az volt a megbizatása, hogy a vidéki kereskedők részére csomagolja össze a megrendeléseket. A segéd megismerkedett három hajdúszoboszlói füszerkereskedővel, Szűcs Károlylyal, Tóth Sándordorral, Nagy Istvánnal, akiktől pénzt kért kölcsön háromszáz pengő körüli összegben.

A kölcsönt úgy törlesztette le, hogy amikor a három kereskedő csomagjait állította össze, mindég tett a kifizetett árukon kívül még valamit a csomagba, egy kiló teát, cukrot stb. A napokban is igy bővítette ki az egyik kereskedő csomagját, amikor tetten érte a tulajdonos és rendőrkézre adta.

Elfogták és kihallgatták a kereskedőket is, akik beismerő vallomást tettek.

A nagykereskedő ezer pengő körüli összegre tette a kárát, melyből 500 pengő körüli összeg már megtérült.

Dr. Jóna bíró előtt elmondotta Magléczy Sándor, hogy havi 55 pengő fizetése volt csak és abból nem tudott megélni, azért kénytelen volt kölcsönöket kérni. Pénzben nem tudta visszaadni és igy szánta rá magát, hogy az üzlet árujából fizeti ki tartozását. Természetes, hogy jóval többet adott, mint a kölcsönkért összeg volt.

A bíró beismerő vallomásuk után megállapította bűnösségüket és elítélte ezért Magléczy két hónapi 15 napi fogházra, a kiskereskedőket pedig fejenként 10—10 napi fogházra. Az ítélet nem jogerős. Az ügyész kérte az elítéltek további fogvatartását, de a bíró szabadlábra helyezte őket.

Cigányasszonyok ezer pengő értékü ékszert loptak kéregetés közben a Busi uccán

Rásó János ny. MÁV tisztviselő Busi ucca 7. szám alatti lakásán tegnap délelőtt megjelent két cigányasszony s kéregetett. Valahogyan kéregetés ürügye alatt észrevétlenül behatoltak Rásóék szobájába s egy kis vitrinből, ahol az ékszereket tartották, magukhoz vettek három köves gyűrüt, két karikagyűrűt, egy női nyakláncot, egy fedeles férfiórát kétsoros hosszú aranyláncal és ezenkívül tiz pengő körüli készpénzt is elloptak a kéregető cigányasszonyok.

Mikor eltávoztak a lakásból, Rásó János pár perc mulva felfedezte a lopást s kereste az uccán a két cigánynőt, de már nem találta. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a jó fogást csinált asszonyok kézrekerítésére.

x Olcsón és jól vásárol szvetert, harisnyát Pollatseknél, Csapó ucca 38. (Ipariskolával szemben).

Hó- és sárcipők óriási választékban
Gyapjutakarók és lópokrócok olcsó árban
Stortüggöny kezi motivval . P 6·30-től
Poplon, saját készitesü, teher vattával . . . . . P 20·50-től
Szőnyegek, linoleumok, szövet- és mokett szegélyek, különleges meteráru függönyanyagok óriási választékban.

Haas Lipót
Linoleum és Szőnyegáruháza
Ferenc József ut 58. szám
Telefon 29—63. Megyeháza mellett.

Modern egyéni és estélyi FRIZURA kreációk
Mink hölgyfodrásznál
Hatvan ucca 6.

Legalkalmasabb Karácsonyi ajándék
egy jó **Rádió**
Földestől püspöki palota

Történelmi multu látványosság Debrecen közelében

A Déri-múzeum és erdőigazgatóság közösen rendelhozzák a guthi templomromokat

A guthi erdőpusztán fekszik a turisták által is jól ismert és számtalanszor felkeresett templomrom. Ezt a belsőguthi Árpad korabeli templomot, illetve annak ma már nem látható alapfalait még a békevilág utolsó esztendejében, 1913-ban dr. Zoltai Lajos, a városi múzeum egykori vezetője tárta fel. Ugyancsak ebben az időben ásták ki a nagyguthi templomromtól közel kétezer méternyi távolságra a kis, vagy külső guthi templom alapfalait is. Ebből az alapfalból az ásatások idején már semmi sem látszott. Annak idején ezeknek az ásatásoknak eredményeit s a XVII. század közepén már teljesen elpusztult középkori falvakra vonatkozó adatokat, számos históriai dokumentumot közétett dr. Zoltai Lajos a két kiásott templom alaprajzával együtt.

ELPUSZTULT FALVAK...

A Zoltai Lajos által közölt adatok alapján a guthi templomokat a XII. század második felében építették. Ezeket a falvakat részben már a tatárdulás tönkretette, majd 1660 körül a magyar Alföld számos virágzó községével együtt teljesen elpusztultak. Kihalt a vidék, a lakosság más lakottabb helyekre szivárgott el... Ember már nem lakott itt, csak a templom falai meredeztek az ég felé dacolva az idővel.

KINCSET KERESNEK A ROMOK KÖZÖTT...

A környékbeli falvak és tanyák lakossai azonban ezt is romma tették részben a téglák felhasználásáért, más részt pedig az a monda járta, hogy a romok között hatalmas tömeg kincs hever s úgyszólván minden évben kincskeresők csapata szállta meg a romokat és tovább dulta azt kapzsi módon keresve a képzelt kincs után. Ily módon tünt el a föld színéről teljesen a kisguthi templom, míg a nagyguthi fele még ma is fennáll két eredeti támpillérrel és három köríves végződésü ablakával. A nyugati fal egykori bejáratát azonban, sajnos, teljesen szétrombolták.

FÉLSZÁZADDAL EZELŐTT A VÁROSI TANÁCS VÉDELMÉBE VETTE A TÖRTÉNELMI EMLÉKÜ ROMOKAT

Debrecen város tanácsa félszázaddal ezelőtt gondjaiba vette a történelmi mutú templom ramjait. A nyugati fal kibontott nagy, üres üregében három téglaoszlopot és a templom északi falához támaszkodó pillért rakatott. Ezt azonban már el is távolították, mert teljesen elvált a különben szilárdan álló eredeti faltól. Ugyanezen időben a városi tanács a templomromot kerítéssel és árokkal is körülvette, ezek azonban az elsuhanó évtizedek folyamán nyomtalanul eltüntek s a romok védtelenül, emberek és állati rongálásnak kitéve állottak. Hasztalan volt pár évvel ezelőtt a város lépése a Műemlékek Országos Bizottságánál a romok hathatósabb védelme érdekében.

EMBERI CSONTOK A ROMOK KÖZÖTT...

Az erdőigazgatóság guthi erdőtelepítési munkálatai során Horváth Arvéd guthi erdőmérnök a templom környékén levő öreg akácfákat kivágatta s a rom körüli egyenetlen földet lehordatta. Ekőzben, mint általában középkori templomhely körül, itt is emberi csontokat találtak. Ezekről jelentést tett Dr. Sőregi Jánosnak, a Déri Múzeum igazgatójának...

HELYSZINI SZEMLE A ROMOK KÖZÖTT...

Dr. Sőregi János múzeumigazgató az alkalmat felhasználva egyuttal a templom és környéke rendbehozatala végett is közös szemlére hivta fel az erdőigazgatóságot. A szemle az elmult hét folyamán volt megtartva s azon résztvettek Sőregi igazgatón kívül Radó Gábor erdőfőtanácsos és Horváth Arvéd mérnök.

A szemle eredménye az volt, hogy sikerült kidolgozni egy olyan tervet, melynek alapján minden külső segítség nélkül elvégezhető a guthi templom és környékének rendbehozása.

ÉLŐSÖVÉNY VESZI KÖRÜL A TEMPLOMOT...

A templomromot a tervek szerint árokkal és élősövénnyel veszik körül. A bekerített templomudvart begyepesítik s díszbokrokkal látják el, míg a rom környékét facsoportok teszik változatossá.

SŐREGI MUZEUMIGAZGATÓ JAVASLATÁRA LEBONTJÁK A TÁMSZFALAT

Sőregi múzeumigazgató javasolta, hogy az északi falhoz hozzáépített s úgyis elvált támaszfalat, mint feleslegest bontsák le. Tégláiból a kerítés kapuoszlopát fogják felépíteni. A nyugati fal zavarólag ható nagy üregeit repkénnyel futtatják be.

Ilyenmódon a debreceni határ egyetlen látható Árpádkorabeli templomromja a jövő nyáron rendbe lesz hozva s gyönyörködtető látványosság lesz. A romokat és parkirozott udvarát ezután a Déri-múzeum és erdőigazgatóság közös egyetértéssel fogják kezelni. A múzeum igazgatósága a nyiradonyi elöljáróságot is megkeresi, hogy a romok rongálását szigorúan tiltsa el s értékes ismertetést ad ki a guthi templomromokról a közeljövőben.

METEOR MOZI MŰSORA

VASÁRNAP: 5—5—7—9 órakor! »KÉMEK—ELLENKÉMEK« (Conrad Veit). Kísérőműsor: *Stan—Panal: Hurrá apák lettünk.* Keddtől: »*Légy résen*«, izgalmas cserkészfilm!

Próba-Szerencse!...

Áttértünk a filléres kalkulációra.

Minőségeink megmaradtak, csak az árak változtak meg!

Néhány cikk a sok közül:

Téli bordás harisnya 0-ás	0·78	Garbó pulóver ismét érkezett 1-es	0·98
Matt harisnya vékonaszálu 1·48	1·28	Női pulóver ujdonság	2·98
Teli dupla harisnya L. o. 2.20	1·98	Női divatkabátka gyapju 8·30	3·90
Harisnya hajszálvákoy, fényes	2·30	Férfi pulóver zippzárral 5·20	3·90
Noi harisnya tiszta gyapju	2·60	Ferfi pulóver tiszta gyapju	7·80
Ferfi zokni téli 0·98 0·76	0·66	Ferfi mellény gyapju 8·90	4·30
Ferfi harisnya téli 1·58	1·10	Szvetter fiu vagy lányka 1-es	2·98
Lábszárvédő kiváló minőség 1·48	0·98	Gyapju sapka fiu vagy lányka	0·78
Vadászharisnya fejes 1·68	1·48	Pilóta sapka boy szövetből	1·50
Jegzokni tartós minőség 0·88	0·78	Divat sal ujdonság 1·10	0·78

Estélyi és sportharisnya különlegességek		*Divat kendő ujdonságok*	
Macko bőrkabát valódi jackie 1-es	4·50	Ferfi teli sporting ujdonság	3·30
Meleg pongyola valódi habselyem	9·80	Ferfi oxford ing sport gall.	4·80
Női zsebkendo ujdonság 0·30	0·25	Ferfi ing puplin elejjel	4·40
Divat ferfi zsebkendő ujdonság	0·48	Ferfi alsóing vagy nadrág 4·60	3·80
Ernyő női vagy férfi 4·90	4·50	Ferfi haloing complett	4·40

Női és ferfi bélelt bőrkesztyük		*Férfi nyakkendő ujdonságok*	
Gyermek keszyü téli. meleg 0·90	0·78	Női téli nadrág bolyhos 2·30	1·40
Női vagy ferfi meleg keszyü 1·16	1·10	Női meleg combiné ujdonság	2·20
Női bélelt keszyü gyapju	1·40	Matt combine himzett 2·48	1·88
Ferfi bunda keszyü	1·56	Női matt haloing 5·20	3·96
Női vagy ferfi keszyü angol kötés	3·30	Téli gyermeknadrág 1·40 1-es	0·98

Kötött ruhák, továbbá angora és sport bluse különlegességek.

HAVAS HARISNYAHÁZ
Bádogos ucca 1.

— **Debrecen sz. kir. város iskolánkívüli népművelési bizottságának** szervezésében az ingyenes analfabéta tanfolyamok most már megkezdik oktató munkájukat. Felkérjük a munkaadókat, hogy írni-olvasni nem tudó alkalmazottaikat és ismerőseiket jelentsék be mielőbb (Széchenyi u. 20. a délelőtti órákban). Jelentkezni állandóan lehet a Bizottság titkári hivatalában Széchényi u. 20. szám alatt.

x **Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58, I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.**

Freio n Viking Wimpassing **Márkás Hócipők** **Mandel Lipót R. T.** Tartós kényelmes megbizható fizetés

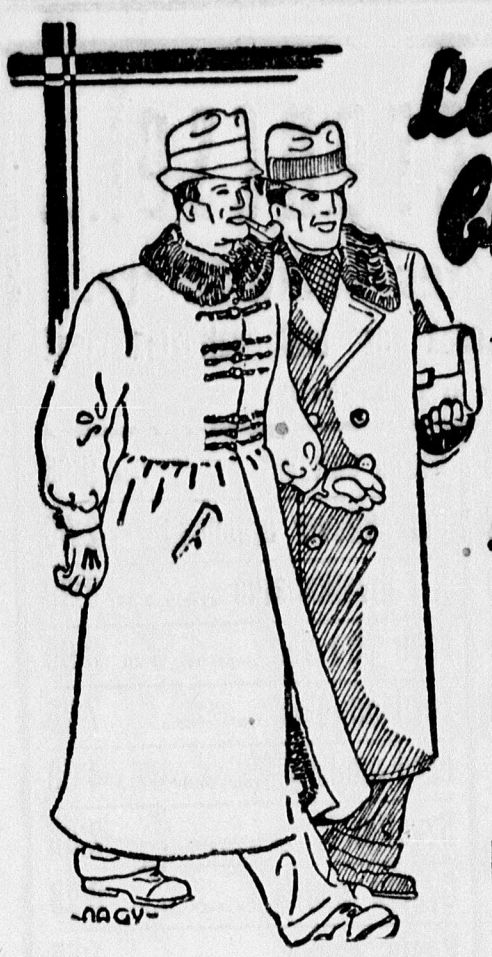

Lengyel bundák
városi bundák
szőrme bekecsek
bőrkabátok
óriási választékban
legolcsóbb szabott áron

Nem vagyunk hitelszervezetben

GRÜNFELD
uriszabóság
Kistemplom mellett.

Kezelési költség nincs.

Emergé hócipőt, hócsizmát
NEUMANN gyári lerakatból
Svetits palota.
Takarékossági fag.

Országos baromfi-, galamb- és nyulkiállitás Debrecenben

A Keletmagyarországi Baromfi-, Galamb- és Nyúltenyésztők Egyesülete Debrecenben az Arany Bika Szálló dísztermében f. évi december hó 11, 12 és 13-án rendezi meg VII-ik országos baromfi-, galamb- és nyúlkiállítását. A kiállítás fővédnöki tisztségét dr. Darányi Kálmán m. kir. miniszterelnök, földmívelésügyi miniszter és dr. Lázár Andor m. kir. igazságügyminiszter, Debrecen sz. kir. város országgyülési képviselője vállalták el, míg az egyik védnöki tisztséget báró Vay László földmívelésügyi államtitkár vállalta.

A debreceni baromfikiállítás mindenkor egyike az ország legjobban sikerült kiállításainak, hol az ország tenyésztői mindenkor szivesen keltek versenye a magyar baromfitenyésztés legszebb példányaival. E kiállítás iránt máris országszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Különösen nagynak igérkezik a nyúlosztály, mely ma már kisemberek és középosztály számos rétegeinek biztosít megélhetést. Nagy verseny indult meg az angora-tenyésztők között, melynek tenyésztését gazdasági szempontból ma már első helyen emlegetik.

A kiállításra még benevezéseket elfogad az egyesület vezetősége, Piac u. 8 .sz. (o)

DR MITROVICS GYULA EGYETEMI TANÁR ELŐADÁSA AZ IFJUSÁG ÉS TARSADALMI EGYSÉG KÉRDÉSÉRŐL.

Az „Árpád" Bajtársi Egyesület tegnap délután tartotta meg a „Magyar Kérdések" c. előadássorozatának az utolsó kultúrális előadását. Dr Mitrovics Gyula az egyesület patornusa ismertette az ifjúságnak a társadalmi egység megteremtésében való szerepét.. Minden társadalmi osztályt be kell kapcsolni a nemzeti életbe. Ennek az első feltétele a nemzeti jövedelem méltányos elosztása, a nemzeti munkában való részvétel arányában. A gazdasági kizsákmányolást meg kell akadályozni, a kartelleket a törvényes keretek közé kell szoritani. Gondoskodnunk kell a családalapitás és a családos emberek támogatásáról. A szellemi munkát jobban meg kell becsülni, mint manapság, mert az erkölcsi értékek megelőzik az anyagiakat.

Az ifjúság nagy országos szervezeteiben foglalkozzék ezekkel a kérdésekkel. Szükség volna ilyen ifjúsági korporációra, amely minden keresztény és nemzeti alapon álló ifjút magába tömörit. A magasnivójú előadást a közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta s befejeztével az előadót lelkes ovációban részesitette.

Egy fehér női kéz... Egy barna férfi kéz...

Egy vers, amely 1928-ban íródott, más név alatt 1937-ben megint napvilág ot látott

1937 október 26-án megjelent egy hangúlatos kis vers »*Napsugár*« címmel, Andrejkovics Mária név alatt. A verset olvasta dr. *Boross* Jenő a debreceni büntetőjárásbíróság tisztviselője. Ugy rémlett neki, hogy ezt a verset nagyon jól ismeri, négyszeri elolvasás után meglepetéssel konstatálta, hogy a verset eredetileg ő irta. E vers több verssel egyetemben még 1928-ban könyvalakban megjelent. Előkereste a könyvet, de megtalálta a vers eredeti kéziratát is. A két verset összhasonlitva, alig egy pár szó különbséget vett észre. E pár szó különbség, azonban nem jelent semmit, mert a két vers azonos egymással.

Érdemesnek tartjuk leközölni a két verset, hogy abból az olvasó állapitsa meg, miszerint itt plágiumot követett el Andrejkovics Mária.

Ime a két vers.

NAPSUGÁR.

Irta: *Boross Jenő*

Napsugár szökött szobámba. Élek
Egy perc és vágyam aranyhídja kész,
És látom, mintha felén intene
A távolból *egy fehér női kéz.*

A lelke száll az én lelkem felé,
Fehér galamb, fehérebb, mint a hó,
Szelíd szemében tiszta fény ragyog,
A hangja, halkan, csöndben elhaló.

Szabad remélni, élni álmomat,
És hinni azt, hogy újra megszeret
S lelkemről égő csókját mossa le
Az életadta sok-sok könnyszemet.

Ime a másik vers.

A NAPSUGÁR.

Irta: *Andrejkovics Mária.*

Napsugár szökött szobámba. Élek.
Egy perc és vágyam aranyhídja kész,
És látom, mintha felém intene
A távolból *egy barna férfikéz.*

A második és harmadik versszakot nem közöljük le, mert szórólsóra azonos az eredeti Boross-féle verssel. Az első versszakban is csupán annyi a különbség, hogy Dr. Boross Jenő férfi mivolta miatt »fehér női kézről« ir, míg Andrejkovics Mária a dolog természeténél fogva »barna férfikéz-ről« ir versében.

Nem tudjuk, hogyan került e vers Andrejkovics Mária kezéhez. Talán azért, mert nagyon tetszett neki, vagy talán a vers szeretete vezette arra, hogy ezt a verset mint sajátját megjelentesse. Vagy talán azért, hogy valaki érezze meg e verssorokon keresztül a szemébe toluló könnyeket...

Ez mind szép... különösen szép ebben az elmulásos őszi csendben s még inkább szebb akkor ha a vers a szerző eredeti elgondolásából születik meg.

Boross Jenő régi ismerőse a debreceni közönségnek. Már 1919 óta ir verseket, novellákat, melyek ujságokban, könyvalakban láttak napvilágot. A közelmultban is 10 nótát küldött fel a Studióba birálatra, illetve a Studión keresztül a kitünő népdalénekesnőnek Utry Annának.

A plágium ügyből Boross Jenő nem tudja elgondolni, hogy miért éppen őt választotta ki Andrejkovics Mária. Hiszen ha csak egy kicsit érdeklődött volna, azonnal megtudta volna, hogy a vers eredeti költője Debrecenben lakik. — Ahhoz meg már igazán nagyfokú naivság kell, hogy éppen egy debreceni költő versét mondja magáénak.

Dr. Boross Jenő nagyon elfoglalt ember. Nem ér rá pereskedni, nem akar ő ebből plágiumpert csinálni. De annyit elvár Andrejkovics Máriától, hogy tegye jóvá a dolgot és igérje meg, hogy többet nem másolja le versét...

STEYR AUTÓK Körzetképviselete BORY-nál Tel.: 20-51

Itt a jó alkalom!
Olcsón és előnyösen vásárolhat
maradékokat
flanell-, szövet- és selymekből
Kontsek Kornél
divatáruházában!

Mikulásra

hölgyeknek:
manikur fésű illatszer
készletek,
toilette készletek fényképalbumok parfümszórók
legolcsóbba reflkülök
gyermekeknek: játékszerek, csodás életlhü babák

Kántor Ernő és Társánál

Kérjen árjegyzéket.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

November 28-án, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **A romantikus asszony.**

November 28-án, vasárnap este mérsékelt helyárakkal: **Sybill.**

November 29-én, hétfőn opera előadás: **A cornevillei harangok.**

November 30-án, kedden A) bérlet 10. sz.: **Delila.**

December 1-én, szerdán, C) bérlet 9. sz.: **Delila.**

Ma, vasárnap délután 3½ órakor ROMANTIKUS ASSZONY mérsékelt helyárakkal. A két Jurik, Tanay, Sugár, Sárkány, Herczeg, Alszeghy! Este bérletszünetben

SIBYLL

H. Neményi Lilivel! Filléres helyárakkal!

Hétfőn a Városi Dalegylet közreműködésével vígopera: *A CORNEVILLEI HARANGOK!* Rendező: *Sugár M.*, vezényel: *Galánffy.*

Kedden A) bérlet 10, szerdán Ci bérlet 9.

DELILA.

Molnár Ferenc remekműve! Nézze meg és ítéljen: érdemes-e színházba járni? Somlay, Pogány, Szabó I., Ladányi, Herczeg.

DELILA

DELILA, DELILA, DELILA.

— **A Debreceni Gazdálkodó Ifjúság** december hó 4-iki családias batyus mulatságára az előkészületek nagyban folynak. A rendező ifjúság mindent megtesz most is, hogy a siker mennél nagyobb legyen. A zenét Kálló Pista jóhírű zenekara szolgáltatja, kezdete este 8 órakor, belépőjegy 1 pengő. Meghívók igényelhetők Rákóczi u. 16. alatt, a Horváth vendéglőben.

Most nem hirdetünk árakat!

mert már köztudatban van, hogy
mi valóban **olcsón** árusítunk.
Téli és karácsonyi
Árjegyzékünket
megbizottunk a közeli napokban lakására fogja vinni, kérjük, hogy bevásárlása előtt okvetlen nézze át árainkat és a megbizható jóminőségeinkről személyesen üzletünkben győződjön meg.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac-utca és Simonffy-utca sarok.

Ez még nem volt...

jóminőségű, divatos, hibátlan anyagok
ilyen olcsón!

75 cm széles gyapju angora	1.85	140 cm széles divat férfiszövet elegáns ruhára	6.70
75 cm széles gyapjuszövet	1.98	90 cm széles sajátjából mintás fehérnemű crepe de chine minden szinben	1.86
Gyapjuszövet ruhára	1.48	Mintás lavábl hálóingre	1.65
150 cm széles garantáltan tiszta gyapjuszövet kabátra és kosztümre	4.90	Sajátjából mintás fehérnemű műselyem	0.98
150 cm sz. gyapjuszövet kabátra	3.90	90 cm széles pettyes szatin	2.66
140 cm sz. férfi sportruha szövet	5.60	Duvetin pongyolára és ruhára	1.65

Sok pénzt megtakarit, ha nálunk vásárol!

David SELYEM-SZÖVET PIAC-U. 44

NYILT-TÉR

NYILATKOZAT

Debrecen város m. t. közönségének és a Csokonai-színház m. t. bérlőközönségének nb. tudomására hozom, hogy a színházi titkári teendőket, bérleti és szelvény ügyeiket ezidőszerint kizárólag Győry József színházi titkár úr végzi s az igazgatóságon (Csokonai-színház I. em.) kívül más személy a színház nevében eljárni s titkári teendőket végezni nem jogosult.

A Csokonai-színház igazgatósága.

Debreceni származású tudós érdekes találmánya

A közelmultban számoltunk be a Debrecenből Amerikába kivándorolt Károlyi D. Istvánnak, a nálunk Magyarországon csak szakkörök előtt ismert tudósnak érdekes találmányairól. Károlyi, aki már közel egy évtizede él Dél-Amerikában ma is fentartja rokoni kapcsolatait családjának Debrecenben maradt tagjaival s ezeknek révén sikerült részben a Magyarországról elszármazott tudós leveleiből, részben amerikai lapok ismertetéseiből e találmányok lényegéről megtudni néhány érdekes adatot.

FIGYELEM!
Butorszükségletét
legjutányosabban
KILLER EDE
butorüzletében szerezheti be,
Debrecen, Ferenc József út 68.
Telefon: 20-12.

Károlyi D. Istvánt nyugodtan nevezhetnénk a találmányok világrekorderének. Közel másfélszáz szabadalmazott találmánya került forgalomba Amerikában. Valamennyi között legérdekesebb azonban, amelyiken az utóbbi időben dolgozik s melynek jelentőségét amerikai lapok színes, érdekes cikkekben méltatják.

A találmányt a lapok, mint »élet-sugarát« ismertetik s valóban érdekes, hogy napjainkban, amikor Európában éppen ellenkezőleg napról-napra különböző halálsugarak felfedezéséről bukkannak fel hírek, odaát az Ujvilágban egy tisztultabb, humanisztikusabb szellem az élet-sugár titkait bogozgatja.

Az élet-sugár lehet, hogy csak fikció, de lehet az is, hogy korszakalkotó találmány, mely teljesen új útakat fog nyitni az emberiség történetében. — Kétségtelen azonban, hogy mint ötlet érdekes s elgondolása már magában véve nagyjelentőségü.

Az amerikai lapok leírása szerint az élet-sugár nem más, mint mesterséges napsugár. Azonban összetételében gyógyitóbb s az emberi szervezetre jelentősebb hatású még a napsugárnál is. Károlyi D. István elgondolása szerint ezt a mesterségesen fejlesztett sugarat központi telep áramdrótjain át éppúgy, mint napjainkban a villanyfényt, minden házba eljuttatnák, ahol kisugárzó prizmák segítségével lehetne az emberi testeket fürészteni fényben. Szabályozókkal tetszés szerint meg lehetne állapitani különböző fokait a sugárzásoknak.

Az élet-sugár hatása egy jobb, egészségesebb emberanyag kialakitásában kulminál. Ez a sugár kiöli a betegségek csiráit, baktériumait a szervezetből... Szinte teljesen átalakítja az emberi vért, szervezetet s nemcsak betegségeket, de beteg és káros gondolatokat is kiöl az emberből. A találmány főjelentősége a feltaláló szerint abban van, hogy nem csak fizikailag, az emberi testre van nagyszerű regeneráló és felépítő hatása, hanem az emberi szellemre is.

Az érdekes találmányhoz fűzött, kétségtelenül merész megjegyzéseiben a feltaláló többek között megjegyzi, hogy az élet-sugár alkalmas arra, hogy pár évtizeden belül a mai enervált, részben önmagát kiélt emberanyag helyére egy más, egészségesebb embertipust teremtsen.

Ha utópiának tekintjük is ezt az elgondolást, amit megcáfol az amerikai lapokban a találmányról értekezők komolyhangú, szakszerű leírása, akkor is érdekes a mai élet megfigyelőjének, hogy a tengerentúl vetették fel az élet-sugár ötletét és mialatt Európában egyre mérgezőbb, gyilkolóbb gázok és eszközök előállításán fáradoznak, azalatt egy Debrecenből elszármazott magyar tudós meg akarja oldani az emberi kicserélődés nagy kérdését. Egy jobb, tökéletesebb emberanyag megvalósitását.

Károlyi D. Istváról egyébként is érdekes dolgokat beszélnek el a Homok utcán lakó rokonai. Leveleiben állandó nosztalgiával emlékezik meg Magyarországról s az a terve, hogy mihelyt müveit befejezte, visszajön Debrecenbe s itt éli le életét. Egyik utóbbi levelében a föld ára felől érdeklődik s irja, hogy nagyobb birtokvásárlást akar végrehajtani Magyarországon.

A magyar életből elszármazott tudós egyébként kitünő iró is. A rokon Kovács-család házánál három könyvét is őrzik. Mindenik könyv megragad témájának eredetiségével... A »Harc a halál ellen«, egy orvos küzdelmét irja le, aki a halál leküzdésén dolgozik. Mire azonban feltalálja az örökélet szárumát, már meghal anyja, felesége és mindenkije, akit szeret... Nincs már értelme a találmánynak... A »Vakka és utódai«, egy ősember életét mondja el s leszármazottjainak további sorsát egészen a huszadik század modern életéig... Az tuódik élete minden korszakon átvonul az őskortól a reneszanszon át a legújabb korig: de az ember, a sajgó, örök-ember, mindig ugyanaz marad... Nem mindennapi kísérlet a »Kisdedek« című színdarab, melynek csak gyermekalakjai vannak, 2 évestől 16-ig s abban a drága, bűbájos zagyvaságban, a gyermeki beszédnek sok dologra a maga ártatlanságában is révillantó mély értelmében mennyivel több bölcsesség és igazság van, mint a felnőttek üres, száraz frázisaiban, képmutató hazugságaiban, — ezt irja meg a szerző. Mindegyik munkájából az a szellem parázslik elő, amelyik az élet-sugárt akarja odaajándékozni az emberiségnek egy halálos korszakban...

Ez a szellem innen indult el, a debreceni utcákról s az Ujvilág lehetletében megfürödve igyekszik megteremteni a rozzant, önmagát kiélt Európa felett a lélek, az emberi szellem igazi új világát.

Szerezzen
Mikulásra
örömet
házi kabáttal,
sállal, nyakkendővel —
Dr. Vargától
úri divat. Piac-utca 22.

Humoros esetek a sztratoszférakutató Piccard professzorral

Auguste Piccard professzor, a világhírű sztratoszféra kutató az elmúlt héten előadást tartott Budapesten. Ebből az elkalomból elevenitették fel az alábbi kedves kis történeteket róla, mint olyanokat, amik a valóságban is megtörténtek.

A világhirü tanárnak van egy ikertestvére: Jean Piccard, aki szintén tudós, a kémia egyetemi tanára. Az ikrek annyira hasonlitanak egymáshoz, hogy legnagyobb nehézségek árán tudják a két testvért egymástól megkülönböztetni. A most következő történet akkor esett meg, amikor a két Piccard még diák volt.

A két ikret meghivták egy ismerős családhoz, azonban mindez elseje előtt történt, úgyhogy az anyagi eszközökkel nem túlságosan fölszerelt testvéreknek csak egyszeri megnyiratkozásra és borotválkozásra volt pénzük. Márpedig mindkettőt igen bozontos üstökkel áldotta meg a sors, másrészről pedig így mégsem mehettek el az ismerős családhoz. Éppen ezért elhatározták, hogy sorshúzás útján döntik el, hogy ki megy el a borbélyhoz. A sors Jeannak kedvezett. Jean belépett az üzletbe és elmagyarázta a borbélynak, hogy gyógyithatatlan betegségben szenved. Éppen ezért arra kérte a borbélyt, hogy egész rövidre vágja le a haját és alaposan borotválja ki, mert a haja és szakálla hihetetlen gyorsan ismét kinő. A borbély nagy alapossággal elvégezte munkáját — és mit sem sejtve megígérte, hogyha ez a nem várt eset mégis bekövetkeznék, újból, most már ingyen megnyirja és megborotválja. Egy órával később Auguste elégedetlenkedve rontotta be a borbélyhoz és leszidta, hogy milyen pocsék munkát végzett. Mire hazaért ugyanis, már ismét szőrzet borította arcát és fejét. A meglepett és hüledező borbély kénytelen volt igéretének eleget tenni.

A következő nap a testvérek pénzhez jutottak és kifizették a borbélynak a tartozást. Igazán kár, hogy nem fényképezték le akkor a meglepett borbély arcát.

Jean Piccardot egy napon meghívta a főnöke ebédre. Néhány perccel később véletlenül találkozott a főnök Auguste-tal és abban a hiszemben, hogy asszisztensével, Jeannal találkozott ismét, megkérdezte tőle, nem felejtette-e el az esti meghivást. El lehet képzelni, hogy mennyire meg volt lepve a háziasszony este, amikor a vendég kettős kiadásban jelent meg előtte a vacsorán.

Egy szobrász szobrot készitett Auguste-ról. Többizben Jean ült modellt a szobrásznak, úgyhogy végül a szobrász nem tudta, hogy végeredményben a két Piccard közül melyikről készitette el a szobrot.

Jeannak egyszer egy külföldi tudósnál kellett tiszteletlátogatást tennie. Auguste-nak is meg kellett volna jelennie. Ehelyett Jean elment 11 órakor (a saját nevében), majd 12 órakor visszatért és most már Auguste nevében tett üdvözlő látogatást.

Jean Piccard Lausanneból Zürichbe érkezett. A villamoson meg akarta a jegyét váltani. A kalauz meglepődve figyelmeztette, hogy bizonyára megfeledkezett arról, hogy állandó bérletjegye van és így nem tartozik jegyet váltani. Jean ragaszkodott a jegyváltáshoz. A kalauz azonban nem engedett és nevetve fordult az utasokhoz, hogy, íme, ilyen a szórakozott professzor. A villamoskalauznak ugyanis fogalma sem volt arról, hogy két Piccard él a világon és ezek hajszálnyira hasonlítanak egymáshoz.

Retikül, Ernyő,
belelt kötött kesztyű
különlegességek megérkeztek
Vitarius és Szalassy
Kossuth u. 2.

— **Naményi** Gyorsíróiskolában, Gépíróiskolában, december elején új tanfolyamok, Batthyány ucca 11. szám.

— **Aranyérnél és béldugulásnál,** valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes **»Ferenc József«** keserűvíz csakhamar kellemes megkönnyebbülés eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Az „UNIO“ Központi Hiteliroda
örömmel közli i. t. Tagjaival s azokkal, kik kitünően bevált **hitelrend**szerünket igénybe óhajtják venni, hogy kiszolgáló cégeink sorát tovább bővitve, sikerült kiszolgáló kereskedőink sorába megnyernünk
Ékszerház, Piac-u. 40. sz. alatti
céget, hol **ajándéktárgyakat**: **ékszerutánzat, ruhadisz, kerámia, márkás porcellánok, órák** a legnagyobb választékban áll i. t. Tagjaink rendelkezésére.
Orák, ékszerek javitása és készitése!
Uj hiteligénylést gyorsan intézünk!
„UNIO“ Központi Hiteliroda
Piac-u. 44. Telefon: 29-30.

Hócipőt hócsizmát vásároljon a
Bella cipőüzlet
uj helyiségében, a Püspöki palotában (Hatvan u. 1.)
Nagy választék! Olcsó árak!

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30.

75 százalékos kedvezmény a kongresszusi vonatokon

A debreceni jelentkezők száma: 1181

; A jelentkezők közül sokan méltatlankodtak, hogy miért nem indítanak a Kongresszusra filléres vonatokat, amikor szabadelőadásokra, szüreti mulatságokra, apró-cseprő kiállításokra engedélyeznek filléres-gyorsokat. Talán az Eucharisztikus Világ Kongresszus, — amely értékben és jelentőségben messze felülmulja a felsoroltakat együttvéve — nem érdemli meg az azokkal egyenlő bánásmódot, az egyenlő kedvezményt?... Igy érthető is volt, hogy a meghirdetett 57 százalék kedvezményü személyvonatokat a jelentkezők közül vajmi kevesen kívánták igénybe venni. A vidék óhaja és az előkészitő főbizottság kérése tehát az volt: biztositson a MÁV olcsóbb felutazást a kongresszusra.

Közben nov. 6—7—8-án tartották meg Budapesten a nemzetközi értekezletet, amelyre különféle nemzetek képviseletében 90 kiküldött gyűlt össze. Ezen az értekezleten többek közt arról is beszélgettek, hogy az egyes államok milyen vasúti kedvezményekben részesitik a budapesti kongresszusra igyekvő zarándokokat. Kiderült, hogy más államok pl. Csehszlovákia jóval nagyobb kedvezményt adnak vasútaikon, mint az érdekelt és vendéglátó Magyarország.

A fonák helyzet elkerülése és az emlitett szempontok bizonyára közreműködtek annak a jogos határozatnak létrejöttében, amely szerint 75 százalék menetdijkedvezménnyel lehet májusban a kongresszusi vonatokkal felutazni Budapestre. Ez az üdvös és a várakozást kielégitő intézkedés — értesülésem szerint — magától Bornemisza Géza, m. kir. kereskedelemés iparügyi minisztertől származik.

TUDNIVALÓK A 75% KEDVEZMÉNYES UTAZÁSHOZ

Az eddigi 57 százalékos kulturvonati kedvezmény helyett a kereskedelmügyi miniszter a kongresszusi vonatokra a 75 százalékos filléres menetdijkedvezményt engedélyezte. Ez a kedvezmény szól a kongresszus hetében Budapestre indítandó ú. n. *kongresszusi vonatok* résztvevőinek, tehát akik szervezett csoportokban utaznak fel az ünnepségekre.

Ezeken a különvonatokon csak azok utazhatnak, akiket a vidéki plébánia hivatalok még a folyó évben, legkésőbb december 15-ig bejelentenek. A MÁV igazgatóságának ugyanis jó előre kell tudnia az utasok számát, mert különféle technikai előkészületeket kell tennie: kocsiparkját az igénylések szerint ki kell egészitenie, menetrendeket, felszállások helyét előre meg kell tudnia s. i. t.

A kongresszusi különvonatokon felutazóknak az utazási igazolványt és a jelvényt meg kell vásárolniok. Az igazolványok ára: 100 km.-en aluli körzetben 1.50 P, 100 km. felül 2.50. A jelvény ára 30 f., illetve a zománcozott 1 P.

Aki tehát már jelentkezett, de a 75 százalékos kongresszusi vonatra az igényét még nem jelentette be, ezt dec. 15-ig a róm. kat. plébánián pótolhatja az utazási igazolvány megváltásával.

Az előkészitő főbizottság az összes utazási ügyek szakszerü és zavartalan lebonyolitásával a m. kir. államvasutak hivatalos menetjegyirodáját, az Ibusz bizta meg.

Tudvalevőleg a vidék katolikusainak csak 5 százaléka vehet részt a Eucharisztikus Világkongresszus ünnepségein. Városunkban a római katolikusoknál az engedélyezett öt százalék: 1200. A pótjelentkezések megtörténte után a debreceni résztvevők száma majdnem elérte a maximális számot: 1181. Kár ezért a 19 helyért...

Faragó László.

Miért uj fény a Krypton fény?

A Krypton rendkivül ritkán előforduló különleges nemesgáz.
A Krypton-gázzal töltött ujszerü lámpa bámulatos tisztaságu
izzófehér fényt sugároz

Ez a tündöklő Krypton-fény nemcsak hogy nem kerül többe, de
csekélyebb áramfogyasztással jár

Olcsóbban világitunk tehát
(és sokkal jobban!)
ha lámpánk az uj
TUNGSRAM KRYPTON

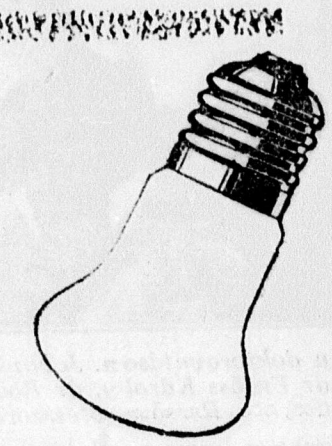

Apróságok Szent-Györgyi Albertnéről, a Nóbel-dijas magyar tudós feleségéről

Minden magyar ember szive megdobbant, amikor az elmult héten híre érkezett Dr. Szent-Györgyi Albert szegedi tudós professzor kitüntetésének Amikor egy férfi ilyen hatalmas sikert ért el, ennek a sikernek elérésében része van annak az asszonynak is, aki rendszerint inspirálója törekvéseinek ébrentartója szokott lenni.

Kivácsiak voltunk és az hisszük, minden magyar nő kivácsi arra, hogy milyen is lehet az az asszony, akinek a férje elérte, ami a tudományok terén elérhető.

Dr Szent-Györgyi Albertné modern női tipus s férjének hü munkatársa volt és hü munkatársa ma is tudományos munkásságában. Miben van segitségére? Elvégzi férje irásbeli munkáit. E célból megtanulta a szegedi Katona-gyorsiróiskolában a gyorsirást és a gépirást és férjének könyveit, cikkeit, értekezéseit, előadásait, tudományos feljegyzéseit mind-mind ő irja le előbb gyorsirással s azután átteszi gépirásba. A sikerhez vezető útjában tehát kitünő munkatársa volt férjének. A Szegedi Gyorsiró c. lapban olvashattuk a nevét többször. A tudós felesége már asszonykorában tanulta meg a gyorsirást, kitünő gyorsiró lett, résztvett az elmult évben is a szegedi gyorsiróversenyen, sőt letette az irodai gyorsirói államvizsgát is a Méltóságos Asszony és megszerezte az államérvényes gyorsirói bizonyitványt. Tudós férjét óriási mechanikus munkaterhétől szabaditja meg az irásbeli munkák elvégzésével, igy érthető az az évek óta folyó hatalmas munkateljesitmény, tudományos siker, amelyet a tudós elért.

Dr. Szent-Györgyi Albertné a gyorsirást és a gépirást férje kérésére sajátitotta el, mert a tudós teljesen tisztában van a gyorsirás jelentőségével, értékével. Egy izben a következőképpen nyilatkozott a gyorsirásról: »A tudományos életben, ahol az előadások és azok rögzitése, valamint a gyors kisérleti jegyzőkönyvek készitése igen fontos, a gyorsirás nagy előnyöket biztosit. A magam részéről ismerve a gyorsirás nagy előnyeit, nem is tudom megérteni, hogy rendes kurziv irás helyett miért nem inkább gyorsirást tanitunk gyermekeinknek.«

Dr. Szent-Györgyi Albertné csak egyet sajnál, hogy a gyorsirást és gépirást nem tanulta meg már leánykorában. Mennyire segitségére lehetett volna már házasságuk első éveiben is férjének tudományos munkájában.

Gayné Edy verse a Párisi Hiriapban

* Gayné Édy ismert költőnő verse külföldön is tetszést arat. Még nem régen számoltunk be arról, hogy Gayné Édy »Duce d' Itália« cimü költeményét olasz fordításban hozta Triesztben az Il Piccolo, most pedig Párisban a Párisi Hirlap hasábjain jelent meg az alább közölt verse:

ÁRNYÉK...

Te vagy a Nap... és én az Árnyék...
Bármerre járj, nyomodba járnék.
Igaz, néha eléd is térek,
De csak, hogy lásd, itt vagyok véled.

S hogyha meg is változnék egyszer,
Ez az örök egyforma rendszer
S én lennék Nap... te meg az
Árnyék...
Belőlem, csak árnyékod válnék.

Debrecen.

Ajándéknak számit

az az alacsony ár, melyen Mikulásra, karácsonyra szánt meglepetéseit nálam megveheti A hasznos ajándéknak mindenki örül. Igazán alacsony áraim vételkényszer nélkül vagy kirakataim megtekintésével is meggyőződhet. Kőrösi, Piac-u. 38.

Igazán jó
kesztyüt
csak a készitőnél vehet! Legregibb kesztyüüzem
Schőn Sándor
kesztyü, kölszer és orvosiműszertára
Debrecen, Piac-utca 14 sz. Csapó-utca sarok.

„Ez a kézfogás egy életre kötelez"

Csikesz rektor beszéde az új doktorokhoz

Szily államtitkár a doktoravatáson. Jobbról balra: dr Tankó Béla, Szily államtitkár, dr Erdőss Károly, dr Bodnár János és berei Soó Rezső professzorok.

Tegnap délelőtt, a szokásos formaságok között, ismét hat doktort avatott a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem tanácsa. A doktoravatás délelőtt 11 órakor vette kezdetét, Szily Kálmán kultuszügyi államtitkárnak az egyetem ügyeivel kapcsolatos tárgyalásai miatt. A felavatott doktorok névsora a következő: *Jogtudományi doktorok* lettek: Ehrenfeld József, Havasi Győző, Herpai Ernő, Kiss Dezső és Nagy György. *Egy orvos doktort* is avattak Hudáky Gyula személyében.

A doktoravatáson megjelent *Szily* államtitkár is. Az új doktorokhoz dr *Csikesz Sándor* rektor a következő beszédet intézte:

— A doktoravatás ősi szertartásából kevés maradt meg a mi korunkig. De köztük van az egyik legjellegzetesebb is: a kézadás, kézfogás. Az összes régi szertartási részletek közül ez áll legközelebb a magyar lélekhez is. A magyar ember ősidőktől kezdve kézadással pecsételte meg a barátságot, a szövetségkötést, a frigyrelépést, az adósvételt, a szerződést, a jókívánságot, de külön ünnepélyes kézfogással kötelezte el magát hosszú, nehéz, életét is kockára tevő szolgálatra, amikor a király udvarába, vagy valamelyik vászlós úr bandériumába szolgálatra elígérkezett s egész napjainkig leér és felújul a verbunkos toborzó: Csapj fel öcsém katonának! *A doktorráavatás és doktorráfogadás kézfogása is ilyen szimbolikus jelentőségű és egy egész életre elkötelező.* Régen a manuduktor professzor kézenfogva vezette a jelöltet az avató dékánhoz és a Rector Magnificushoz, valamint az egyetem doktor professzoraihoz, hogy ezek doktori testületükbe avassák és fogadják az ifjú tudóst. Gyengédség, barátság és szeretet, irányító hajlandóság, vezető készség, atyai bátorítás, családias eggyéforradás, bajtársi együttharcolás ereje nyilvánult meg ebben a drámai jelenetben s mindez összesűrítve benne van a doktorráfogadó kézszorításban. Mi az Önök felénk irányuló kéznyujtásában a tudományos életre elkötelezés, a haza és az Alma Mater javáért küzdeni vágyó készség jeleit látjuk s amikor ezt a kéznyujtást férfias kézszorítással elfogadjuk, ezzel jelezzük, hogy barátságunk, segítő készségünk a haza és tudomány eszményeiért való síkraszállásunk boldog érzéseivel fogadjuk Önöket doktortársainkká. *Ez a kézfogás egy életre kötelez*, eszményeink hű szolgálására s csak a halál szüntetheti meg ennek erejét. Legyünk tehát küzdőtársak életre-halálra.

Szily államtitkár a doktoravatáson. Jobbról balra: dr Tankó Béla, Szily államtitkár, dr Erdőss Károly, dr Bodnár János és berei Soó Rezső professzorok.

Városi
és lengyel
bundák
télikabátok, öltönyök készen és mértékután nagy választékban
Székely, Győri és Morvai
cégnél Debrecen, Ferenc József-ut 67.
Szigoruan szabott árak!
Takarékossági
tag.

Szedlák
és
Vámos
utóda
uri szabók
divatterme
Dobozy átjáró
Piac-utca 26. sz. VIII. ajtó
Alapitva 1874 - Telefon 2293

A Székely-Győri-Morvai cég nagylelkü karácsonyi ajándéka a szegény iskolásgyermekek számára

A jótékonyság gyakorlásának fényes bizonyságát szolgáltatta ismét a *Székely Győri és Morvay cég*. A közelgő karácsonyi ünnepekre való tekintettel ez idén sem feledkezett meg azokról, a szegény nyomorgó gyermekekről, akik fagyoskodni, dideregni kénytelenek elkopott rongyaikban, mert nincs olyan hozzátartozójuk, aki gondoskodjék róluk és örömet szerezzen nekik a szeretet legkedvesebb ünnepén: karácsonykor.

A *Székely, Győri és Morvai* cégnek az emberszeretet jegyében tett nemes gesztusa örömmel kell, hogy eltöltse mindazokat, akik a jótékonyság gyakorlását szívükön viselik, mert ez az országos jóhírnevű cég nem első esetben nyujtotta ki segítő kezét a társadalom elesettjei érdekében.

A cég 1937. évi karácsonyi adományait egyébként a következő debreceni szociális és kulturális egyesületek részére juttatja:

Országos Ref. Szeretet Szövetség, Katholikus Otthon Szeretet Asztaltársaság, Hadirokkantak Orsz. Nemz. Szövetsége, Debreceni Ipartestület, Debreceni Paronázs Egyesület, Debreceni Homokkertrész Ref. Egyház, Keresztyén Ifjúsági Egyesület, Szociális Missziótársulat, Országos Frontharcos Szövetség, Debreceni Ev. Filléregylet Debreceni Ref. Lelkészi Hivatal, Mansz Póstáscsoport, Debreceni Casino, Debreceni Kereskedők és Utazók Debreceni Izr. Nőegylet, Debreceni Ref. Lelkésztestület, Jóbarátok Asztaltársasága, Szent Erzsébet Egyesület, Poel Cédek Jótékonysági Egylet, Kereskedők és Iparosok Asztaltársasága.

Itt emlitjük meg, hogy a *Székely, Győri és Morvai* cég fentebb felsorolt egyesületek megbizottjai részére már most késségesen kiszolgál a Ferenc József út 67. számú üzlethelyiségében egy-egy iskolaruhát.

Pompás müsor a ref. gimnázium ifjuságának december 4-iki és 5-iki kollégiumi emlékünnepélyén

Az egész város érdeklődését felkeltette a ref. gimnázium ifjúságának december 4-ikén és 5-ikén rendezendő műsoros ünnepélye. A középpontban három rendkívül érdekes színjelenet áll, *kettő ez alkalomra irt eredeti mü* az intézet egyik kiváló tanárától és két diákjától. Az előbbi Csokonainak a tanári kar elé idéztetéséről szól, a másik vígjelenet, szellemes párhuzam a régi és a mai diák élete között. Mint közjáték színrekerül az ősi iskoladarab, a »Kocsonya Mihály házassága«. Hatvani professzor szellemét és Arany János diákéveit egy-egy klasszikus Arany költemény szép előadása idézi a közönség elé. Az ifjúsági ének- és zenekar régi diáknótákat, népdalokat s kiváló magyar zeneműveket ad elő, azonkívül Kéler: Csokonai nyitányát és Liszt egyik magyar rapszódiáját. A bevezető az intézet nagy ünnepének jelentőségét méltatja. Az ünnepély sikerén a tanári kar és az ifjúság közös erővel dolgozik.

Ez a magas szinvonalú emlékünnepély nem maradhat egy iskola ifjúságának belügye, jelentőségéhez mérten elsőnek hívja fel az egész debreceni társadalom figyelmét legnagyobb büszkeségünkre: a mai is ifjú, életerős, négyszázéves intézményre, a Kollégiumra s ennek kiváló ifjúságára.

Műsor-belépőjegyek (1 P., 80 f., és 50-f-es árakon) egész héten át válthatók az intézet előcsarnokában délelőtt féltizenegytől félegyig a pénztárnál. A középiskolás diákságnak a december 3-iki főpróbára (délután 3-tól 5-ig tart) 30 filléres ülőhelyeket adnak ki. (o)

Az új doktorok: jobbról balra Nagy György, Herpay Ernő jogi doktorok, Hudáky Gyula orvosdoktor éppen az esküt teszi le, Kiss Dezső, Havasi Győző és Ehrenfeld Ernő jogi doktorok.

Ezt az összeget nyerheti

Ha gépet **Soltész** *-nál vesz*
Kálvintér-tér 2.

Már csak 6 napig tart a
Telefunken
rádióverseny
100 pengő
a jutalom

Siessen résztvenni!
Kölcsönversenygépek és versenyfelvételek díjtalanul kaphatók a Telefunken rádiókereskedőknél.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

A vasárnap megszentelése

napról napra jobban sürgetett probléma különösen Debrecenben. Talán sehol másutt nem adódik annyi alkalom az istentisztelet idejében, mely elvonja az embereket a templomtól, mint Debrecenben. Különösen kifogásolható ez a helyzet, ha egyenesen paranesszóra történik a templomtól való elmaradás valami más alkalom miatt.

Tudomásunkra jutott például, hogy a MÁV műhely vezetősége ma, vasárnap délelőtt légvédelmi gyakorlatra rendelte be a műhelybe minden alkalmazottját. Ez azt jelenti, hogy a műhely néhányszázfőnyi munkássága és tisztviselőkara számára lehetetlenné vált 1937-ben az első adventi vasárnap megünneplése. Talán mégis lehetett volna ezt a gyakorlatot hétköznapon is elvégezni, amikor a lelkeken semmi sérelem nem esett volna!

Egy nyilastelepi hivő.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban, nov. 28-án.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor pr. dr Soós Béla, ág. Kiss Á. Jenő, délután 5 órakor Kiss Á. Jenő. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor pr. Uray Sándor, ág. Szenes László, délután 5 órakor Szenes László. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor pr. Siposs Imre, ág. Baja Mihály, délután 5 órakor Tamás Ferenc. — Árpádtéri templomban délelőtt 9 órakor dr Soós Béla, délelőtt 10 órakor pr. Márki Kálmán, ág. Nagy Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor pr. Molnár Ferenc, ág. Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor pr. Kiss Ferenc, ág. Kovács József, délután 5 órakor Ürögdy Ferenc th. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. Erdei Mihály, ág. Veresegyházy László, délután 4 órakor Fibory János th. — Wolaffkatelepen délután 3 órakor Orbán Zoltán th. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. Mezey Béla, ág. Görömbey Zoltán, délután 5 órakor Veress Péter th. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor pr. dr Dancsházy Sándor ág. Szabó Gábor, délután 3 órakor Vándor Ernő th. — Nyulason délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet: Kósa Ferenc, délelőtt 10 órakor Losonczy Géza. — Horthy kőzkórházban délelőtt 9 órakor dr Farkas Pál. — Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. — Tégláskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Bánkon délután 2 órakor Bíró Béla. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Makkay L. Hosszúpályi út délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Elepen délután 2 órakor Rápolty Árpád. — Fancsikán délelőtt 9 órakor Biró Béla. — Halápon délelőtt 9 órakor pr. vitéz Szabó Endre, ág. Bárdi Ferenc. — Állóhegyen délelőtt 11 órakor Bárdi Ferenc. — Hegyesen délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád. — Pipóhegyen délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Nagycserén délelőtt 11 órakor dr Illyés Endre. — Pallagon délelőtt 9 órakor Nagy Dezső. — Szikgáton délután 3 órakor Papp Géza.

x **Ha még nem tudná,** megsugom magának, hogy barátnőinek irigyelt alakja a Modern fűzőszalon titka, dr Bárdosné, Piac ucca 77.

x **Vágó tűzifa** és széntelepe **Margit fürdőnél.** Katonatisztek, altisztek, Unió-tagok legolcsóbb beszerző helye. **Telefon: 10-24. szám.**

x **Divatcipők** és érzékeny bokasüllyedéses lábakra hajlékony, kényelmes cipőket rendeljen bizalommal Hadnagynál. Piac ucca 44.

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában december hó 6-án új tanfolyamok kezdődnek. Csütörtökön, vasárnap össztánc. Különórák bármely időben.

x **Gomb raktáranmat** mindenfele színben, divatban, okvetlen tekintse meg. Sok pénzt takarít meg. Horovitz Széchenyi ucca 1. szám.

— **Gyerekek!** Ki akarja látni Mikulás apót, mit csinál, amikor krampusszaival, angyalkáival a földre jött? Dec. hó negyedikén, ötödikén délután 3 kor jöjjetek el a Szappanos ucca 16 sz. otthonba, majd meglátjátok mi történt a rossz gyerekekkel. Mikulás délután lesz nagyoknak, kicsiknek. Ott legyen minden jó gyermek. (x)

— **Uj olvasókör Debrecenben.** A debreceni olvasókörök száma ismét szaporodott. A vargakerti kispolgárok saját hajlékukban olvasó kört alakitottak, aminek az alapszabályát a belügyminiszter a napokban hagyta jóvá 50688—1937. szám alatt. Az uj egyesület működését már meg is kezdte, a vargakertiek lelkesen sorakoznak az uj olvasókör táborába.

— **Ugy nekivágták az ajtónak, hogy bezúzta a fejét.** Szentesi Mihály 59 éves napszámos, Cserei út 13. szám alatti lakos megjelent tegnap délután a mentőállomáson és elmondotta, hogy két haragosa szóváltás közben úgy nekivágta az ajtófélfának, hogy a fején zúzott sebeket szenvedett. A mentők a véres sebeket bekötözték és Szentesit a sebészeti klinikára szállitották.

— **Bélyeggyüjtők** régi főposta távirda hivatala, Ferenc József úti helyiségében vasárnap délelőtt 11 órakor egy speciális magyar gyüjteményt mutatnak be. Látogatókat szivesen lát az elnökség. (:)

Meinl-kávé
világhirű, minden fióküzletben mindig friss.

A jónál is jobb! Hacienda Juan Murillo. Teljes ízű keverék, melynek ízét és éghajlati és természeti előfeltételek biztosítják	¼ kg 4.30
Háromcsillagos (Three Stars.) Válogatott legfinomabb középamerikai fajták keveréke	¼ kg 4.—
Mágnáskeverék, igen finom középamerikai fajták keveréke	¼ kg. 3.70
I. Keverék, igen finom kávékeverék, erőteljes ízzel	¼ kg. 3.50
II. Keverék, finom és aromadús délamerikai keveréke	¼ kg. 3.30
Fazenda, válogatott fajtákból	¼ kg. 3.15
Mecset (III.), erőteljes kiegyenlített ízű keverék	¼ kg. 3.—
IV. Keverék, nagyon kiadós	¼ kg. 2.60
V. Keverék, közepes fajták keveréke	¼ kg. 2.40
VI. Keverék, tisztaízű keverék	¼ kg. 2.20
VII. Keverék	¼ kg 2.—

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 20. SZÁM Telefon: 34—93.

— **Vasárnapi miserend a róm. kat. templomban és kápolnákban:** rendes miserend reggel 6 7 8 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr Beöthy György apát, szentbeszédet mond dr Hanzély Lajos. — A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — Csapókertben: Kummergruber Emil. — Nyilastelepen Kiss László. — Homokkertben: Rassovszky Kálmán. — Auguszta szanatóriumban: Horváth István. — Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Józsán: dr Szabó János.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban:** reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák mise. — Délelőtt 9 órakor katonamise 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanacsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután négy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órakor vecsernye, utána szentbeszéd és szentségimádás.

— **Bartalis tánciskolájában** új tánctanfolyam december elsején kezdődik. Ma délután és este táncbemutató.

x **Éneklő kanári madarak,** kalitkával együtt eladók. Pesti ucca 57 keresztépület.

— **Az evangelikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál: Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor adventi istentisztelet, úrvacsoraosztással, prédikál és úrvacsorát oszt Joób Olivér püspöki titkár. Az esti 5 órai istentisztelet elmarad. Délelőtt 10 órakor Hajdúhadházon, délután négy órakor Püspökladányban, este 7 órakor Hajdúszoboszlón szórványistentisztelet tart és prédikál: Böjtös Sándor.

— **Német adventi ünnep.** A Debrecenben élő németek december hó 12-en hagyományos adventi ünnepet tartanak az adventi koszorú gyertyái alatt énekkel, imával, irásmagyarázattal, Miklós ucca 3. szám alatt, délután 4 órakor. Előzetesen november 28-án és december hó ötödikén délután 4 órakor énekpróbát tartanak ugyanott. — **Deutscher Adventsabend.** Am Sonntag, d. 12. 12. 37 findet, wie alljährlich für die in Debrecen lebenden Deutschen eine schlichte Adventsfeier statt. Auch zu den Proben am. 28.11 und 5.12 nachm. 4—6 h. wird herzlich eingeladen, Miklós ucca 3.

— **Numényi** Gyorsíróiskolában, Gépíróiskolában, december elején új tanfolyamok, Batthyány ucca 11. szám.

— **Szülői értekezletet tart** a nyilastelepi egyházrész lelkipásztora ma, vasárnap délután 4 órakor a gyülekezeti házban azokkal a szülőkkel, akiknek leánygyermekeik vannak.

Mikulásra
hasznos ajándékot
Petrik
Női és férfi divat üzletében

Női zsebkendő fehér és színes	—.24 fill.
Férfi zsebkendő, színes széllel	—.26 „
Pulóver, divat kivitelben	3.20 „
Sweizi nadrág minden színben	1.34 „
M. selyemharisnya kis hibával	1.48 „
Divat kockás gyapjúsál	1.65 „
Mackó öltöny	4.90 „
Téli sport ing	3.80 „

Szövet, selyem, flanel, düftin és vászon maradékok olcsón!

Már megérkezett a CADEAU csokoládégyár R.T
Ferenc József-út 19. sz. a. fiókjában a friss **Mikulási** árú. — Müvészi figurák, piros szaloncukor, kosarak, díszdobozok, dessertek, bonbonierek stb.
Igen tisztelt vevőink szives látogatását kérjük.

KÉPKERET SZENTKÉP **KERETEZŐBOLTBAN** PIAC U. 89.

Világhirű Tokalon

Páris csoda hatásu kozmetikai készitményei főraktára:

Dr. Kondor István

Központi Drogériájában

városházépület.

Puder 1·30, krém 1·50-től

Viszonteladóknak gyári ár!

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Ondó István kocsis, fiú Gábor, Dobi Lajos városi tiszt. leány Erzsébet, Szabó Sándor fm., fiú Sándor, Balogh Istvan máv. üzemi altiszt, fiú János, Barabás Gusztáv telekkönyvvezető, leány Éva, Varga Sándor napszámos, fiú Sándor, Csordás János napsz., fiú János, Ludmann Gábor gazd. cseléd, fiú Lajos, Kiss Sándor napsz. leány Juliánna.

Házasságok: Takács Jenő okl. mérnök—Flóra Gizella; Nagy Károly csizmadia s.—Károlyi Eszter; Óri Gábor kereskedő—Szekeres Mária; Ábel László asztalos—Daku Vilma; Kiss József fm.—Nyakó Anna; Tóth János fuvaros—Papp Róza; Kovács József gazdálkodó—Nagy Juliánna; Gregor József férfiszabó—Rádai Irma; Nagy P. Gábor fm.—Molnár Róza; Holba József fm.—Kuka Juliánna; Dobó Miklos fm—Bordás Juliánna. Balogh Sándor kövező s.—Szabó Juliánna; Vedres András gyógyszertári szolga—Lelesz Mária; Balázsi Sándor gazdálkodó—Vecsei Mária; Czine András klinikai ápoló—Jákób Erzsébet; Medgyaszai István kocsis—Katona Juliánna; Bedő Lajos városi tisztv.—Nagy Ilona.

Halálozások: özv. Kövesdi Józsefné ref., 78 éves, Kishegyesi út 40. Nagy Gyula fm., ref., 18 éves, Hosszúpályi. Weiszberger Mórné izr. 29 éves, Ungvár. Rottenstein Tihamér r. kath., 19 éves híradó katona, Híradó-laktanya.

— **Kántus-ünnepély a Kollégiumban.** A kollégiumi Kántus december 2-án, csütörtökön délután fél 6 órai kezdettel Jámbor Ferenc kegyes alapitó emlékére emlékünnepélyt rendez a Kollégium dísztermében. Belépődij nincs, müsormegváltás a Kántus javára tetszés szerint.

— **Nyulat veszünk** a legmagasabb napiárban. Burgondia ucca 4. szám. Waltner Rt.

Családi értesitések:

Rácz Gyula
tanár (Berettyóujfalu) eljegyezte
Kovács Katót
(Debrecen)
Minden külön értesítés helyett.

Veress Béla
tanár, Debrecen, eljegyezte
Pengász Ilit
Budapestről.
Minden külön értesítés helyett.

Diószegi Katóka
Debrecen és
ifj. Ferge József
Debrecen, jegyesek.

— **A Debreceni Irónők mesedélutánja** vasárnap délután négyórai kezdettel a kereskedelmi iskola dísztermében. Az előadást a meseképek megújítása teszi érdekessé. Beléptidíj nincs. Érdeklődőket szivesen lát a rendezőség. (o)

HERMANN fodrászata 4 pengőért garanciával villanyondulál. Ondulálás 50 fillér. hajmosás + ondulálás 80 fillér, női hajvágás 40 fillér. Piac ucca 69. sz. Vármegyeházzal

— **A középiskolai önképzőkörök irodalmi ünnepe a Kollégium előtt.** A debreceni irodalmi társaságok kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy a debreceni tanuló ifjúság minden év november utolsó vasárnapján »költők« napját tartson. Különös véletlen folytán a Debrecennel közelebbi kapcsolatban álló költők közül kettő (Csokonai és Ady) novemberben született, Tóth Árpád pedig novemberben halt meg. Igy Debrecenben a november hónap csakugyan a költők hónapja. a Csokonai-Kör által a Kollégium falán elhelyezett emléktáblák előtt. Ez alkalommal a ref. gimnázium önképzőköréből vitéz Kádár Béla VIII. o., a katolikus gimnáziumból Felföldy Lajos VIII. o., a felső kereskedelmiből Futó János IV. o. tanulók stb. jutnak szóhoz. Az ünnepélyen a Csokonai-Kör és Az Ady-Társaság képviselői is jelen lesznek, illetve az ünnepséget ez a két irodalmi társaság rendezni. Az ünnepélyen a közönséget is szivesen látják.

A bizalom minden pénzt megér
Hasznosan használja ki ezt a
FEUER Divatházban
téli bevásárlásánál,
Hol mindent megtalál
kor, idő és igényben

FEUER Divatház

Csapó u. 26.

Takarékosság. Szabott ár.

— **A Svetits Szövetség** az idén is megrendezi a Mikulás-estét, ha a kedves szülők december 2-án délig bejelentik eziránti óhajukat a Svetits-portán.

— **Kávé egyszerű módra.** Igy a legegyszerűbb és a leggyorsabb. Az így készített kávé aromás, kivánatos. Üdit és erősit. ¼ liter fekete kávé vagy ½ liter tejes kávé készitéséhez vegyünk 1½—2 dg. finomra őrölt kávét. Használjunk mindig a vízvezetékről frissen vett vizet. A megőrölt kávé hideg vizbe öntve állítsuk a tűzhelyre. Amint a kávé forrásba jön, kétszer röviden felforraljuk. Vegyük le a habzó italt a tűzről, hagyjuk kb 5—8 percig melegen lefedve. Keverjük jól meg, majd szűrjük át a kávét, mely ezzel fogyasztásra kész. — Meinl Gyula Rt. Debrecen, Ferenc Józse f út 20., telefon: 34—93. szám.

Üzletszerzői képességekkel biró pénzbeszedőt keresek, havi 80 P. Ajánlatokat referencia megjelöléssel a kiadóba, „Havi 80“ jeligére.

— **Kollégiumi Diákszövetség decemberi összejövetele.** Elsején, szerdán este 6 órakor jön össze az Angol Királynő zöldtermében a Szövetség Juhász László lelkész, Nagy Sándor vallástanár, Szemes Károly, Csobán Endre, Nagy János előadásainak meghallgatására és egymással való kedélyes elbeszélésre. Témák az előadók előbbi sorrendje szerint: A Kollégium egyetemmé való kifejlesztése, az ellenvetések világánál, a Kántus története, Hatvani pedagógiai jelentősége és a Hatvani-mondák eredete. Diákadomák. Törvényszéki esetek. Tagokat, érdeklődőket vár a szövetség. (:)

— **A rejtvényfejtők figyelmébe!** Lapunk 1937 november hó 21-iki számában közölt rejtvények helyes megfejtői közül ezen a héten a következők kaptak jutalmat: **Sally Józsefné,** Erzsébet ucca 75. (1 szinházjegy). **Lengyel Olga,** Rakovszki ucca 42. (1 szinházjegy). **Varga Baba,** Csapó ucca 44. sz. (1 szinházjegy). **Szathmáry Erzsébet,** Homok ucca 103. (1 könyv). Gavallér **Béla,** Kardos ucca 7. (1 könyv). **Kérjük a nyerteseket, hogy a szinházjegyeket kedden délelőtt 8—2 óráig, vagy délután 5—6 óra között vegyék át a kiadóhivatal pénztáránál, mivel a jegyek kizárólag csak a kedd esti előadásra érvényesek.**

MECSEK SZÁLLÓ
(HOTEL KIKELET)
PÉCS.
Comfortos magasiati üdülőhely.
Francia konyha. Gyermekeknek hizó kúra

— **Tifusz Debrecenben.** A Népszerü Egyetemen most, csütörtökön, december 2-án este 6-kor dr Karossa-Pfeiffer m. kir. tiszti orvos ismerteti a helybeli tifuszjárvány jellegzetességeit, a mult évi szennyvizeredetü tifuszmegbetegedsek okait, saját kutatásai alapján. Előadásának alapja az a kitünő, szakelőadás, amelyet nemrégiben a Debreceni Orvosegyesületben tartott. Itt a mindenkit érdeklő részek kerülnek elő világos, közérthető nyelven. Az előadás a Kereskedő Társulat disztermében lesz. Belépti dij nincsen. (o)

— **Descartes emlékének áldoz a Tisza István Tudományos Társaság szerdai ülésén.** A Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának szerdai felolvasó ülésén Tankó Béla egyetemi tanár „Descartes emlékezete“ cimmel tart előadást. Varga László tanár mint vendég Hannulik János költészetét fogja méltatni. A felolvasó ülésen, mely szerdán délután fél 6 órakor kezdődik a Déri muzeumban, belépődij nincs. érdeklődőket szivesen látnak. (:)

Közismert fővárosi **orvosi kozmetika keres** előrangú készitményei számára
HELYI KÉPVISELETET,
lehetőleg gyógyszertárban vagy drogériában, esetleg kozmetikusnál. — Referencia megkivántatik. Szíves megkeresések »Kizárólagos 938« jeligére **Blockner J.** hirdető irodájába, **Budapest, IV., Városház ucca 10. kérünk.**

— **Mellau Márton pápai kamarás, képezdei igazgató és dr Ambrus Ilona igazgató-tanárnő előadása a Mansz „Anyák Iskolájá“-ban.** Az Anyák Iskolája f. hó 30-án, kedden délután 5 órai kezdettel tartja bezáró előadásait a Mansz Otthonban (Piac u. 36. I.) Ez alkalommal Mellau Márton, a Svetits tanitónőképzőintézet igazgatója: „A gyermek és a Jézus“, dr Ambrus Ilona, a Horthy Miklósné Leánykollégium igazgatónője: „A gyermek és a szociális segités“ cimen tart előadást. Minden érdeklődőt szeretettel hiv és szivesen lát a Mansz vezetősége. Belépődij nincsen. (:)

Kiadó

az államépitészeti gépjavitó mühely által bérelt helyiségek irodával olcsón, közel a vasuthoz, Hid ucca 10.

— **Korrepetálnak,** vizsgára előkészitenek szaktanárok. Beiratás: Kálvin-tér 11. SDG, délelőtt 10—12 óráig és délután 4—5-ig. (:)

— **Gazdálkodó ifjak táncestélye,** december hó 11-én a Koronában, kispróbabállal egybekötve. Schaff táncmester.

IRÓGÉPEK kölcsönzése **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

— **A Péterfia uccai egyházrész karácsonyi vására.** December 1-én, szerdán délután 4 órakor nyilik meg a Péterfia uccai egyházrész karácsonyi vására a Kálvin tér 17. sz. alatt levő egyházi tanácsteremben. A vásáron eladásra kerül mindaz a kézimunka, amelyet az egyházrész női körének tagjai készitenek **Makláry** Károlyné és dr **Varga** Zsigmondné urasszonyok vezetésével minden hétfőn délután a rendes köri órákon. Igy mindenféle kézi munkák, kötött gyermekruhák és női bluzok, diványpárnák, teritők és csipkekézimunkák teszik szinessé a vásár képét, amelynek tiszta jövedeleme a Péterfia uccai egyházrész szegénysegélyezését szolgálja. A vásáron buffet is lesz, amelyet a női kör leánytagjai állitanak össze és árusitanak. A karácsonyi vásár megnyitása pont négy órakor kezdődik, megnyitó beszédet mond Makláry Károly püspök.

x **Vattay Margit tánciskolájában,** december hó 8-án haladó diák tanfolyam kezdődik, Kossuth ucca 11.

— **Bajban sokfélét ajánlanak** Aspirin-tablette azonban csak egyféle van, amin a »Bayer«-kereszt látható. Enélkül csak pótszer. Egészsége érdekében ragaszkodjék a valódi Aspirinhez és utasitson vissza minden utánzatot.

(o) **A m. kir. Postaaltisztek** Egyesületének debreceni csoportja f. hó 28-án d. u. 4 órai kezdettel *rendkivüli közgyülést tart,* amelyre a tagokat ezuton is tisztelettel meghivja **az Elnökség.**

GYÁSZ ROVAT

ÖzvKövesdy Józsefné szül. **Finta Zsuzsánna** 78 évse korában elhunyt. Temetése **vasárnap félnégy** órakor lesz a Köztemetőben. — Gebauer-ceg rendezi.

Kun József műszerész élt 44 évet. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából az ágostai evangelikus egyház szertartása szerint. Lakás: Thaly Kálmán ucca 4. Temetését: Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Albert Gyula kereskedő élt 49 évet. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető 2 A. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. — Lakáács: Kurucz ucca 22. Temetését Fehértói vllalata rendezi.

Kotrás Lászlóné sz. Böszörményi Erzsébet róm. kat. élt 44 évet. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését: Fehértói vállalata végzi.

Idősb. Deák József földbirtokos, 83 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a díszravatalozóban tartandó ima után. Halálát nagyszámú gyermekei, unokái kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Kazinczy ucca 6. — Temetését Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 2. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, akik forrón szeretett feleségem, édesanyánk elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, ravatalára koszorút, virágot helyeztek ezúton is köszönetet mondunk.

Németh Gábor és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátainknak, akik szeretett édesapánk végtisztességtételén megjelentek, ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Jakó Ida és Eszter.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek és kartársaknak, kik felejtheteetlen férjem elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, végtisztességtételén megjelentek, ravatalára koszorút és virágot helyeztek, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Özv. Kusza Gyuláné és családja.

— **Emelték a dohánybeváltási árakat.** A Budapesti Közlöny nov. 28-i száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az 1937. évi dohánybeváltási árak megállapításáról. A pénzügyminiszter honorálta az állandó dohánytermelési szaktanácsnak az egyes mezőgazdasági termények árában és munkabérekben beállott emelkedésre való hivatkozásra előterjesztett javaslatát és a gyártásban csak korlátolt mértékben használható kapadohány kivételével valamennyi dohányfajta beváltási árát emelte. Az áremelés a jobbminőségü, de különösen világos osztályoknál nagyobb, a barna osztályoknál pedig kisebb mérvü.

— **Használt ruha, mint belépődij.** Érdekes akciót indított meg a kis[illegible]lomi egyházrész leányköre, mely eddig is minden évben a szegénysegélyezés érdekében kiváló előadókat szólaltatott meg. Most Nagy István diakonussza lelkészt kérték fel, hogy a KIE nagytermében tartson hétfőn délután 6 órai kezdettel vetitettképes előadást, norvégiai útjáról. Az előadás díjtalan, a leánykör azt kéri, hogy aki teheti belépődij helyett a karáácsonyi szegényakció céljra hozzon használt ruhákat s azokat adja át az ajtóknál álló leánykőri tagoknak.

— **Felakasztották az arab terroristák 80 éves vezérét.** Farhan Saadi sejket az akkai törvényszéki fogház udvarán. Ez az angol hadbiróság első halálos itélete.

A magyar tornászok győztek Bécsben

Bécs, november 27. Szombaton este rendezték Bécsben az osztrák-magyar válogatott tornászmérkőzést, amelyet *a fiatal magyar tornászcsapat végeredményben 239.8 ponttal nyert meg az osztrák válogatott tornászcsapat előtt, melynek pontszáma 237.4* s igy az osztrák tornászok teljesitményükkel alig maradtak el a magyar versenyzők mögött.

Az egyéni összetett verseny alapján első Kecskeméti, 4. Hegedüs lett.

Kó- és sárcipőt Benyáts-tól

A ref. tantestület gyűlése

Népes gyűlést tartott a ref. tantestület *Nagy Lajos* igazgató elnöklete alatt. Ez a gyűlés főként azért váltott ki olyan nagy érdeklődést, mert egy igen fontos vallástanitási problémával foglalkozott.

Nagy Lajos elnök melegszavú üdvözlése után vitéz *Ury Lajos* tanító »*Az üdvösség útja*« című tanitását mutatta be VI. osztályos növendékeivel. Ez a tanitás a gyakorlati pedagógus biztosságával és a hitteljes tanító buzgóságával vezette végig a gyerekeket e nagyfontosságú kérdés mélységét és magasságát érintő útvonalán. Bemutatta, miképpen lehet érzelmeket kelteni a gyermeki lélekben, miképpen lehet a gyermek érdeklődését állandóan ébren tartani a legnehezebb dogmatikai kérdésekben is. Majd a tanításban e bűnös világból kiindulva az élő igaz hit, bűnbánat, megtérés, megigazulás, újjászületés és megszentelődés állomásain keresztül eljutott az örökélet kapujáig, a halálig, melyen keresztül juthatunk az örök üdvösség honába, a mennyországba.

A tanítás megbeszélés követte, melyben résztvettek: dr Soós Béla lelkipásztor, id. Török Károly, Hadházy Dániel igazgató-tanítók, Szenes László és Tamási László segédlelkészek. A hozzászólásokra vitéz Ury Lajos válaszolt.

Papp Imre lelkész a vallásoktató lelkészek nevében mondott köszönetet a testület elnökének, Nagy Lajos igazgatónak, hogy ilyen alkalmakra meghivja a vallásoktató lelkészeket és vitéz Urynak a tanításért.

Végül *Nagy Lajos* elnök jelentésében foglalkozott a tanitóság és a debreceni ref. tanítók égető kérdéseivel.

— **A Telefunken rádióverseny** iránt rendkivül nagy az érdeklődés. Már számos versenyzőhöz szállitottak ki készüléket a Telefunken rádiókereskedők és amint értesülünk az állomásvételi teljesítmények minden várakozást felülmulnak, ami úgy a Telefunken készülékek kiváló minőségéről, mint a versenyzők ügyességéről tesz tanubizonyságot. A Rádióverseny december 4-én zárul. miért is ajánlatos a versenygépeket a kereskedőknél idejében igényelni.

— **Tökéletes szerelem.** Bár eddig számtalan szexuális kérdést tárgyaló könyv jelent meg, — hiába — Van de Veldét egyik szerző sem tudja még csak megközelíteni sem. Ez a könyv oly kimerítően és érthetően tárgyalja a szexuális élet minden kérdését, hogy felülmulni szinte lehetetlen. Csak üdvözölhetjük a kiadót, hogy az 50.000-ik példány után olcsó kiadásra határozta el magát s az eddigi igen drága, 28 pengős ár helyett 6.80 pengőért kinálja hasonló kiállításban a könyvet.

Ma nyilik meg a Műpártoló Egyesület képkiállitása

Az idén a szokottnál is értékesebb anyaggal ma délelőtt nyilik meg a Műpártoló Egyesület képkiállitása a Déri-múzeumban. A tizenegy debreceni és hajdúböszörményi festőművész igazán pompás anyagot mutat be. A kiállitás iránt az úri közönség körében máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A kiállitás megtekintése díjtalan. A tárlat nyitva délelőtt 10—1 és délután 4—7 óráig.

A kiállításon a következő festőművészek vesznek részt: Bánszky Tamás, Balczer György, Toroczkay Oszvald, Nagy Ferenc, Maghy Zoltán, Menyhárt József, Kampler Kálmán, Csürös Ferike, Dienes János, Vinczе István és Sajó István mint épitész. A sorsolást az egyesületi tagok között ezzel a kiállitással kapcsolatban tartják meg. Három egyenkint 100 pengő értékü kép kerül kisorsolásra december 5-én délelőtt és pedig Toroczkay Oszvald, Balczer György és Dienes János egy-egy képe. A sorsoláson minden egyesületi tag díjmentesen vesz részt. (:)

PERTRIX
szerelem
Anód
VILÁGMÁRKA

— **Szerdán este lesz az Árpád Bajtársi Egyesület avató dísztáborozása.** A bölcsészettanhallgatók „Árpád" Bajtársi Egyesülete, december hó elsején, pontosan féltiz órakor tartja meg ezévi avató dísztáborozását. Giday Endre egyesületi vezér megnyitó szavai után dr Tankó Béla, az egyesület magistere avatja fel dr Ferenczi István egyetemi tanárt patrónussá, majd pedig az uj dominusok, leventék és darvak avatása következik. Az egyesület új dominusai ez alkalommal kapnak először munkajuk elismeréséül diszoklevelet. Az eskü tétel után a mentoigi terjedő rész szüneteiben rövid müsorszámokat adnak elő a bajtársnők és bajtársak. Lugossy Irén magyar ballettet mutat be Kerékgyártó Béla sajátszerzeményu zongorakisérete mellett. Paál Magda levente bajtársnő a „János vitéz"-ből ad elő hegedün részleteket, Debreceni Aliz zongorakiséretével. Végül „Meredek" vig krónikáját olvassa fel. — Az egyesület vezérsége a résztvevő lányok részére kedves meglepetést tartogat. Meghivó és asztalfoglalás a 21-73. telefonszámon, este 8 órától fél 9 óráig igényelhető. Felülfizetéseket szivesen fogadunk, hirlapilag nyugtázunk s a befolyó jövedelmet szegénysorsu bajtársaink között osztjuk ki. (:)

Maxim
PETROLEUM GÁZLÁMPA
1 liter petroleummal 27 órán át VILÁGIT
Több fény
Jobb világitás
Kevesebb kö.t.séggel
hófehér, napfényszerü világitás
1 órára 1 fillérbe kerül
100 gyertyafénnyel.
Vigyázat!
a Maxim lámpát — mert jó — utánozzák
Kérje 23. sz. árjegyzékét.
Ardó József világitási szaküzlet
Budapest, VI. Vilmos császár ut 43
Debreceni megbizott:
ifj. Seress József, Debrecen, Kassa u. 29. [illegible]

December 12-én nyilik meg Kenéz János gyüjtemenyes kiállitása a Déri-múzeumban

Három évvel ezelőtt nagy érdeklődés kisérte Kenéz János festőművész gyüjteményes kiállitását a Déri-múzeumban, amikor is nem csak érdeklődés, de siker követte ezt a tárlatot, mert a kiállitott képeknek nagy része itt is maradt Debrecenben.

Az elmult három év alatt gyakran találkoztunk Kenéz János nevével, mert hol itt, hol ott rendezte meg szintén igen nagy siker mellett kiállitását. Az elmult esztendőben a fővárost hódította meg az Ernszt-múzeumban rendezett tárlatával, majd az évvégén szegeden állitott ki teljes siker jegyében, mig ez év nyarán szintén a fővárosban volt egy igen értékes műterem-tárlata.

Annak idején éppen mi hangoztattuk azt, hogy ezeknek a magyar témájú, levegős színben, csetkezelésben, vonalvezetésben páratlan kiállitásu műveknek méltán van elismerten nagy sikere, mert ime, a három esztendő igazolja hogy Kenéz János még többet még szebbet adott művészetében.

Régi mesterek nyomdokain halad de ugyanakkor tudja, hogy mit hogyan kell a mai művész meglátása szerint visszaadni.

Különösen nagy érdeklődésre tarthatnak számot a most megnyiló tárlat alkalmával is a vizfestményei, melyeknek üdesége, frissessége utólérhetetlen.

Mindenesetre érthető érdeklődéssel várjuk az új Kenéz kiállitást, mely december 12-én nyilik meg.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbiróság 1932. Pk. II. 36109. számú végzése folytán Egyek község javára 1937 december 7-én délelőtt 9 órakor az egyeki határban a Félhalom tanyán elárverezek 2750 pengő becsértékü bútort, zongorát, tehenet stb.-t.

Szilágyi, végrehajtó.

HIRDETMÉNY.

Értesitem a közönséget, hogy a Nagylétai út 6+500 és Monostorpályi út 5+900 km. szelvényében hídépités miatt az út el van zárva. Az épitkezés cca 14 napig fog tartani, mely idő alatt a Létai úti forgalom a 21 és 22 sz. dülőutakon keresztül a 33. sz. Füzesabony—Nyiregyházi úton (Vámospércsi) Monostorpályi úti forgalom pedig a 34 35 sz. dülő utakon keresztül a Diószegi úton bonyolitandó le.

Polgármester.

Mátkapároknak és újházasoknak

Sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN. PIAC-UTCA 51.

Fényt és hangulatot visz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 32-19

SZLUKA ISTVÁN szikvízgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVÍZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11. SZ.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHON SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET. KOSSUTH-U. 8.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

ILLATSZERT kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

Legízlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

Fűszer-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, FÜGGÖNY A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

NE FŐZZÖN OTTHON drágább, ízletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Jót, olcsót ASZMANN úridivatcikkei.

Művészi fényképek készíttessen, hogy emlékezzen. TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

Férfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDÉSÉNEL PIAC-U. 4.

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

Kézimunka-fonál, cövidáru a legolcsóbb PIKO-nál KOSSUTH-U. 4.

ÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZ-ÉPÜLET

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

GOMBOT megtalál KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

Gyomron át szívhez az ANGOL KIRÁLYNŐ vezet.

BÉRAUTÓT elgázolt kocsit eljegyzésre, esküvőre, keresztelőre SZIKSZAYTÓL rendelhet. FERENC JÓZSEF ÚT 60. TELEFON: 12-45

Piac-u. 37. Finomkülönlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

Sántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

KONYHAEDÉNYEK ET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

ANGOLBAN MINDENNAP HALÁSZLÉ, szálkanélküli rántott ponty.

A kereskedelem képesitéshez kötésének legfontosabb problémái a külföldi iparjogokban

A fenti címen jelent meg az elmult napokban *Diczig* Alajos dr. keresk. és iparkamarai titkárnak legújabb komoly, alapos tanulmánya. Amint a címből is következik, az illusztris szerző tájékoztatást kíván adni arról, hogy az európai államok közül mely államok tartották szükségesnek szabályozni a kereskedelmi tevékenység kifejthetését és ezt a szabályozást milyen szempontok szemmel tartásával oldották meg.

A kereskedelmi tevékenység képesítéshez kötésének kérdése tulajdonképen nem új probléma. Nem új közgazdasági és közigazgatási feladatkör a külföldi államokban, de nem új gondolat nálunk sem. Hosszabb ideje annak, hogy külföldön felvetődött és megoldást követelt. Amíg azonban a külföld egyes államaiban a vonatkozó szabályozás megtörtént, nálunk az egyes szaklapok többek között a *Kereskedelmi Szakoktatás* és érdekképviseletek kívánták a törvényes rendelkezések, a szükséges korlátozások kiadását. Az óhaj, a kívánság mind nagyobb méreteket öltött, majd követelő erővel tört elő úgy hogy már *Bornemisza* Géza kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kereskedelmi tárca költségvetési tárgyalása során az 1937. évi május hó 24-én elmondott beszédében is rávilágított a kérdés felette nagy fontosságára. Évégből a miniszter a kérdést alaposan előkészíteni óhajtja és ezért november hó 6-iki kelettel a keresk. és iparkamarákhoz és néhány országos kereskedelmi érdekképviselethez leíratott intézett. A leírat alapján a miniszter 17 kérdésbe foglalt problémáira nézve 1938 január 31-ig várja a kereskedelmi és iparkamarák valamint a megkérdezett országos kereskedelmi érdekképviseletek válaszát.

A debreceni keresk. és iparkamara kiváló titkára, Diczig Alajos dr., amidőn e közel három íves tanulmányát megírta, felvilágosító munkát óhajtott végezni. Tájékoztatni kívánja a kereskedelmi érdekeltségeket ezen igen fontos probléma megoldása előtt arról, hogy milyen eljáráshoz folyamodott e tekintetben a külföld és miért is vitték keresztül a kereskedelmi tevékenység képesítéshez kötését egyes államok.

Nyilvánvaló és külön részletezésre nem szorul, hogy különösen a háború alatt és az utána következő nehéz, gondterhes időkben nagyon megszaporodott a kereskedelmi foglalkozást üző egyének száma. Megszaporodott igen sokszor olyanokkal, akik a megfelelő, sőt elemi, szellemi, szakmai képességekkel nem rendelkeztek, majd olyan kisemberekkel, akik meglevő nyugdíjuk mellett a kereskedelem terén remélték megélhetésüket biztosítani, illetőleg jövedelmüket kiegészíteni. A kereskedelem terére özönlött egyének e foglalkozási ágban csak az »adás-vevés« munkáját látták és teljesen figyelmen kívül hagyták azt a fontos elvet, hogy jó kereskedő csak az lehet, aki a szükséges elméleti, gyakorlati képességekkel rendelkezik, aki tehát ismeri az üzemvezetés legapróbb követelményeit, aki tisztában van az árvetés, a vagyonnyilvántartás, az áruismeret, a jogi, közgazdasági és az adózás kérdésének lényegével. A ma kereskedelme egészen más, mint a Molière megrajzolta kereskedelem. A ma kereskedelme összetett jellegű, öt világrészre terjed.

A külföldnek e tekintetben kiadott rendelkezéseit vizsgálva a látszólagos »kereskedői *numerus clausus*« tulajdonképen meg akarta szüntetni azt a nem kívánatos tulzsúfoltságot, ami e téren megnyilvánult. De odairányult még a törekvés, hogy a kereskedelem terén tevékenykedők általános és szakmai nivóját is emelje.

Ha a külföldi törvényhozásnak e tekintetben alkalmazott rendelkezéseit figyelemre méltatjuk, kitünik, hogy Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Németország, Bulgária, Hollandia felfogva az idők követelményét, mint parancsszóra hallgatva nem hagyták meg a kereskedelmi tevékenységet a szabad iparosok kezében, hanem üzését határozott szabályokhoz, korlátozásokhoz, végeredményben képesítéshez kötötték. Az említett államokban belátták, hogy a háború alatt és a háború utáni időben a kereskedelem terén sok olyan elem keresett és talált menedéket, akik más területen lábukat megvetni nem tudták, akik előzetesen kereskedelmi nevelést nem kaptak, akik ilyen negatívumok mellett korántsem tehettek szolgálatot a közgazdasági életnek és legkevésbbé emelték a kereskedelmi foglalkozást üző kar szintjét.

Amidőn a kereskedelmi foglalkozás képesítéshez kötéséről szólunk, természetes nem lehet arra az álláspontra helyezkednünk, hogy e foglalkozási ág minden megnyilvánulását és üzését a törvény korlátozza. De mindenesetre szükséges, hogy bizonyos üzletágakra vonatkozóan a szabályozásnak, a megkötöttségnek elvét fel kell állítani. Igy például Csehszlovákia már az 1907. évi februári törvény értelmében a fűszer-, gyarmat-, anyag- és vegyesárú kiskereskedést képesítéshez kötötte. De az 1934. évben elkészített cseh szlovák törvénytervezet a kereskedelem egész területére ki akarja terjeszteni a képesítést. Németországban szerint az önállósulás feltételeként felállították a szakismeret igazolását és ezenkívül a személyes megbizhatóság dokumentálását. Hollandiában a szaktudás igazolásán kívül a hitelképességet is bizonyítani kell annak, aki önállósulni akar.

A jelzett államok törvényeinek azonban vannak enyhítő szakaszai is. Igy Németországban a szakképzettség igazolásától el lehetett tekinteni oly üzletek tulajdonosainál, akik vidéken egyszerű üzleti, üzemi és fogyasztási viszonyok között folytatják tevékenységüket. Az ilyen »kisebb üzletek« képesítés alóli mentesség megadását a német 1934. évi július 23. és 1934. évi október 24-iki rendelet elsősorban a kereskedelmi és iparkamarák megítélésére bízza.

Ha a képesítés kérdését összekapcsoljuk a megbízhatóság megítélésével, nem utolsó probléma nyer megoldást; ha arra gondolunk, hogy milyen nagy azoknak a kereskedőknek a száma, akik rendszeres könyvvitel híján fejtik ki munkájukat és ebből kifolyóan milyen súlyos károkat okoznak a közgazdasági életnek. A képesítés, a relative kötelező könyvvezetés előírása által a hitelélet terén is egészségesebb tünetek fognak mutatkozni.

Mi lesz tehát végeredményben az előnye a képesítéshez kötésnek. — *a kereskedelem kulturális színvonala feltétlenül emelkedni fog és számos visszás állapotot megszüntet.*

Dr. László Béla

KÉPES VASÁRNAPJA

Ludwig hesseni herceg és ifjú felesége autóutaznak a repülőszerencsétlenség alkalmával életüket vesztett hozzátartozóik temetésére.

Cairóban most ünnepelték egyiptom függetlenségi ünnepét. — Egy óriási sátorban harmincezer ember vett részt az ünnepélyen.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

A TUDÓSNAK

is van hazája minden ellenkező állítással szemben. Van hazája és műven keresztül hírt, nevet szerez nemzetének, olyan hírt és nevet, melyet a világ minden fegyverével se lehet elrabolni attól a nemzettől...

Erre gondolunk, amikor a Szent-Györgyi Albert neve ötlik szemünkbe hetek óta immár, amikor a világ minden sarka visszhangzik a magyar felfedező, alkotó tudós nevétől...

Arra is gondolunk, hogy a tudományos életünknek is csak akkor van értéke itthon, ha azt a külföld is márkázta. Évekkel ezelőtt é. el kiváló eredményeit a szegedi tudós és mi mégis akkor ébredtünk értékére igazában, amikor messziről jött hírek hozták el hozzánk dicsőségét...

A legények az, hogy végre mi is elismertük itthon, a Tisza partján, ami azt jelenti, hogy lehet valaki próféta a maga hazájában is, csak előbb messzi országokban mondják ki fölötte az elismerő dicséretet...

*

arról, hogy

MAGYAR NEMESNEK

vallja magát az a bizonyos Joan de Kováts din Rostoca nevű máramarosi ügyvéd, aki levélpapirján viznyomásos magyar nemesi címerével kérkedik. Ugy ágál ezzel a kitüntetéssel, mint valami különleges csodával. Ha lefordítjuk magyarra a nevét igy hangzik: Rosztokai Kováts János...

És ha tovább nézegetjük ezt a címeres nevet, akkor enyhe undor ébredezik bennünk, mert ez az »úr« ma Máramaros vármegyében türelmetlen »román«, olyan türelmetlen, hogy egyenesen a román antirevíziós liga elnöke és nem akkor kevesebbet, mint minden magyart kiirtani mai Románia területéről...

Undor és émelygés környékez bennünket még akkor is, ha elhisszük, hogy ezc a címeres román már békében nagy románnak vallotta magát. Mert Maniu Gyuláról és még egy egész sereg erdélyi román

jellemzi. De kell hozzá súlyos otrombaság és nagyfokú érzéketlenség a nemzet vagyonával szemben. Az, ami az Egyetemé, az az enyém is minden ellenkező állítással szemben. Az egyetemeket az állam tartja fent olyan súlyos összegekkel, amire aligha jó ma gondolni, amikor általános elszegényedésünkben úgy tudunk áldozni, hogy kenyérrevalónknak tekintélyes részét adjuk adóba. Kell, mert a műveltség fejlesztésére szükségünk van. Egyetem nélkül nem állhatunk a népek versenyében. Igaz, hogy sok mindenről lehetne beszélni idő és költség megtakarítással kapcsolatban éppen egyetemi oktatásunknál, de jelen esetben csupán az egyetem ablakait tesszük szóvá, mint olyan valamit, melylyel az történt, aminek nem lett volna szabad megtörténnie...

Most majd hozathatjuk a cseh üveget ismét. Hadd legyen szegény cseh munkásoknak több keresetük. Gondoskodnak róluk mindaddig is azok, akik azt merik hinni és hirdetni, hogy ők nemzeti »alapon rendezett« tüntetésnek a hősei. Az ilyen hősökből elég volt. Nekünk dolgozókra és magyar munkásoknak munkaalkalmat teremtőkre és nem ablakbeverőkre van szükségünk, mert azt az ablakot ismét csak a mi, dolgozó magyarok pénzéből fogják megcsináltatni...

*

arról, hogy

ÖT SZÁZALÉKOS

javulás mutatkozik majd a közalkalmazottak fizetése körül. Ez az ötszálalék alig több a semminél egyénenként, különösen a kis fizetésű családoknál. De tisztelettel kérdezzük, hogy hány százalékkal drágult azóta az élet, hogy elvették ezt az ötszázalékot. Csak a kenyér, a hús, a tűzifa, mint a háromfélc életszükségleti cikk hol áll az óta, hogy ez az ötszázalék eltünt a háztartásokból...

És most visszajött.

Uraim, nagyon későn jött és igen szerényen jött.

Attól pedig Isten őrizzen meg minden fizetésének öt százalékai visszanyerő közalkalmazottat, — hogy ezzel a »fizetésjavitással« aztán elinduljon egy drágulási folyamat. Se nyíltan, se suttyomban ne legyen, mert már régen túlvagyunk azon a mértéken, ahol a drágulást birni lehet.

*

arról, hogy

AZ ÖTSZÁZ HOLDRÓL,

melyet törvényes keretek között az állam cserélt el valakinek háromszáz holdjával, abból a földből, melyet arra a célra vásároltak, hogy a telepitést szolgálják. A parlamentben feleltek az érdekeltek ezzel kapcsolatban a kérdésekre, de mi mégis azt mondjuk, hogy ötszáz hold jóval több, mint háromszáz hold. És több azért is, mert ma már aligha beszélhetünk rossz földekről, csupán rossz gazdákról, hiszen minden földet fel lehet javítani és akkor ötszáz hold, mégis csak ötszáz hold és nem három. Az, ami a kataszteri értékről ma még fennáll, nem mindenben fedi a mai tényállást. Hiszen ez ellen az egész Tiszántúl küzd, mert nem az igazság, nem a méltányosság alapján történtek ötven, hatvan esztendővel ezelőtt azok a kataszteri értékelések, melyek éppen most nyomós okul szolgáltak...

A dunántúli nagybirtok kataszteri értékelése akárhányszor alacsonyabb mint pl. a mikepércsiek felértékelt földje...

jegyzi: sz. r. j.

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társánál
vásároljunk. Olcsó és megbizható.
Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

Ádámvölgyi prima tüzelőszén
olcsó, mert saját bányánkból származik
teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitünően ég salakmentesen.
Kapható: **Gabányi Utóda**
Láng Miklós szén- és tüzifatelepén, Csapó-u. 28
Telefon 24—49

Zománcozott tüzhelyek
háztartási cikkek legolcsóbban
Bészler Lajosnál
Piac-utca 17.

Megbizható minőségü finom gyapjuszövetet
CSAK SZAKÜZLETBEN VÁSÁROLJUNK!
Óriási választék
Feldheim Dezső
posztó üzletében
Piac ucca 41. szám.
Takarékosság. Címre ügyelni!

Mit kell tudnunk az influenzáról?

Az influenza járványszerűen terjed. — Az influenza kórokozóját még nem ismeri az orvostudomány. — Az influenza tünetei és szövődményei. — Hogyan védekezzünk az influenza ellen?

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

Az influenza, amelyet másképpen „grippe"-nek is neveznek, jóformán az egyetlen bántalom, amelyet nem tudott még a modern orvostudomány teljesen legyürni. Állandóan felüti a fejét s a téli hónapokban sok ember betegszik meg benne. Itt Debrecenben is mostanában sokan átesnek enyhe influenzán.

Az eddigi megfigyelések azt mutatják, hogy minden 25—40 évben az egész világon nagy influenza-hullám vonul végig, amelynek tünetei a kisebb helyi járványokétól lényegesen különböznek. Az utána több éven át következő kisebb járványok már enyhék, mintegy utóhullámoknak tekintendők s lényegesen kevesebb áldozatot követelnek. Ennek pedig az a magyarázata, hogy azok, akik a nagy járványon átestek, annyira védetté váltak, hogy a nagyobb fertőzések iránt már nem fogékonyak. A fertőzéssel szemben az ellentállóképesség azonban nem teljes, úgyhogy a szervezet később kisebb fertőzésbe eshet. Ebből magyarázzák azt, hogy sokan, akik egyszer influenzába estek, e betegséggel szemben annyira érzékenyek, hogy akár 3—4-szer is megkaphatják e bajt. Azonban minden visszaesés könnyebb természetű s így enyhébb lefolyású lesz. Egy nagy járvány után a lakosság legnagyobb része védetté lesz s ezért szünetel a járvány az újabb nemzedék felnövekedéséig.

Az influenzát előidéző bacillus a járvány után is tovább él, azonban erejét egy időre elveszti, de hosszú idő mulva újból életképessé válik.

A járvány megjelenéséhez a kórokozó életképességének fokozódása és az emberi szervezetnek a fertőzés iránti hajlamossága szükséges.

Lehet, hogy a kórokozó életképessége más bacillusokkal való társulás, azaz társfertőzés révén is fokozódhatik, ami azután a járvány rosszindulatúságában jut kifejezésre. Valószínű, hogy az időjárásnak az influenza-járványok keletkezésében nincs fontos szerepe, mert a nagy járványok az egész földön majdnem ugyanazon hónapokban zajlanak le.

Az influenza kórokozóját még nem ismeri biztosan a tudomány s így e betegséget csupán a tünetek alapján ismerik fel az orvosok.

A betegséget az influenzában szenvedők váladéka terjeszti. A fertőző csira, amelyet a betegek nagy tömegben lehelnek ki, könnyű volta miatt sokáig lebeg a levegőben. A kórokozó anyag élettelen tárgyak útján nem fertőz, mert külső befolyással szemben amilyen a hideg, a meleg és a napfény — nincs ellenállóképessége. Nem állapítható meg, hogy a beteg ember meddig fertőző. Lehet, hogy e képességet már az első napokban elveszti, de bizonyos az, hogy fertőző tulajdonsága az első napok után lényegesen csökken.

Az influenza főleg a felső légutak megbetegedése által árulja el magát.

Az általános fertőzést a beköszöntő rázóhideg és a lázas állapot jelzi, ami mellett a száraz nátha, a légcsőhurut, a toroklob és a szem kötőhártya pirja észlelhetők.

Az általános fertőzés miatt a betegek bágyadtságról, fej- és derékfájásról is panaszkodnak. Csak a súlyosabb esetekben kezdődik erős orrvérzéssel.

A másik alak a hörghurut, amely inkább az idősebb embereknél mutatkozik lázas állapot kíséretében. A kisgyermekeknél rendszerint ilyen alakja van az influenzának. Az 50 év körüli és idősebb egyének azért hajlamosak ezen alakra, mert egyébként is sokszor szenvednek már e korban tüdőtágulásban és idült hörghurutban.

Az influenzás hörghurut a közönségestől abban különbözik, hogy rendszerint csak a tüdő egyik lebenyére szorítkozik.

A köhögés gyakran erőltetett, mert a heves köhögési inger ellenére alig ürül valami csekély váladék. A köhögés ezen formájával, amely a szamárhurutra emlékeztet, kisgyermekeknél is találkozunk, aminek az az oka, hogy a hörgők közelében elhelyezkedett mirigyek megduzzadnak és így a hörgők falát nyomják.

Az influenza főleg idősebb egyéneknél és kisebb gyermekeknél, mint tüdőgyulladás jelenik meg.

Máskor azonban mint lebenyes, rostonyás tüdőgyulladás jelentkezik. Általában ritkán észlelhető az, hogy az influenza mindjárt tüdőgyulladást okozzon, hanem inkább szövődményképen társul a fennálló folyamathoz.

Az 1918—19-i járványban a tüdőgyulladásnak fellángoló alakja fordult elő, amely nagyfokú tüdővérzéssel járt s igen gyakran halálos végződésű volt.

Az influenzával kapcsolatban — kivált idősebb egyéneknél — a szív és az erek állapotára is fokozottan nagy gondot kell fordítani. Ugyanis

az influenza mérge értágulatot okoz és az érbénulás a szív munkáját nagyon megnehezíti.

Az influenzának a tüdő- és mellhártya gyulladása is lehet a szövődménye. Az 1918—20-i járványos időszakban az idegrendszer részéről is súlyos tünetek mutatkoztak, agygyulladás alakjában, amivel a legtöbb esetben tartós munkaképtelenség járt.

Az influenza-megbetegedéseket a járványok alkalmával számszerüleg nem lehet kimutatni, mert csak a súlyos, az u. n. szövődményes eseteket kell a közegészségi hatóságoknak bejelenteni. Ezért a halálozási százalékból a járvány súlyossága nem határozható meg. Az influenza halálozási számát növeli az, hogy sok, egyéb bajban szenvedőt, akik legyöngült szervezetük miatt könnyen influenzába esnek, szintén mint az influenza halálos áldozatát könyvelnek el.

Az influenza alatt tüdőgümőkór is lappanghat. Az ilyen beteg lázas, azonban a hőemelkedések nem akarnak megszünni és a beteg állapota egyre romlik. A régi gümőkórban szenvedők az influenzát rendesen jól tűrik és a betegség többnyire enyhe alakban mutatkozik náluk.

HOGYAN VÉDEKEZZÜNK AZ INFLUENZA ELLEN?

Minthogy a fertőzés a levegőn át, a belégzés útján történik — ezért óvakodni kell az influenzás betegek látogatásától. Arra is vigyáznunk kell, hogy a könnyű influenzában szenvedők — akik közöttünk járnak — ránk ne köhögjenek, mert ezek éppen úgy terjesztik a járványt, mint a súlyos fekvő betegek.

Figyelmeztetni kell a náthás, köhögős egyéneket, hogy köhögéskor, tüsszentéskor zsebkendőt tartsanak szájuk elé!

Járványos időben a heveny légcsőhurutban és toroklobban szenvedők, — legalább az első napokban, míg nagyobb a fertőzőképességük — tartózkodjanak otthon. Az influenza kórokozója a levegőben lebeg: ezért a közlekedési járművek, iskolák, középületek, lakások gyakori s ha lehet állandó szellőztetéséről kell gondoskodni. Minthogy az influenza érintkezés útján terjed, ezért ha ilyen betegekkel való érintkezés lehetőségét meg lehet akadályozni, akkor a fertőzés tovább terjedésének is gátat lehet vetni.

Az elmult járványok alkalmával azt tapasztalták, hogy zárt intézetekben tartózkodók (internátusok, zárdák, börtönök lakói stb.) kisebb számban betegedtek meg. Ily elszigetelés keresztülvitele öreg egyéneknél, akik az influenzának könnyen áldozatául eshetnek, továbbá előző betegségek miatt elgyöngült egyéneknél és kis gyermekeknél nagyon is indokolt.

Az orrot és a felső légutakat, a garatot és a mandulákat nem lehet szájvizekkel, toroköblítőkkel, belégzésekkel, gyógyszeres gőzökkel fertőtleníteni.

Ily módon a fertőzés nem akadályozható meg és a fertőzés lehetősége sem csökkenthető. Lehet, hogy a szövődményes tüdőlob kifejlődését megakadályozza vagy hátráltatja, de ez határozottan nem állítható. Belső-szerek szedése révén sem lehet az influenzát elkerülni. Az influenza megelőzésére ojtóanyagok használatát is ajánlották. Első sorban az influenzabacillusok elölt tenyészetéből készítettek ily anyagot. Miután ezen oltóanyagtól már azért sem volt hatás várható, mert e baktérium influenzát okozó voltát erősen kétségbevonták, ezért a szövődményes esetekben található baktériumokat keverték hozzá.

Az eddigi vizsgálatok azt mutatják, hogy a különféle oltóanyagokkal sem az influenza kitörése, sem a szövődmény kifejlődése nem akadályozható meg;

azonban néhány ízben a kifejlődött tüdőgyulladás lefolyására kedvezően hatott. Azt is megállapították, hogy a hastifusz kiállása után az u. n. lábbadozó-szakban a betegek ritkán esnek influenzába. Ezért most tifusz-oltóanyaggal kísérleteznek a klinikusok.

Az influenza elleni védekezés legjobb módja az, hogy e betegségben szenvedőkkel mindenképen elkerüljük az érintkezést.

Ilyen betegeket ne látogassunk, ha pedig ez elkerülhetetlen, szobájukban huzamosabb ideig ne tartózkodjunk. Lakásunkat, lakószobánkat gyakran szellőztessük.

Minthogy a fertőző baj könnyen átterjed azokra, akiknek ellenállóképessége a kedvezőtlen egészségi viszonyok miatt legyöngült, — ezért a jó táplálkozásra, a tiszta lakásra és ruházkodásra — egyszóval az egészséges életmódra fokozottabban ügyelni kell.

Érdekes megfigyelés, hogy aki fél valami járványtól, vagy megbetegedéstől, — az rendszerint meg is kapja azt.

Ennek csak az lehet a kielégítő magyarázata, hogy a félelem lecsökkenti lelkünk ellenállóképességét s így a betegség iránti fogékonyságunk erősen meghatványozódik. Soha semmiféle járványtól, betegségtől nem szabad félnünk, mert a félelem valósággal vonzza a bajt. Emberi szervezetünk sok betegséggel fel tudja venni az eredményes küzdelmet s a mai orvostudomány nagyon sok betegséget tud teljes sikerrel gyógyítani.

Nagyon helyesen járunk el, ha a legjelentéktelenebbnek látszó influenza-esetben — azonnal orvoshoz fordulunk!

Kabátot, Ruhát Schreiber Adolfnál
vegyen Ferenc József út 19.
HOL:
Női télikabát szőrmegalérral P 27.—, 30.—, 35.—
Női télikabát Diagonál szövet, Crepdesin bélés, szőrmegallérral P 40.—, 45.—, 50.—
Női télikabát különleges model fason szőrmével P 60.—, 70.—
Női ruha szövetből, divatszinekben P 16.—, 18.—, 20.—
Női reklám alj több szinben 3.98
Női szövet alj, finom kivitel P 6.50, 7.50, 8.50
Női kötött bluz Ia. minőség 5.80
Harisnyák, kesztyük, kombinék olcsó árban.
Takarékosság bevásárlási üzlete.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

Legolcsóbb
füszer és gyarmatáru
beszerzési forrás
Grünberger és Glück
füszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

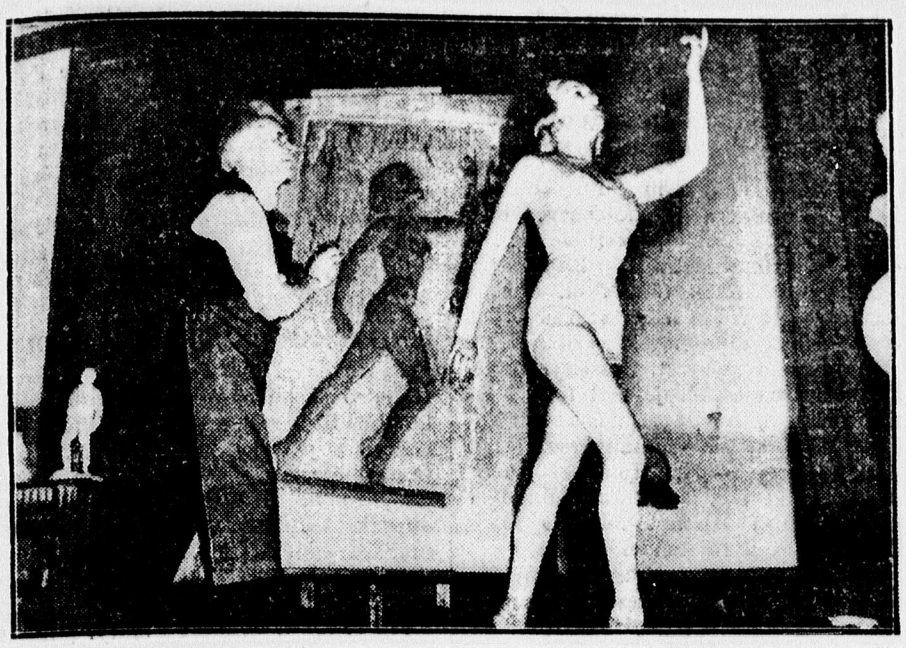

Jackie Coogan, az egykor híres gyermekszínész fölnevelkedve most megnősül. Menyasszonya, Betty Grable filmszínésznő. Modellt áll egy rólakészülő plakát részére.

Lord Robert Cecil, ki elnyerte a béke Nóbel díjat.

Egy amerikai pék fejébe vette, hogy ő az amatőr — Tarzan. A képen látható öltözékben járta be Cleveland uccáit.

Finn rokonainknál

(Folytatás.)

Nemsokára feltűnt Lappeenranta, a Saima tórendszer egyik legkeresettebb nyári fürdő- és üdülőhelye. A Patria szállóban csinos, tiszta kis szobát kaptunk, hol lepakkolva, gyalog sétáltunk a tó partján lejtő rövid utcákon a fürdőépület felé.

A fürdő főorvosa: M. F. Mustakallio (fekete szikla) nagy magyarbarát hírében állott. Több ízben melegen emlegette nevét Jeney Endre professzor úr is, ki nagyértékű finnországi előadásai alkalmából ismerkedett meg vele. Mustakallio feleségével együtt szintén ellátogatott Magyarországba és azóta tárt karokkal fogad minden Finnországba utazó magyar embert. Nem csoda tehát, hogy igyekeztem vele a személyes kapcsolatot felvenni. Már Helsinkiben megtudtam, hogy Lappeenrantában kell őt keresnem. Gondos idegenvezetőnőnk még azt is felírta, hogyan kell kérdezősködnünk utána, ha a vonatról leszállunk: „Missä on kylpylaitos Lappeenrannassa? Missä on Tohtori Mustakallio?" Hol van a lappeenrantai fürdőintézet? Hol van doktor Mustakallio?

Kannisto professzor úr jóvoltából erre nem lett szükségünk, mert ő Petuval és feleségemmel együtt meleg szeretettel maga vezetett Mustakallio ölelő karjaiba.

Mustakallio, Kannisto professzor ott üdülő feleségével nagy lelkesedéssel közeledett felénk a tó partján. Nehéz leírni ennek a férfiunak a bájos közvetlenségét, amint ingujjban, kis fürdősapkában mosolygó arcával kiáltotta felénk magyarul: Isten hozta, kedves barátaim! Alászolgája! Kezét csókolom!... Nem voltunk elkészülve a szeretet és a magyarsághoz való őszinte ragaszkodás eme spontán megnyilatkozására. Mustakallio már az első pillanatban megnyerte szívünket.

Mély tisztelettel üdvözöltük Kannisto úr professzor kedves feleségét és kissé távolabb a társaságukban levő hölgyeket és urakat. Motorcsónakkal vártak már ránk, hogy átvigyenek a néhány kilométerre fekvő szemközt levő partra. A viziút közben nagyon összemelegedtünk kedves finn rokonainkkal. Mustakallio felesége is köztünk volt, németül beszélgettünk vele. Ugy ő, mint Kannistoné lépten-nyomon elhalmoztak bennünket a figyelem minden jelével.

A csónakból kiszállva barátságos kis vendéglőben telepedtünk le egy hosszú asztal mellé. Mustakallio bizonyságot tett róla, hogy rokon vér csörgedez az ereiben, mert rögvest egy üveg nehéz spanyol bort hozatott. Gavallériáját látva meg is jegyeztem róla, hogy legalább ötvenszázalékos magyar!

A bor jó kedvre hangolt bennünket, én még egy-két magyar nótát is megreszkíroztam. Nagy tetszéssel fogadták, hisz látszott, hogy az ő ereikben is mocorog valami, csak a hideg északi levegő miatt ritkán juthat kinyilatkozáshoz. Hej, Mustakallio barátom, be örömmel venném, ha a debreceni Leveles csárdában viszonozhatnám ezt!...

Öreg este lett, mire végét vetettük a poharazásnak. A nap korongja azonban fáradhatatlanul izzott az ég alján és biborbársonnyal borította be a tó sima tükrét. A kis motor pöfékelve szelte a hullámokat. A csónak ölében titokzatos erővel fonódott össze a finn és magyar lélek. Mindannyian éreztük a dicső, közös mult bűvöletét.

A fürdőintézet emeleti éttermébe invitált bennünket ezután a mi drága Mustakallio barátunk.

Nagyszerű vacsorával vendégelt meg mindannyiunkat s — halljatok csodát! — egri bikavér sötétlett poharainkban! Mi már a zamatjáról rögtön ráismertünk, a laikusok pedig az üveg büszke magyar feliratából megbizonyosodhattak róla.

Mindez nem volt elég: a szalonzenekar egész a záróráig csup magyar nótákat és operettdarabokat játszott. Ha nem is volt cigányzene, de jelen körülmények között a baráti szeretet csucsteljesítményét láttuk ebben a rendkívüli figyelmességben. Huszonöt százalékkal megint emelkedett előttem a Mustakallio magyarsága, úgyhogy most már mint hetvenöt százalékos magyart öleltem szívemre!

És most jön a csodák-csodája. Éjfél után ballagtunk haza a fürdő vendéglőjéből szállásunkra.

A szabadba kilépve az északi fény varázslatos szépségben tündökölt előttünk. A napot már nem lehetett látni, — ez csak a jeges tenger partvidékén ragyog a nyári éjszakákon, — hanem mint az égő zsarátnok, izzott az ég alja s a zöld, vörös és kék szinek mesés harmóniában váltakoztak a tó tükrén.

Nem lehet leírni ennyi szépséget, ezt látni kell!... Néhány fényképfelvételt készítettem róla és egy felejthetetlen nap emlékével tértünk nyugovóra.

Vidám strandolással töltöttük el a másnap délelőttöt a közeli füves, sziklás tóparton. Mustakallioné három kislányával, valamint Kannisto professzor úr és Petu velünk sütkéreztek. A strandélet semmiben sem marad mögötte bármely más európai fürdőhelyének. Felfrissülve ültünk ebédhez a fürdőház éttermében, ahol már Kannisto testvére (Petu mamája) is jelen volt. Természetesen most is Mustakallio vendégei voltunk, ki ezuttal is kitett magáért s eredeti tokaji bort bontott fel, amit még Magyarországból hozott magával. Jókedvvel mondogattuk egymásnak, hogy: „Kippis!" — ami körülbelül annyit jelent: egészsére! A kitünő ebéd után néhány lapot irtunk magyarországi szeretteinknek, édesanyámnak, Loessl, Jeney és Csüry professzor uraknak.

Meghatva olvastam Mustakallio sorait, amikor az egyik lapra azt irta rá: Fel a fejjel, magyar testvér! A másikra pedig: Mi finnek nem feledkezhetünk meg Nagy-Magyarországról!...

Lappeenranta fürdő.

Dr Kannisto, dr Mustakallioné, dr Balogh Ádámné, dr Mustakallio, dr Kannistoné, Petu mamája, Petu.

A finn-magyar barátság. dr Mustakallio, dr Balogh Ádámné, dr Kannisto.

A lappeenrantai strandon.

Szomorú sorsunkban meleg, résztvevő, rokoni érzés csendül ki ezekből a szavakból.

Elérkezett a búcsú idej.e Szomorú szívvel készítettünk néhány kedves felvételt a fürdőépület kertjében. Petunak már útrakészen állott a kocsija és mi érzékenyen vettünk búcsút szeretett finn barátainktól. Éreztem, hogy meg kell ölelnem Mustakalliot és ez az ölelés nemcsak a magam, hanem az egész magyarság nevében is köszönet volt szerető szívének irántunk való páratlan jóságáért.

Kedves finn testvérem, mielőbb el kell jönnöd Magyarországba! S akkor olyan százszázalékos magyart faragunk Belőled, hogy tulajdon honfitársaid sem fognak majd rádismerni!

Dr. Balogh Ádám.

SAKK

16. SZ. SAKKFELADVÁNY

Keefe és Gadson.

Australisien, 1908. I. díj.

Sötét: Ke5, Va7, Fc7, Fd1, Hg7, Hh1, gy: a6, b4, c4, g3, g5 (11).

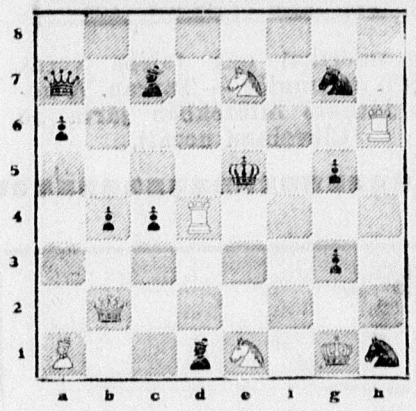

Világos: Kg1, Vb2, Bd4, Bh6,*Fa1, He1, He7 (7).

Világos indul és két lépésben matot ad.

16. SZ. SZÁMU JÁTSZMA.

Porosz huszárjáték.

Játszották a Wiener Schach-Zeitung „Meistergruppe 8." levelezési versenyén, 1937. IV. 2.—XI. 1-ig.

Világos: Franz Berndorfer, Bécs; sötét: Brilla Sándor, Debrecen.

1. e4, c5. 2. Hf3, Hc6. 3. Fc4, Hf6 (I). 4. Hg5, d5! (II.). 5. exd, Ha5! (III.). 6. Fb5†! (IV.), c6. 7. dxc, bxc. 8. Fc2 (V.), h6. 9. Hf3, e4. 10. He5, Vc7. 11. h4 (VI.), Fd6?! (VII.). 12. Fd2! 0—0! 13. Ha3, Bb8! 14. 0—0, Fxe5! 15. dxe5, Vxc5. 16. Fc3, Vf5!! 17. f3 (VIII.), Vc5†. 18. Fd4, Vd6! 19. Fxa7, Vxd1. 20. Bfxd1, Bxb2. 21. Fd4, Bb8. 22. Fxf6, exf3. 23. Fxf3, gxf6. 24. Bd4 (IX.), Fe6. 25. Kf2, Bfc8! 26. Ke3 (X.), c5. 27. Bd6, Bb4! 28. Fd5, Ba4. 29. Bxe6, Bxa3†. 30. Ke2, Bd8. 31. Bd1, fxe6! 32. Fxe6†, Kf8. 33. Bxd8†, Ke7. 34. Bc8, Kxe6. 35. Bxc5, Bxa2. 36. Bc7, Kd6. 37. Bh7, Bxc2†. 38. Kf3, Hc6. 39. Bxh6, He5†. 40. Kg3, Ke6. 41. h3, Hd3! 42. Bh8, f5. 43. Bg8 (XI.), Kf7. 44. Bg5, Kf6. 45. h4 (XII.), He5! 46. Bg8, Bc3†. 47. Kf2, Hg4†. 48. Kf1, Ke5!

Világos feladta, mert az ellenséges királynak a g3 pontig való behatolását, s ezzel a játszmavesztést nem lehet megakadályozni. Berndorfernek egyetlen veresége a „Wiener Schack-Zeitung" eddigi versenyein.

(I.) Agresszívebb, mint az olasz változathoz vezető szimetrikus futófejlődés: 3 ... Fc5 =.

(II.) Szellemes, de inkorrekt folytatás e helyen: 4.... Fc5?, mert a ravasz csapdát világos 5. d4!! és 6. Hxf7-tel elkerülheti. Jóvátehetetlen hiba volna: 5. Hxf7?? Fx†!! miatt. — Az áldozat elogadása veszít például: 6. Kxf2, He4†. 7. Kg1, Vh4. 8. Vf1, Bf8!! stb. — vagy: 7. Ke3, Vh4. 8. g3, Hxg3! 9. hxg3, Vxg3†. 10. Ke4, d5†. 11. Fxd5, Vf4†! stb. A Mikyska—Traxler levelezési játszmában az áldozatnak 6. Kf1-gyel való elhárítására: 6.... Ve7! 7. Hxh8, d5. 8 exd5, Hd4. 9. c3? (9. Fe2!), Fg4! 10. Va4†, Hfd7. 11. Kxf2 Vh4† 12. Ke3 Vg5†. 13. Kf2, Vf5†! 14. Kg1, 0—0—0. 15. cxd4, Bf8. 16. h3, Vf2†. 17. Kh2, Fxh3!! következtek.

(III.) 5.... Hxd5? rossz, de nem 6. Hxf7? miatt, — mert sötét helyes ellenjátéka esetén csak egyenlő állásra vezet, — hanem 6. d4!! miatt, mely világost döntő előnybe hozza. Pl. 6. d4!! exd4. 7. 0—0, Fe6. 8. Be1, Vd7. 9. Hxf7. 10. Vf3†, Kg8. 11. Bxe6! és nyer.

Dr. Gruber bécsi mester elemzese alapján megdöntöttnek tekinthető: 5.... Hd4? is, 6. c3!! b5. 7. Ff1! Hxd5. 8. Hge4! miatt és világos minden változatban előnyben marad. Pl.:

A) 8.... He6. 9. Fxb5†, Fd7. 10. Fxd7†, Vxd7. 11. d4!

B) 8.... Ff5. 9. cxd! Fxe4. 10. Fxb5†, Ke7. 11. Ve2! és nyert.

C) 8.... f5. 9. cxd kapcsol. 10. Vh5†.

D) 8.... Vh4. 9. Hg3, Fg4. 10. f3, Hf5. 11. Ve2!! stb.

(IV.) Számításba jön: 6. d3 (Morphy!, vagy 6. b3 (Dr. Tartakower) is.

(V.) A legjobb! A Birol-féle 8. Fd3-ra: 8.... Hd5! 9. Vh5?, g6 következne. 8. Vf3-ra pedig: 8.... Vb6! 9. Fa4, Fg4. 10. Vg3. — 10. Ve3, Fc5. 11. Vxe5†, Kd7. 12. 0—0, Fxf2†. 10.... h6. 11. Hh3, Fd6. 12. O—0, 0—0—0. 13. d3, g5! 14. Fe3, Vc7! stb. jöhet és sötét mindkét esetben jobban áll.

(VI.) Erélyesebb és jobb: 11. f4! Pl.: 1.... Fd6. 12. d4, 0—0! 13. 0—0, c5. 14. c3, Bb8. 15. b3! stb. — vagy: 11.... Fc5 (Spielmann!). 12. c3, Hb7. 13. Va4, Hd8. 14. b4, Fb6. 15. Ha3, Fe6. 16. Fc4 stb.

(VII.) A bécsiek, — Grünfeld, Spielmann, — rossznak tartják s helyette: 11.... exd3! c. p. folytatást ajánlják: 12. Hxd3, Fd6. 13. f4, 0—0. 14. 0—0, c5. 15. Hc3, Fa6. 16. Fd2, c4. 17. Hde1, Bad8. 18. Vc1, Be8 =, vagy: 13. Ha3, Fa6. 14. b4, Hc4. 15. Hxc4, Fxc4. 16. Fe3, Fxd3. 17. Vxd3, Fxb4†. 18. c3. =

(VIII.) Ha világos 17.g4-gyel (?) tisztnyerésre játszik, 17.... Hxg4. 18. Fxg4, Vg6!! után kellemetlen meglepetés éri. — 17. Vd6-ra pedig Fe6 a válasz.

(IX.) A meggyengült világos vezérszárny védelemre szorul. A tett lépés védi a fenyegető Bb4-et. — 24. Bd6-ra Fe6! és a c6 gyalog védve van.

(X.) A világos király is a vezérszárny segítségére siet. 26. Ke2 nem lett volna jó 26.... Bb2! miatt.

(XI.) A tisztelőny ellenrére is rendkívül nehéz a nyerés útja. Sötét végjátékvezetése mintaszerű. 43. Bd8-ra f4†! 43. Be8†-ra pedig Kf7 a riposzt.

(XII.) Nincs jobb! 45. Bg8?-ra He1! 46. Kh2, Kf7. 47. Bg3, f4! 48. Bg4, Hf3†! nyer.

Ambrus Sándor.

A megfejtések beadásának határideje *péntek este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: SAKK.* Hetenként három díjat osztunk ki szorgalmas fejtőink között: 1 színházjegyet, 1 mozijegyet és 1 kötet könyvet. *Szelvényt mellékelni kötelező.*

Lapunk 1937 november 14-iki számában megjelent 14. számú sakkfeladvány helyes megfejtése a következő volt: **Ve4!** Ezen a héten a következők részesültek jutalomban: Kovács Mihály Jósika u. 9. **(1 könyv),** Barcza Ferenc Csapó uó 12. **(1 mozijegy)** és Kovács József Homok u. 65. **(1 mozijegy).** — **Felhívjuk a nyertesek figyelmét arra, hogy a mozijegyek csakis a hétfői előadásokra érvényesek és így azokat kérjük még hétfőn délután fél 5 és 6 óra között a kiadóhivatal pénztáránál átvenni.**

16. SZÁMU SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

A magyar szellem vándorutja

A FELVILÁGOSODÁS MAGYAR TALAJA, DEBRECEN

Az alkotásnak is megmunkált talaj kell, nemcsak a gyümölcsnek. Kármán vetése korán elperzselődött, Bacsányié sziklára hullt. Kazinczyék osztrák börtönben tüntek el. Mintha kárbaveszett volna a 18. század végső évtizedeinek minden erőfeszítése.

Pedig nem így volt. Bessenyeiékben az ország tartalékereje tört fel. Kezdettől erre a felvilágosodás-kori megújhodásra készült a magyarság. Ezt jelzi kódexeink viszonylagos józansága. Ezt ígéri az a mohóság, amellyel népünk Husz János tanain, a reneszánszon és a reformáción kap.

Hogy a latin-keresztyén művelődésbe teljesen beilleszkedhessünk, előbb a gótikának reneszánsszá kellett változnia. Janus Pannoniusban célt ér ez a beolvadás. Ettől fogva ellenkező irányú a fejlődésünk. Önmagunkat akarjuk érvényesíteni, öntermészetünket kezdjük kifejezni.

Hatalmas lépés, mikor a prédikátorok az élő nyelvet teszik irodalmivá. A nyelv több, mint a gondolkozás eszköze. Nemcsak korlátoz, sugall is. Már a reformáció legmerészebb tételeit a mi Dávid Ferencünk mondja ki; Lessing úgy hivatkozik rá, mint a felvilágosodás elődére. Az újkori bölcselet alapvetőjét, Descartes-ot szintén az elsők közt szólaltatja meg magyarul Apácai Csere János. A reformáció eszmetartalmát ilyenformán a protestans Erdély átmenti a jövő számára.

Legjobb talajt ennek a hagyománynak Debrecen ad. Nemcsak legnépesebb városa ennek a kornak, hanem református is, tiszta magyar is. És ami fő, polgárok lakják. Nem nyomnak el senkit, mint a nemes, nem süvegelnek senkit, mint a jobbágy. Ismerik a szabadságot, élik az egyenlőséget, gyakorolják a testvériséget. Virágzó főiskolájuk és nyomdájuk van.

Debrecen a felvilágosodás legtermékenyebb középpontja. Itt él együtt a legtöbb jelentékeny író. Külön nevük is van: a debreceni kör; vezére Földi János, tagja Fazekas Mihály, büszkesége Csokonai. A mohó újítók harcban állnak velük. Az utókor Debrecent igazolta. A felújulás irodalma már jórészt por és hamu. Teljes üdeségben csak két költő él abból a korból: Csokonai és Fazekas. Nem csoda. A többi Bécsből, Párizsból szívta táplálékát, ők az alföldi televényből.

FAZEKAS MIHÁLY, A POLGÁR

Gyerekfővel huszárnak áll, bejárja az európai harctereket. Szabadrablás-kor beállít a reszkető külföldihez, kiválaszt a polcáról egy könyvet, s keresztül olvassa a fosztogatásra szánt időt. Aztán hazajön, polgárnak, tudósnak, költőnek. Részt vesz városa, egyháza életében. Kertészkedik, Füvészkönyvet ír. Barátkozik Csokonaival.

Főműve, a Ludas Matyi paraszt hexameterekben pergő ízes remek. A magyar jobbágy próbapöre. Fazekas főhadnagy ősi módra harcol: csellel. Furfangosan keríti be olvasóit és nevetve győz. Pedig Matyi nem is nyaktilóval fenyegetőzik, mint Bacsányi, hanem még szégyenletesebbel: bottal. Ötvenet kap jogtalanul, s megígéri, hogy háromszor veri vissza. Emberül szavát is állja. A megrakott Döbrögi végül így vonja le a tanulságot: „Az Isten így bánik, s bánjon valamennyi kegyetlen urakkal".

Külön érdeme az 1804-ben írt műnek, hogy a bécsi kongresszus évében röpül szét, s épen Bécsből. A szent szövetség már rátenyerelt Európára, leverte Napoleont. S most indul útnak Matyi, a falusi suhanc, és győz is, ésszel, mint napjaink székely hőse, Tamási Ábele. Volt-e mintája, époly meilékes, akár Petőfi vagy Jókai forrásai. Fazekas kis eposza szellemben népmeséinkkel rokon. Tartalma: korának legsürgősebb mondanivalója. Át is üti a gyülöletet és a közönyt. Költői szépsége, humora, kerek meséje hervadhatatlan.

Juhász Géza.

Leánykérés

Az őszi lombhullás fájó emlékeket idéz fel lelkünkben. Minden lehullott levél egy-egy élet elmulását jelenti. Az elszaladt idő minden letűnt perce az emlékek távlatából megelevenedik s visszatükröz egy-egy kedves és derűs mozzanatot, amelyek nem nagy emberek, nem hadvezérek, de kis szürke emberkék, kis életében történtek meg, hogy a nagy mindenség bölcs elrendezése folytán nekik is adatott alkalom, hogy kicsinyke útjukon derüssé, kedvessé váljék a rövid kis élet. Rég elfelejtett idők egy lombhullató ősz elején a Máv. műhelytelep melletti jónevű vendéglő külön termében egy nagyszámú asztaltársaság tartotta minden héten esedékes rendes összejövetelét. Volt móka, adoma, eszmék cserélése, ugratás, zene nóta s másnap mint kedves és sikerült estéről folyt a tárgyalás sokszor napokig. Az est központjában a Pestről áthelyezett öreg Markovits Bálint bátyánk állott, ugyis mint kiváló szónok, de úgy is mint öreg pesti bohém, aki minden tréfára hajlandó volt, de akit végtelen jó szívéért mindannyian igazán szerettünk. Csodálatos szónoki tehetséggel bírt, rögtönzései bámulatba ejtettek. De egyszer-egyetlen egyszer egy közbeszólásommal úgy zavarba hoztam, hogy a beszédét abba kellett hagynia. Három fiatal mérnököt helyeztek át Debrecenbe s az akkori szép szokás szerint egy nagy vacsora keretében iktattuk be őket. Sok, szép beszéd hangzott el pró és kontra s egyszer csak Bálint bátyánk állott fel hogy megcsillogtassa szónoki képességét. Mindég egy alapígéből indult ki és ezuttal az volt az alapígéje: Valamint az eszkimók szeretik a fóka zsírt, mi is úgy szeretjük a jó bort és a barátságot. Rátért az eszkimók életére s így négyszer-ötször is említette az eszkimókat. Én hangosan beleszóltam a beszédébe csak egy szót »eximó.« Óriási kacagás lett a vége, mert az öreg Bálint bátyánk nem tudta többé kimondani az eszkimót, de mindig eximót mondott. Kacagásba fgult a szép beszéd — szidott is hetekig, mint a bokrot — de aztán efelett is napirendre tértünk. Egyetlen baja-bánata és tetteinek fékezője a felesége volt, aki bizony egy-egy nagyobb kilengésnél nem ösmert irgalmat-kegyelmet nemcsak az öreg úrral szemben, de velünk a társasággal sem. Nem egyszer megtörtént, hogy az öreg úr nagyon beborozott s mi fiatalok sokszor tízen is haza kísértük a Kis Cegléd uccai lakására. A kapu befelé nyilott s amikor az öreg urat megbiztosítottuk, átmentünk a

Finom angol szövetekben óriási választék!

Mielőtt ruhaszükségletét beszerzi, szíveskedjék megtekinteni.

Uri szabóság. Miklós ucca 2.

ü. v. Morgenstern Manó.

másid oldalra, de előbb becsengettünk. Az élete párja jött kaput nyitni s óh borzalom, az öreg úr a felesége karjaiba esett. Mi hatalmas tapssal ösmertük el a sikeres találkozást. Másnap reggel mint egy ázott veréb ült le irógasztala mellé a közös nagy irodánkba s mintha misem történt volna, elkezdett gyáva kutyáknak szidni, hogy miért nem mentünk be hozzájuk az este, hisz a felesége várt minket feketekávéval, amire én közbeszóltam, hogy hallottuk a puffanását. Sok, derűs, kedves epizód játszódott le közöttünk, sok rossz fát tett a tűzre, de annyira naivul és bohémmódra védekezett, hogy nem tudtunk reá haragudni. Egy alkalommal egyedül ment át a vendéglőbe és a vendéglőssel poharazva alaposan elkente a szeme alját. Méltányolta az öreg vendéglős szívbéli vágyó óhaját, beleélte magát a leánykérő tisztségébe s minden előzetes megbizatás nélkül formálisan megkérte egy nőtlen kollégánk részére a vendéglős leánya kezét s abban állapodtak meg, hogy másnap este vacsora keretében, amelyre hivatalos lett volna az egész asztaltársaság, megtartják a kézfogót. Az öregurat a vendéglős kocsin küldötte haza. Reggelig kialudta mámorát s akkor kezdett derengeni képzeletében, hogy mit is cselekedett, tett-vett s egyszercsak mint bűnbánó pilátus intett, hogy velem akar beszélni. Félre huzódtunk s bevallotta a nagy bűnét, hogy ő bizony megkérte az Ivánka Vince nőtlen kollegánk részére a vendéglős leánya kezét; és én most beszéljem rá a kollégát, hogy ilyen jó pártit nem kell elszalasztani s ennél jobbat úgy sem kapna, de intézkedjek az irányban is, hogy este a meghivott vacsorán minden kollega ott is legyen. Elmentünk a nőtlen kollega irodájába s ott elülről kezdődött a vallomás, amire kiderült, hogy az illetőnek Temesvárott gyűrűs menyasszonya van már három éve. Az öreg nem merte a vacsorát lemondani, én meg úgy gondoltam, hogy amit magánosan sütött, főzött egye is meg, a baj ugyis megvan, lesz ami lesz.

Hát lett is. Hiába várták a vendégeket vacsorára, nem net el senkisem. Óriási nagy dolog volt s örök harag. Évekig nem mentünk a vendéglő felé sem, pedig közben a kislány is férjhez ment. Bálint bátyánkat sokáig furdalta a lelkiismeret; s nemsokára egy tüdőgyulladás végzett vele. Nagy parádés temetése volt, a felesége Pestre vitette s rá egy pár évre az öreg vendéglős is meghalt. Nem tudom, hogy az égi találkozásnál kimagyarázták-e egymás között az esetet, de a régi derűs világ e két derék emberét, azok akik még itt vagyunk, ma is sok szeretettel emlegetjük.

Sidó Géza.

Ez is megoldás

A kalauz megnézi az utas jegyét és így szól:

— Uraságod jegye személyvonatra szól, ez pedig gyorsvonat. Tessék ráfizetni a különbözetet!

— Nem fizetek! — mondja az utas, — menjünk inkább lassabban!

Először indult — máris győzött

az idei országos gyorsgépíró-versenyen a

„TRIUMPH“

minőségi írógép „12“ modellje. Versenyeredmények: **I. DÉNES LIVIA, II. Dr. INOTAYNÉ VEREBELY ÉVA** (mind a ketten **„TRIUMPH“** írógépen!). Vételkötelezettség nélkül bemutatja, díjtalan ismertetőt küld: **„Triumph“** írógépek körzeti képviselete: **HURAY** írógépszaküzlet, Iparkamara palota. Telefon: 17-93. sz.

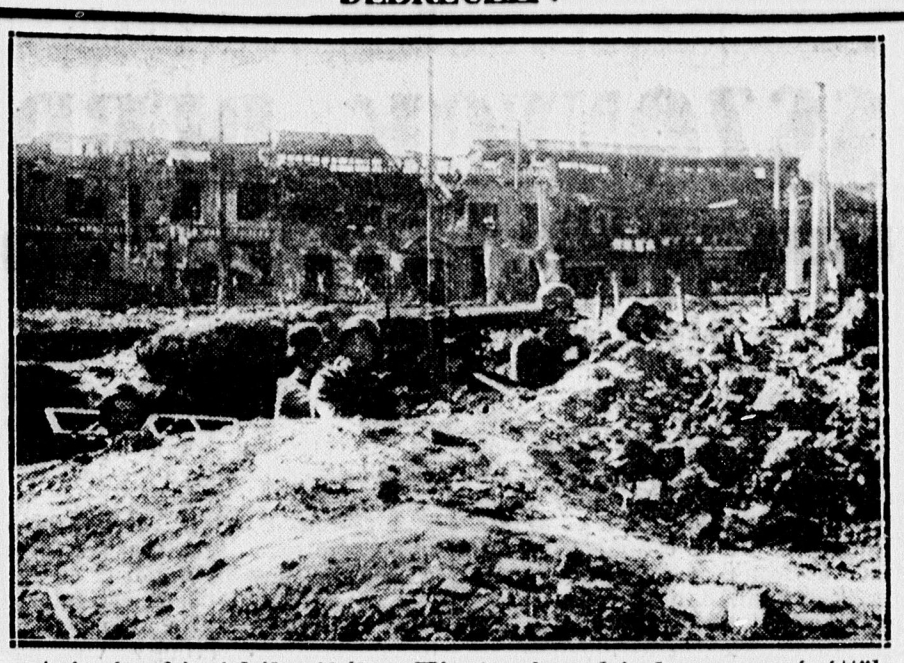

A japán—kínai háborúból — Kínai géppuskások egy gránáttölcsérbe fészkelték be magukat.

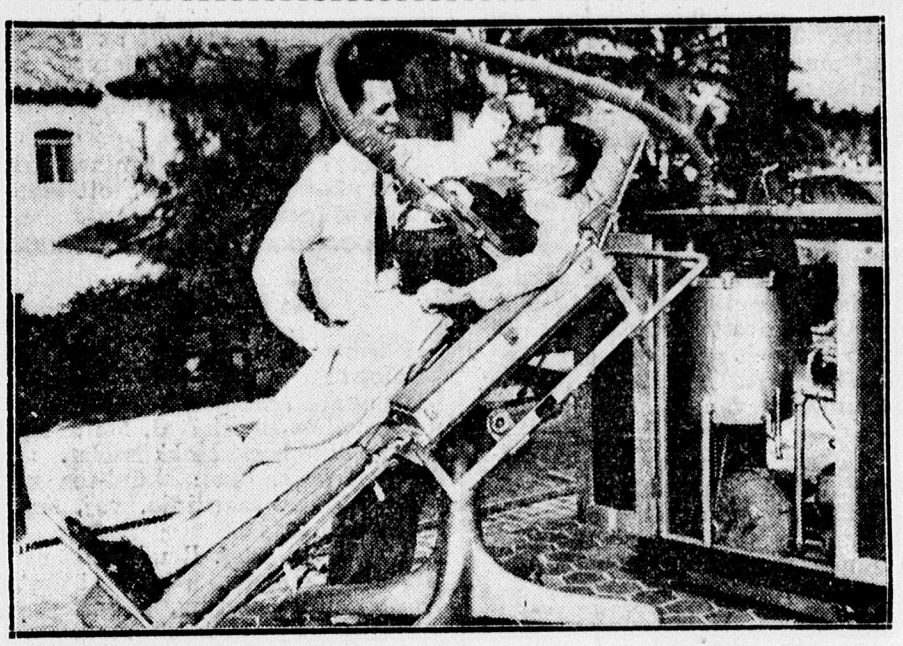

Frederich Snite, egy amerikai milliomos fia már kis kora óta egy »vastüdőben« él, mert csak így tudják életét fentartani. Most egy új könnyebb szerkezetet próbáltak ki rajta.

EMBEREK VAGYUNK

Irta: KÖVÉR GYULA.

Két ember beszélget egymás közt. Mindkettő fiatal korban lévő, negyven éven aluli. Tanult, intelligens emberek. Gyakran vannak együtt és beszélgetésök az életnek komolyabb oldalai körül forognak. Felfogásban különböznek egymásról: az egyik pesszimista, a másik optimista.

Az egyik így kezdte: Azt mondd meg nekem, jó barátom, miben látod okát annak, hogy az emberiség erkölcsi élete, etikai felfogása évezredek óta mit sem változott. Akár a Bibliát olvasod, vagy az ó-kor történetét tanulmányozod, ha összehasonlítod a mi modernnek nevezett korunkkal, semmiféle eltérést nem találsz, ami a közerkölcsöt illeti abban. Az erősebb most is elnyomja a gyengébbet, a paráznaság, kapzsiság, erőszakosság éppen úgy ulalkodik, mint régen. Az emberek ölnek, rabolnak, háborút viselnek, zsarnokoskodnak, mint hajdan. Némi eltérés talán csak annyiban mutatkozik, hogy némely gaztettet a civilizáció brunolinjával lakkoznak ki, hogy tünjön el annak barbársága. És ezen az állapoton a keresztyén vallás, mely több, mint kettőezer év óta áll fenn és hirdetik az emberek közt sem tudott mélyreható nagyobb változást előidézni, hogy rá lehessen mutatni: ime ez a szeretet vallásának hatása, amely ha bár lassú tempóban működik ugyan, átformálja az emberek lelkét, erkölcsét és viszi nagy célja felé, ami nem lehet más, mint az emberek tökéletes állapota. Hiszen nem mondom én, miként a keresztyén egyháznak és a keresztyén egyházak és a keresztyén vallástól átitatott intézmények ne fáradoznának az erkölcs megjavításán. — Mutatkozik is ennek itt-ott némi eredménye, de ez csak külső látszat csupán. Ha egyedekben mutatkozik is hatása, a tömeg halad tovább a maga évezredes jól kitaposott ösvényén, semmi hajlandóságot sem mutatva arra, mely más irányba terelné gondolkozását. — Óriási előrehaladást tettünk minden téren, hihetetlennek tetsző találmányokat produkáltunk, de az emberiség erkölcse mi változást sem szenvedett. Szólj hozzá, kérlek

A másik: Ez azért van így, mert emberek vagyunk, annak születtünk, emberi mivoltunk szerint kell élnünk, cselekednünk.

Az egyik: De hát minek kellett volna születnünk? Isteneknek, vagy angyaloknak?

A másik: Nem. Arany János ez a nagy bölcselő költő azt mondja:

Az a legtöbb cél e földi létben.

Ember lenni minden körülményben. Tehát nem utolsó dolog embernek lenni. Igaz, egy másik nagy magyar bölcselő ezzel szemben így is:

»Csak emberektől ne remélj semmit, csak tölük ne végy emléket, legjobbik is hozzád hasonló és te önző vagy.“ — Melyiknek van igaza.

Az egyik: Mindkettőnek. Arany János tanítása az egyéniségnek szól. Mikor azt irta, előtte egy tökéletesen kialakult ember típus, egy »über mensch« alakja lebegett. Br. Eötvös aforizmájában a tömeget aposztrofálja. Ecce homo. Istennek okos ésszel felruházott teremtménye, meg tudja különböztetni a jót a rossztól, az erényt a bűntől, az erkölcsit az erkölcstelentől; tudja mi használ, mi ártalmas neki: miért nem cselekszi tehát mindig a jót és miért bir nagyobb hajlammal a rosszra?

A másik: Mert az embernek nincsen meg a szabad akarata. Vágyai, szenvedélyei ejtik rabul.

Az egyik: Én azt, hogy az embernek nincsen szabad akarata cselekvésében, teljes egészében nem fogadom el, mert ha valóban úgy van, akkor nincsen bűn és bűnöző, nincsen erkölcs és erkölcstelenség. Tény, hogy az emberben állati ösztönök és ártalmas szenvedélyek vannak, de ezeket erős akarattal korlátozni lehet. Ámde az emberben önző hajlamok élnek és az önszeretet eltéríti jóra vezérlő szándékától. Ezt a biblia úgy fejezi ki: Jólehet a lélek kész, de a test erőtlen. Látszatra bármilyen fenkölt nemes dolgot cselekedjen is az ember, a háttérben ott áll az önző érdek. Nem lehet letagadnunk, önzők vagyunk mindannyian és gyarlóságunk és tehetetlenségünk folytán nem tudunk szabadulni attól. Állítsanak elébünk bármilyen követésre méltó magasztos eseményt, nem birjuk követni, bilincsekbe ver bennünket a mindennapi életbe gyökeredő megszokott önzésünk. Nem birjuk elviselni a lemondás áldozatos terhét. Vigasztalan, sivár állapot ez, kivált ha a mai kort vesszük tekintetbe. Ezt a test kultuszt űző, anyagias világot. Mondjad, kérlek, látsz a jövő távlatában valami vígasztaló momentumot; látsz kivezető utat, ami az emberiség tespedő lelki mentalitását, dekadenciába süllyedt erkölcsét, valami megváltó gondolat, eszmény felé irányítaná? Nem régen a szociálizmust és ebből következő kommunizmust hirdették világmegváltó gondolatnak. Ugy gondolták, hogy ha anyagi jólétet teremtenek az emberiség számára, akkor kitermelődik egy jobb, nemesebb emberfajta. Látjuk mi lett belőle gyakorlati alkalmazásban „Rút sibarita váz“, mondaná Berzsenyi Dániel. Egyoldalú materiális alapon nem lehet az emberiséget a tökéletesedés felé irányítni.

Mi lesz velünk? Szállunk-e még mélyebbre az erkölcstelenség fertőjébe, amely a pusztulás felé vezet, vagy jön valami megváltó, világot megrázó gondolat eszme, ami kiemeli az emberiséget az örök megsemmisülés örvényéből?

A másik: Sötét látásodban megfeledkezel Madách mondásáról: Ember küzdj és bízva bízzál. Nem kell, hogy jöjjön új gondolat, megvan. Kétezer év óta él és élni fog örökké a Krisztus példája és tanítása. Beszéljenek, vélekedjenek felőle bármiként a Krisztus tanítása, önfeláldozó példája, elévülhetetlen. Hát lehet-e elképzelni, hogy ő utána jönne anyától született, aki leggyönyörűbb igazsággal tudná bebizonyítani a tökéletes ember formáját? Nincsen más mód, nincsen más kivezető út az emberiség számára mint az Ő követése.

Az egyik lemondóan: Ugy legyen!

HEJ, AZ A GEOMETRIA

Bruno meglátogatja a vénülő Arisztidet. Dicséri.

— Milyen remek színben vagy, barátom, milyen friss és fiatalos!

— Az öreg Arisztid csak szomorúan csóválja a fejét:

— Nem vagyok már a régi, kedves Brunóm, nem vagyok a régi! Azelőtt ha lementem sétálni, mindig megtettem körben az egész utat a sétányon. Most pont csak egy félkört tudok megtenni és aztán onnan visszajövök.

Idegenforgalom Skóciában

A skót sekrestyés jelenti a papnak:

— Ma, úgy látszik, külföldiek járhattak a templomban.

— Miért?

— Pénz van a perselyben.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Sétálni csak szabad,

abban igazán nem találhat senki kivetni valót írja, Asszonyom bizonyos méltatlansággal és érzem minden során, hogy arra gondol, amire nem volna szabad gondolnia. Személyes sérelmet lát abban, hogy valakik kifogásolták, mert a leánya nap,nap után sétál.

Milyen szépen hangzik ez, Asszonyom: sétál.

Hát persze, ez ellen igazán nem lehet kifogása senkinek.

De kivel sétál, Asszonyom, helyesebben, kikkel sétál ?...

Igaz, ehhez sincs a szülőkön kívül senkinek semmi köze. Helyesebben csak a szülőknek van első sorban közük, kivéve azt az esetet, ha a gyermekleány viselkedéséért még más valakiknek is érezniök kell bizonyos felelősséget. Azt hiszem, nem járunk messze az igazságtól, ha ezek a valakik tették szóvá az Ön leányának a „sétálását" is...

Ilyen valakik lehetnek pl. az iskola vezetői.

Ez természetes is, Asszonyom.

Mert egy iskolára nem lehet közömbös az, hogy a növendékek mit csinálnak az iskolán kívül. Óh, volt arra már nem egy esetben éppen elég szomorú példa, hogy az iskolán kívül baj történt a gyermekkel és olyankor soha se olyan engedékenyek a szülők, hogy egyszerűen napirendre térnének az eset fölött, mert olyankor mindig keresik az iskolában is a felelősséget...

Ezért nem közömbös az iskolák vezetője előtt, hogy mit csinál az utcán, tehát a nagy nyilvánosság előtt a leánya, Asszonyom.

Leánya viselkedése példa lehet a többi növendék előtt is.

Akár jó, akár rossz, de példa.

Azt senki se mondja, hogy ne sétáljon a gyerek, sőt, kell is sétálnia, de nagyon félős, hogy az amolyan „séták" inkább hasonlítanak a csavargáshoz, mint az egészségügyi sétákhoz...

Ha azonban Önök úgy gondolják, hogy ezt meg engedhetik leányuknak, akkor van arra más mód is. Tessék sürgősen intézkedni, hogy a gyerek ne mint annak az intézetnek a növendéke sétáljon, hanem egész egyszerűen, mint felnőtt, független dáma a saját felelősségére, vagy a szülők felelősségére...

Akkor, ha Ön is gyermekével van, akkor senkinek kifogása a sétálás ellen nem lehet. Még az ellen se, ha egyszer kétszer egy esztendőben amolyan sétálás esik meg véletlenül. De az, hogy napról, napra,, már több, mint rendszeres sétálások történhessenek, erre szerénytelen véleményünk szerint semmi szükség nincsen egyelőre...

Mért vagyok szomoru

Azt kérdezik tőlem, mért vagyok szomorú?
Mert akit szeretek arca csupa ború.
Elhervadnak róla mind az örömrózsák,
Talán az elmuló bús napok okozzák?...

Éjszakánként hulló könnyét letagadja,
Fájó szívét, vérző szívét csitítgatja.
A multak világát remegve kutatja;
Tudom, érzem a jókedvet csak mutatja.

De szeretném, hogyha boldog tudna lenni,
Akkor én is tudnék víg dalt énekelni.
Ha majd a szívében nyilnak a virágok,
Keblemre ölelem az egész világot.

CSER KATALIN ÉVA.

Néhány divattanács

A hölgyvilág bizonyára örömmel üdvözli azt a Párisból kiinduló újítást, hogy az elegáns nő kosztümben bárhol és bármikor megjelenhetik. Délelőtt, délután és este. Uccán, társaságban és vacsoránál. Az eltérés csupán a különböző alkalmakra viselhető kosztümök anyagában és szabásában mutatkozik. De legfőképpen a kösztümöt kiegészítő bluzban. — Ugyanaz a kosztüm is tökéletesen megfelel a nap mindenik szakában, ha három különböző bluzzal változtatjuk meg jellegét. Délelőttre kézzel kötött pullovert, vagy puha szövetbluzt ajánlunk, délutánra jersey, selyem vagy bársony, estére tüll, csipke, brokát vagy lamé a legmegfelelőbb.

•

Prém, prém, prém. Amerre nézünk, minden prémmel díszített. A kosztüm, a kabát, a ruha, sőt estélyi ruha is, a kesztyű, a táska és a kalap. Ennyi szőrmét még sohasem alkalmazott a divat és ennyi drága szőrmét még sohasem viseltek a hölgyek. Ugylátszik, tényleg konjunktura van.

•

Érdekes zsinórhímzést láttunk egy kabáton. A díszítés a kabát hátán, mindjárt a gallér alatt kezdődött és szeszélyes arabeszkekben majdnem a derékig huzódott. A keleties minta, perzsa szőnyegek kacskaringóra emlékeztetett.

•

A turbán ismét divatos. Ujdonsága az, hogy bár még csavart, mint az eredeti turbán, de magas és csúcsban végződik. Az afrikai turbán mellett divatos az orosz kucsma, a török fez és a francia pomponos kalap. A divat olyan tág, hogy igazán mindenki kedve, stilusa és világnézete szerint öltözködhetik.

A gyöngy nyakék, néhány évi pihenés után, ismét divatba jött. Szépek és hatásosak a nagyobb szemű láncok, amelyeket gyakran fekete délutáni ruhák nyakkivágásán keresztülhuzva viselnek.

•

A gyöngyöt, mint ruhadíszt is előszeretettel alkalmazzák. A gyöngyből készült gallérok és zsebek mellett, különösen estélyi ruhán, tenyérnyi széles gyöngyözött öveket látni. A gyöngy versenytársa a rojt, amely szerényebb, de éppen ezért nem is olyan általános. Szövetruhákon a rojt a ruha anyagából, vagy zsinórból készül, selyemruhákon kedvelt az ugynevezett rolni-rojt, amelyet az anyagból készült rolnikból állítanak össze.

•

Estélyi ruhához fantasztikus színű pántokból összeállított szandált viselnek.

Heti étlap

Vasárnap. Délben: Spárgaleves (Meinl-féle dobozos levesspárgából), angol roastbeef princess-burgonyával és uborkával, Meinl-féle hárslevelű bor. Mokkaszelet. (1) Meinl fekete. Este: Meinl-tea kemény tojás, szardinia, vaj, sajt, déli sütemény.,

(1) *Mokkaszelet.* Rendes biscuittésztából magas lepényt sütünk. Kockára szeleteljük, a kockákat kettévágjuk és ízzel megtöltve összeragasztjuk. Kívül megkenjük a kockákat Epocával kikevert kávékrémmel és megforgatjuk héjalt, megtört, pirított mandulával.

Hétfő. Délben: Gulyásleves, leventegombóc, (2) gyümölcs, Meinl-fekete. Este: Kirántott borjúláb burgonyasalátával.

(2) *Leventegombóc.* (Házi recept.) Félkiló főtt, áttört burgonyát, negyedkiló lisztet, egy tojás sárgáját, egy kanál tejfelt elkeverünk és jól kidolgozzuk. Kisodorjuk, kockára felvágjuk, minden kocka közepére diótöltetléket helyezünk, négy sarkát felhajtjuk és gombócokat formálunk belőle. forró vízbe addig főzzük, míg felszáll a víz színére. Fahéjas cukorral meghintve tálaljuk.

Szerda. Délben: Sárgaborsóleves, párolt borjúcsülök finomfőzelékkel, Meinl-féle Hárslevelű, káposztás palacsinta, Meinl-fekete. Este: Meinl-tea, Meinl-féle pisztrángszelet, vajaskenyér, gyümölcs.

Csütörtök. Délben: Tápióka-leves, nyúlpaprikás, Meinl-féle tojásos makarónival, daramorzsóka párolt költével, Meinl-fekete. Este: Kirántott velő burgonyapürével, befőtt délről.

Péntek. Délben: Kaporleves, rácponty velesült burgonyával, (3) túrósgombóc, Meinl-fekete. Este: Meinl-tea, hideg töltött tojás majonnézes salátával, vegyes keksz.

(3) *Rácponty.* Egy szép pontyot megtisztítunk, belsőrészeit kiszedjük, keserű fogát kivesszük, megmossuk, besózzuk, két ujjnyi távolságban nem túl mélyen bevagdaljuk a bőrét, minden bevágásba vékony szelet szalonnát helyezünk. Tűzálló tálba hámozott vastag burgonyaszeleteket rakunk, ezekre helyezzük a halat, zsírt öntünk rá. Késhegynyi piros paprikát, karikára vágott zöldpaprikát, gombaszeleteket adunk hozzá és sütés közben szorgalmasan locsolgatjuk tejfellel.

Szombat. Délben: Gombaleves, szardellás rostélyos szalmaburgonyával és ecetes uborkával, csokoládéfelfujt, (4) Meinl-fekete. Este: Meonléféle dobozos lecsó, krémsajt, vaj.

(4) *Csokoládéfelfujt.* 10 dkg Epocát habosra keverünk folytonos kavarás közben 7 dkg cukrot, 6 tojássárgáját, 5 dkg reszelt csokoládét, 8 dkg zsemlyemorzsát, kevés vanilincukrot és a tojások keményre vert habját adjuk hozzá. Kikent, kilisztezett formában vízfürdőben másfél óráig gőzöljük. Tálra borítjuk és felvert tejszínhabbal diszítjük.

Tudod-e kislány

Tudod-e kis lány mi a szerelem?
Öröm szívedben csak Érte terem,
Amikor Róla zeng a kis madár;
Hogyha Vele vagy, örökös a nyár.

Kicsi kertedet Érte ápolod,
Nyíló virágod Neki gondozod.
Amikor elmegy, hervad a határ,
Elhallgat rögtön a dalos madár.

CSER KATALIN ÉVA.

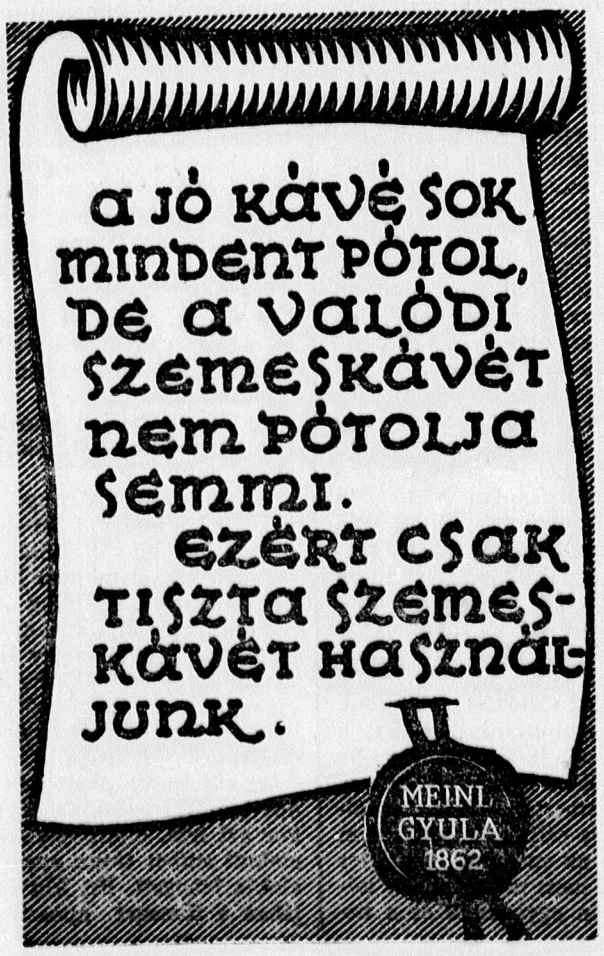

MERANO szálloda
Budapest-Belváros
IV., Bécsi-utca 2.

Központifütés -- Folyómelegviz

Ujonnan renovált, barátságos szobákkal, kitünő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények

Kérjen árajánlatot!

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Tanuljunk meg

tanulni, mert ehez is érteni kell, sőt jobban, mint bármihez a világon. Itt van a kéznél lévő eset: nem érsz rá semmire, mert mikor egyik munkához fognál, már arra gondolsz, hogy másik még talán sürgősebb. Hozzá kezdesz tehát, amikor ismét az jut eszedbe, hogy bizony ennél fontosabb volna az írásbeli munka elvégzése. Nosza, azonnal kezdesz annak s végül eltelt az idő és nem tudtál elvégezni semmit.

Semmit a szó legszorosabb értelmében.

Kapkodsz, kinlódsz, vergődsz, aztán hagysz mindent úgy, ahogy eddig volt, vagyis, ahogy nem jól volt.

Maradsz annak, aki voltál.

Kapkodó és tétova szerencsétlen flótásnak, akit a véletlen irányít, akinek egyszer, egyszer sikerül valami, aztán máskor érezned kell, hogy te szerencsétlen vagy, mert semmi se jó, amit csinálsz...

Elmegy a kedved mindentől és hangoztatod, hogy neked nem érdemes fogni semmibe, mert amugy se sikerül semmi.

Már úgy indulsz, hogy ne is sikerüljön semmi.

Hát akkor persze, hogy nem sikerül.

Holott egyszerűen lehet megoldani az ember sorsát, életét.

Ennek az egyszerűségnek az alapja a rend és fegyelem.

Fegyelmezd magad és tarts olyan rendet, hogy abban hiba ne essék. Mindenek előtt oszd be az idődet úgy, hogy a legjobban felhasználhasd.

Ha időbeosztásod van, akkor már könnyebben beszélsz, mert tudod, hogy mit mikor, hogyan végezhetsz el. A beosztás fele munka. Aztán a következő lépés az, hogy nem halogatja az ember a dolgát. Amit el kell végezni, ess át rajta, de azonnal, mert addig amúgy sincs nyugalmad még akkor se, amikor úgy érzed, mintha elaludt volna a lelkiismereted.

Munka beosztásodhoz ragaszkodj minden körülmények között.

Az első hónap nagyon nehéz, sőt cudar lesz, de aztán játék lesz életed. Mindenre lesz időd bőségesen, sok olyan dologgal is foglalkozhatsz, amire eddig éppen azért nem gondolhattál, mert nem értél rá semmire és mégse végezhettél el semmit.

Időbeosztás, rendszeretet megkedvelteti a munkát.

A magyar ember háza

A magyar ember az egyszerű síma építésű házat szereti. Ez a ház, egy vagy két ablakával az utcára néz, a kis ablakokban két-három cserép muskátli. A ház előtt, gondozott kis virágoskert van.

Belső berendezése; a nagy-ház vagy nagy szoba, konyha és a kis-ház, vagy kis-szoba. Az utcára néző nagy-ház felőli szögletében van a sárból épített boglyakamence. Ennek rongyokkal bélelt sarka kedvelt pihenő helye a család apróbb tagjainak. A fal mellett van a megvetett ágy, megrakva csaknem a padlásig duzzadó pehelypárnákkal. A szoba közepén van az asztal, leterítve fehérabrosszal, rajta a megszegett kenyér.

A mennyezetet, a szoba közepén végignyuló mestergerenda tartja, ez a magyar ember könyvtára gyanánt szolgál. Itt tartja a históriás könyveket, naptárt és egyéb apróságokat. A bibliának megkülönböztetett helye van, rendszerint az ablak.

A második helyiség a konyha, itt van a hatalmas tűzhely és nagyszámú edénynemű. Nyáron ez a család ebédlője, a nagy-házban csak akkor esznek ha vendég jön a házhoz. A konyhából nyilik a kis-ház, ez a család nappalija. A ház hosszában, hatalmas oszlopokon nyugvó egy-két méter széles tornác van.

Kun Sarolta
I. b. évf.

A szél, a hó és az eső

Mese. Irta: *Imre bácsi.*

Szél Urfi bosszúsan ébredt s mikor jól kifujta magát, felkiáltott a Naphoz:

— Ma egy szemernyit se fujok többet!

A Nap mosolygott és egyetlen szót se szólt. Jól tudta, hogy Szél Urfinak mindig többet jár a szája a kelleténél, hát ráhagyta.

Szél Urfit már az is bántotta, hogy a Nap egyszerűen válasz nélkül hagyta a szavát. Töprengett, gondolkozott, majd egyre fokozódó dühében nagyot fujt a Nap felé, mintha le akarta volna seperni az Egről.

A Nap mosolygott és fölényesen nézett a hetvenkedő Szél Urfira, amitől az még jobban megvadult és most már megdagasztotta a pofáját és újra felfujt a Nap felé.

— Kár a fáradságért, te mihaszna, — károgta a nehezen repülő Kánya Kálmán a dagadt arcú Szél Urfi felé.

— Fuj, fuj, fuj! — Lehelt Szél Urfi Kánya Kálmán felé, hogy az szegény ijedtében lecsapott a Földre, mert így is csaknem kificamodott a szárnya. A Földről aztán hetykén sikoltott Szél Urfi felé:

— Na, híres, ha a Napot lefujod a helyéről, szegény vagyok, de menten veszek neked olyan piros nadrágot, amilyenbe őszi délután szokott öltözködni az Ég nyugat felé.

— Csakhogy nem akarom ám lefujni a Napot, te híres, — sivított vissza Szél Urfi.

— Persze, okos vagy, te mindig csupán azt akarod, amit meg is tudsz tenni...

— Azt hiszed? — kérkedett kihívóan Szél Urfi.

— Nem hiszem, de tudom!

— Hát akkor idenézz, te híres, — kezdte most már mindkét pofáját duzzasztani Szél Urfi, de a Nap oda se fütyült erre az erőlködésre, mire Kánya Kálmán kacagott és azt kiáltotta:

— Jobban, erősebben, szorítsd, már inog a Nap, csak rajta! és más efféléket kiáltott a mos már elkeseredetten erőlködő Szél Urfinak, mert azt remélte közben, hogy megpukkad.

A Nap egy ideig kedvtelve nézte a tehetetlenül erőlködő Szél Urfit, de mikor látta, hogy milyen csuful mulat a szerencsétlenen Kánya Kálmán, gondolta, hogy megtréfálja ezt a két imposztort. Nosza, gondolatát tett követte és kezdte melegét egyre erősebben sugározni, hogy Kánya Kálmánnak már a hátán folyt az izzadság. A közeli Tenger vize pedig szinte forrt már és olyan tömegben szállott fel a pára, hogy lassan a Napot is eltakarta az Égen. A dühödt Szél Urfi mikor látta a fellegek mögött, elkezdte teregetni a Fellegeket, mint valami bárányfalkát. Teregette, hajtogatta, míg végül is fekete gomolyag lett a Fellegekből.

Kánya Kálmán látta, hogy itt több kettőnél, mert a sűrűre összeszorított fellegből jó nem jöhet, megpróbálta, hogy tovább repül, de az első kisérlet után Szél Urfi ereje úgy vágta a Földhöz, hogy csak úgy nyekkent.

— Nesze, te híres, hát még te mertél csufolódni velem! — bömbölte most már Szél Urfi, mintha bizony Kánya Kálmán lett volna annak az oka, hogy nem sikerült lefujnia a Napot az Egről.

Kánya Kálmán meghúzta magát és most már azt is bánta, hogy egyetlen szót szólott. Arra gondolt, hogy minek is szólott ő bele a nagyok vitájába. Éppen ezen törte a fejét, amikor a tornyosúló fellegekből megindult olyan zúgással, zuhanással az eső, hogy pillanatok alatt bőrig ázott. Szél Urfi azonban tovább dúlt s főleg fújt úgy, hogy már a Fák is Földig hajoltak előtte. Neki azonban nem erre volt szüksége, ő a Napot akarta megalázni.

Kánya Kálmán feltartotta a csőrét és hagyta, hogy felyjon a hátán végig az eső, hiszen amúgy se tehetett másképpen és várta, hogy egyszer mégis csak kitombolja magát Szél Urfi és akkor tovaszállanak a Fellegek, a Nap ismét kisüt és percek alatt megszáradhat majd.

Szél Urfi dudált, sivított, tombolt, hogy rossz volt hallgatni. És minél jobban tombolt, annál hűvösebben kezdett fújni, hogy lassan eleredt az eső nyomában a fehéren szálló Hó is. Sűrű pelyhekben szállott és most már hiába tartotta fel a csőrét Kánya Kálmán, mert bizony a sűrű hópelyhek egymásután ragadtak a testéhez.

— Mi lesz velem, megfagyok, — borzongott a hidegtől és ismét megpróbálta, hogy tovarepüljön, de Szél Urfi újra, meg újra a földhöz kente, hogy csak úgy nyekkent.

— Megmutatom, hogy mégis én vagyok az erősebb! — bömbölte Szél Urfi és a Napra gondolt, melyet a sűrű, ólmos fellegek már egészen eltakartak és híre, nyoma se volt a melegének. A Földet már fehér hótakaró borította, pedig közben úgy kapta, hajította, repítette a Havat is Szél Urfi, hogy rossz volt nézni.

— Hiszed-e, hogy én vagyok az erősebb? — kérdezte egyszer Kánya Kálmántól Szél Urfi.

— Én igen, óh, most már nagyon hiszem, — siránkozott a hótakaró alól reszkető hangon Kénya Kálmán.

— Ha akarom az egész földet beborítom Hóval! — hencegett Szél Urfi.

— Igazad van, Szél Urfi, te vagy a legnagyobb hatalom! — hízelgett Kánya Kálmán, mert úgy érezte, hogy menten megveszi az Isten hidege.

— Máskor így merj velem szemtelenkedni! — harsogta Szél Urfi, de a hangja most már korántsem volt olyan erős, mintha gyöngült volna ökelme, csak Kánya Kálmán előtt akarta fitogtatni, hogy még mindig birná a tempót.

Kánya Kálmán ravasz fickó volt, menten látta, hogy itt már nem birja erővel, hát szájjal akarja továbbra is fenntartani a látszatot Szél Urfi. Fölötte örvendett és ravaszul biztatni kezdte:

— Csak fújjad továbbra is, Szél Urfi az erődet, mert ime, most már bebizonyosodott, hogy a Nap hozzád képest kismiska. Akkor borítod be arcát Felleggel, amikor akarod és akkor fogod el a melegét Hóval, amikor jónak látod...

— No látod, — szólt fáradtan Szél Urfi, hogy Kánya Kálmán szeretett volna ujongani örömében, mert érezte, hogy néhány pere mulva úgy elnyúlik Szél Urfi a Föld felett, mint egy gyalog béka. vége, menthetetlenül vége az erejének. Éppen ezért most már szemtelenül ugratta Szél Urfit, aki ekkor már alig volt Szellőnyi.

— Ne hagyd magad, ne hagyd magad, én mondom, hogy különb az erőd, mint akár tíz Napé...

Kérje már most karácsonyi játékárjegyzékünket
Piac u. 34
Klein Dezső
Iskerárúsági lag

— No, most megengedem, hogy elrepülj, amiért ilyen belátó vagy, — mondta nehezen lengedezve Szél Urfi, mert kezdte szégyelni magát és attól tartott, hogy ez a ravasz Kánya Kálmán rájön, hogy elfogyott az ereje.

— Nem barátocskám, én el nem megyek innen, míg nem látom a Földön a Napot előtted, amint kegyelemért könyörög...

Szél Urfi kínjában még egy elkeseredettet fújt és íme, az utolsó Felhőket seperte le az égről, vesztére, mert a Fellegek mögül kipislantott a Nap arca. Persze közben sok idő telt el és már Nyugatra hajlott.

— Látod, esik már, esik már! — hazudott Szél Urfi, ami úgy halálra rémítette a gondolkodásra lusta Kánya Kálmánt, hogy yel is hitte a Szél Urfi erejét, mert a Nap tagadhatatlanul közeledett a Föld felé. Szólani se tudott, pedig a Napnak még volt annyi ereje lenyugvás előtt, hogy felszárította az ő tollazatát és elolvasztotta a frissen esett Havat. A pillanatról pillanatra olvadó Hó kapaszkodni próbált, de hiába, néhány perc alatt sár, mocskos fekete sár lett belőle és még annyit mondhatott csupán az Ég alján pirosodó Nap felé és a Föld felett lapuló Szél Urfinak:

— A ti felesleges versengésetekből mindig mi, kicsik huzzuk a rövidebbet!...

— Ebben tökéletesen igazad van, — röppent fel Kánya Kálmán és széles szárnycsapánokkal tovarepült, mert nem akarta a Földön halottan látni a Napot.

Autó, mint lakás. A képen látható autó egy amerikai riporter tulajdona, olyan mint egy mozgó lakás. Van benne ágy, mosdóberendezés, sőt konyha is.

Ausztráliai exotikus állatok élel-halál harca.

A két cica

Gyönyörű a Gyurka cica
Olyan kövér, hogy az csoda.
Ragyogó fehér a szőre
S világos kék a kis szeme.
Gyurka cica, kedves is ám,
Sosem mérges, mindig vidám:
Minden állat jó barátja,
Csirkét, tyúkot sosem bántja.
Nem válogat mindent megesz,
Mit gazdája elébe tesz.
S az egeret sem tűri meg,
Mert tudja a fehér cseppség,
Mi a cicakötelesség.

Nem úgy mint a Béci cica,
Ki egész nap olyan lusta
S ráadásul, finnyás állat
Nem eszik csak csirke májat.
Máj — egy héten egyszer akad
S így Bécike éhen marad.
Zörgős száraz a bordája
Nem is jó nézni rája.
Tanácsolom Béci cica,
Tégy úgy mint a kicsi Gyurka.
Hogyha te is annyit eszel,
Te is oly szép kövér leszel.

Csernus Katalin.

Ősz

Ősz van, esik az eső,
Mélyen hallgat már az erdő.
Kopaszok a fák, hullnak a levelek,
Egyiket erre, másikat arra, sodorják a szelek.
Elköltöztek a madarak, melegebb vidékre,
Csendes már az erdő, nincsen énekese.
Nem lesz méla bús csend, majd csak vissza jönnek,
Kis pacsirta, kicsi fecske újra csicseregnek.

Tóth Gizella Dóczi IV. b. gimn.

Négy évszak

A természet újra élet,
Rügyfakasztó május hóban;
Feslő bimbó, nyiló élet,
Szivem szerelemre lobban.

Nyár tüzétől elvakultan,
Válaszútat sosem láttam;
De szeretni megtanultam,
S boldogságom megtaláltam.

A természet aludni tér,
Ünneplőjét levetette;
Gyarló éltem ugyan mit ér,
Ha reményét elvesztette?

Szivem sebét majd eltakarja:
A fagyos téli takaró.
Magához ölel a föld sarja;
Síromra lassan hull a hó...

CSER KATALIN ÉVA.

Az én szülőházam

Nem messze, a trianoni határon túl fekszik egy község, az én szülőföldem. Ennek a községnek vásárterén épült az a ház, melyben születtem és ahol gyermekéveim nagy részét töltöttem.

Elindulok tehát gondolatban a vasúttállomástól pár száz méternyire fekvő, dombon épült kis ház felé. Az egész útat öreg akácfák szegélyezik. Rajtuk túl kopár dombtető, zöldelő lejtővel, amely télen vidám szórakozó helye a környékbeli gyermekeknek. A rácsos kerítéstől a házhoz vezető úton kis virágos kerten haladunk keresztül, melyben szépen virítanak édesanyám kedves virágai. Az udvaron terebélyes eperfák állanak, melyeknek ágai, már az alacsony kerítéssel elválasztott gyümölcsösbe nyúlnak át. Itt a ribizli bokrokkal szegélyezett út szélétől mindkét oldalon szilva, körte, cseresznye és diófák díszlenek. A gyümölcsös végét veteményeskert fejezi be. Ilyen a ház tájéka, de most már nézzük magát a házat! Földszintes, zsindelytetős épület. Két ablaka az uccára, az előtte elterülő vásártérre néz, ahonnan a csütörtöki napra eső népes hetivásárok lezajlását nagyszerűen lehet szemlélni. A lakásba az udvar felől, egy üvegezett folyosón keresztül jutunk, melyből jobbra és balra nyílnak a világos kedves kis szobák.

Ez az én szülőházam! Ha rá gondolok, felelevenednek bennem az itt töltött évek örömteljes emlékei és mindig szeretetet érzek iránta.

Tóth Gizella
Női Felső Kereskedelmi
Iskola I. b. évfolyam.

A hálátlan árva

Egy kis faluban élt egy árva kis fiú. Mindenki becézte, dédelgette, de azért mégis nagyon sokszor keserves sírásra fakadt. Minden jóbánás mellett hiányzott életéből az, amit neki senki sem pótolhatott; az édesanyai szeretet. Sokszor megdorgálták, elégedetlennek és hálátlannak nevezték, amiért még álmában is édesanyját hivogatta. A másképen rendes, szófogadó kis fiút lassanként mindenki megvetette és elkerülte, amiért nem elégedett meg sorsával. Ettől kezdve árván, mindenkitől elhagyatva járta az uccákat, naphosszat. A ruha teljesen leromgyolódott róla, az arca beesett, de senki sem könyörült meg rajta. Hónapokig élt száraz kenyéren s ha ez sem volt kenyér héjon. A még nem régen szép kis fiúból egy sovány, beesett szemű, rongyosruhás fiú lett. A nélkülözéstől egészen elvesztette erejét s künn a temetőben az édesanyja sírjára feküdt betegen. Igy talált rá egy feketeruhás asszony, ki elhunyt elhunyt kis fiát gyászolta. Megesett a szíve szegény fiún, ölébe vette s egy kocsiba ülve haza vitte magához s úgy tekintette, mintha a jó Isten az ő fia helyett adta volna. Sokáig feküdt a fiú eszméletlenül s a jószívű asszony úgy ápolta s becézgette, mint az ő kis fiát régen. A gondos ápolás alatt lassan gyógyulni kezdett. Mikor már elég jól érezte magát, csodálkozva nézett a kedves arcú asszonyra s kérdezte, hogy hol van. Ekkor megtudta, hogy most már megtalálta azt, aki olyan mint az édesanyja volt. Ezután már nem volt elégedtlen, nem hiányzott neki semmi, mert az a csók, melyet este a lefekvésnél és reggeli felkelésnél kapott, minden eddigi szenvedését elfeledtette vele. Teljes felgyógyulása után elment a templomba s ott adott hálát a jó Istennek, amiért egy szerető szívet adott mellé, egy új édesanyát, mely neki többet ér mindennél a világon. A szép új ünneplő ruhára sűrűn hullottak a könnyeseppek, mintegy megpecsételője a forró szavaknak. A templomból megkönnyebbedett ujjongó szívvel ment haza, s boldogan csókolta meg azt a keskeny fehér kezet, mely vele annyi jót tett.

Nagy Erzsébet.

Imre bácsi postája

Papp János. Szívesen veszem a jelentkezésed és egyik versed kevés igazítással jönni is fog. A másik verset is megpróbálhatod még átírni, de a mostani alakjában nem kerülhet rá a sor. Valahogy úgy, hogy a sárbaejtett csizmákat a kis kutya fényesre nyalja a kolbászért . . .

Kovács Mária. Szívesen olvastam leveled és a te versed is sorra kerítem egy kevés igazítással. Máskor is örömmel fogadom leveled.

Nagy Erzsébet. Ne hidd, hogy csak téged kerül el a jutalomkönyv, mert igen sokan vagytok, hála Istennek, akik számot tarthattok a jutalmazásra. És az aki egyszer, sőt kétszer is kapott már jutalmat, legyen türelemmel! Már pedig téged, mint egyik leghűségesebb munkatársamat kétszer is a jutalmazottak közé soroltalak és annak idején, harmadszor is sort kerítek rád. De remélem, hogy nemcsak a jutalomkönyv miatt vagy a munkatársam, hanem azért, hogy dolgozhass velem . . .

Kedves Imre bácsi!

Küldök két verset és ha jónak tetszik találni, tessék szíves lenni lekozölni. Ha ez jó lesz, akkor küldök még egy pár verset, meg mesét. És tessék engemet is a „Gyermek Ujság" munkatársának tekinteni.

Odaadó tisztelettel

Papp János.

Kedves Imre bácsi!

Boldog névnapot kívánok Imre bácsinak. Kérem a jó Istent, hogy még sok szép névnapot érjen el Imre bácsi és sok ideig vezesse kis lapunkat.

Szeretettel üdvözli

Kovács Tibor.

Kedves Imre bácsi!

Szeretnék én is a táborába lépni. Most küldöm az egyik versemet, ha megfelel, tessék szíves lenni közölni a „Gyermekek Debreczenjé"-ben.

Tiszteli Imre bácsit, hű olvasója:

Kovács Mária IV polg. Dóczi.

E heti könyvjutalmat Tóth Gizella keresk. iskolai tanuló, Székely Marianna és Csernus Mária kapták. — Könyvjutalmukat szerdán délután átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Tündérországban

Álmomban egyszer
tündérvárban voltam.
S majdnem reggelig
lovon lovagoltam.

Karikát hajtottam,
úgy mint az orkán,
Tündérekkel táncoltam
Még pedig nem lomhán.

Mézesbábot ettem
cukrosat, diosat,
És trissen sült cipót
jót és ropogósat.

Egyszer felébredtem
és az ágyban voltam,
Kár, hogy az egészet
csak végig álmodtam!...

Papp János.

Három hurból áll a lantom

Három hurból áll a lantom
Rajtuk nótát pengetek,
Három húrú drága lantom,
Emlékeket kergetek.

Korom fekete az első
A sötét éj fürdik benne
Kezem alatt szomorúan
Játszik, mintha beteg lenne.

Második húr vékony szálú
Rózsaszínnek látszik
Mindig nevet, mert rajta csak
A boldogság játszik.

Drága zsongással csendül fel
Tiszta fehér húrom,
Szívem benne Istenre lel
S megpihen e húron.

Kovács Tibor ref. gimn. III. a.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Ady Endre (1877-1919)

Öt nappal ezelőtt, — november hó 22-én — volt Ady Endre születésének 60-ik évfordulója. Ezt az évfordulót Ady Endre rajongói bensőséges ünnep keretében Debrecenben is megünnepelték. A „Debreczen" rejtvényrovatvezetője is lerója kegyeletét a nagy költővel szemben és e rejtvény nyilas soraiban két Ady-idézetet helyezett el. (Megfejtésül a két idézet küldendő be.)

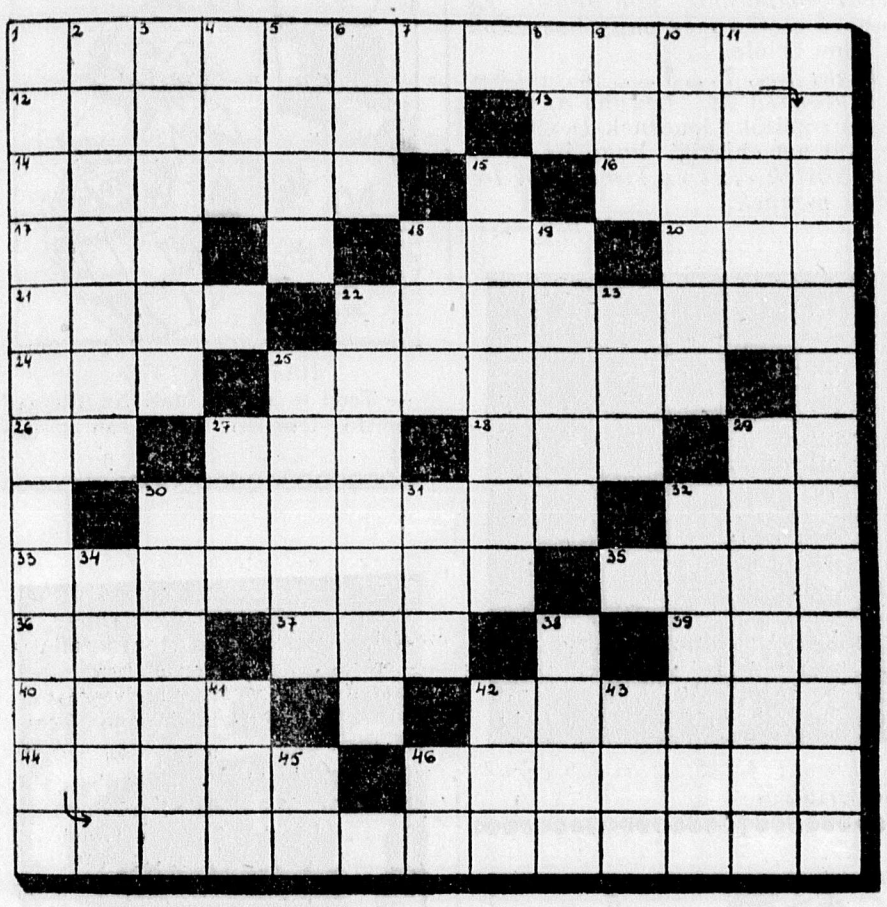

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Idézet Ady: Lelkek a pányván című költeményéből.
12. Ilyen állat is van.
13. Az idén iratkozott be az iskolába.
14. Nyakigláb.
16. Oroszországi város a Káma folyó partján.
17. Német névelő.
18. Az igazság ősegyiptomi istennője.
20. V. Z. A.
21. Nélkül — latinul.
22. Fetreng.
24. Vissza: japán pénz.
25. Szünidő.
26. Szent — idegen rövidítés.
27. Ilyen gyaloglás is van.
28. Mi — latinul.
29. Francia rt.
30. Zsidó király volt.
32. Kettő.
33. Eltemetett városok feltárása céljából végzik.
35. Rossz — franciául.
36. Téli sporteszköz. Nemsokára sor kerül rá.
37. Könyvben, ujságban megtalálja.
39. R. N. É.
40. Német filozófus.
42. Elkótyavetyél.
44. Idős, öreg.
46. Heródiás leánya, aki érzékies táncával rávette Herodes Antppast, hogy Keresztelő Szent Jánost lefejeztesse.

Függőleges sorok:

1. Ady-költemény címe.
2. Két pont között a legrövidebb távolság.
3. Üdülőhely az ausztriai Salzburg tartományban.
4. Ótvar — mássalhangzói.
5. Germán isten.
6. Exkirálynő (ék. felesl.)
7. Házi állat.
8. Kicsinyítő képző.
9. Középeurópai hegység.
10. Finom cipőbőr.
11. A pénzvilág találkozóhelye.
15. Az ural-altáji népek vallásában a nép és a természetfölötti világ között az összekötők szerepét játszották. A néphit szerint érintkezésben állottak a lelkekkel, hatni tudtak rájuk és így varázshatalmuk is volt.
18. Kecskebeszéd.
19. Az egyik hevsemegyei községben (??).
22. Hóval borított hegységek.
23. Jég — németül.
25. Házasság bíróság előtti vége.
27. Hajórész.
29. Firduszi hindu hőseposza.
30. Szent — idegen nyelven.
31. Megtette kötelességét, tehát mehet!
32. Ráléptem a tyúkszemére? Ó, bocsánat!
34. Fejbőr.
38. Vissza: angol nemesi rang.
41. Szeresd felebarátodat, úgy mint ... magadat.
42. Pazar, — magánhangzótlanul.
43. Sírköveken olvasható ez a szócska.
45. Egyforma mássalhangzók.
46. Tagadószócska.

Hol is olvastam csak . . . ?

(Állapítsuk meg, hogy ki írta és mi a címe annak a költeménynek melyből az alábbi sorok valók.)

„Verje meg az Isten, hetedizig verje,
Aki benne vétkes;
Ne segítse vissza fiút az anyjához,
Testvért a testvérhez,
Lassú sorvadásán csak a temetése
Legyen neki ünnep, —
Döglődő kutyáknál aki kutyább sorsra
Juttatott bennünket, —
Hogy akik ott voltunk muszka farkas réme,
Penészes börtönben sirunk fel az égre."

Vajh ki ő?

A legnevesebb újkori német bölcselő, a német protestáns gondolkodásmód filozófusa és a modern szubjektivizmus egyik legjelentősebb hatású kifejlesztője. 1724-ben Königsbergben született, s ugyanott halt meg 1804-ben. Szülővárosa egyetemére is magával vitte a szigorú pietista szellemet, melyet a szülői házból hozott. Az egyetemen különösen a matematikai és a bölcseleti előadások hatottak reá, — valamint Leibnitz bölcseleti rnedszere Wolff interpretációjában. Mint magántanár több természetbölcseleti munkát adott ki, melyben a naprendszer keletkezésének elméletét fejtette ki. 1770-ben elfoglalta az egyetemen a logikai és metafizikai tanszéket. Tíz évi szakadatlan munka eredményeként jelent meg korszakalkotó müve: A tiszta ész kritkája. Ezt számos könyv követte. Művei homályos, bonyodalmas és nehéz stílusuk ellenére is óriási hatással voltak a korabeli Németország, majd az egész világ bölcseletére s már életében nagy hírnevet szerzett írójuknak. Vallásbölcseletét tartalmazó egyik munkája miatt összeütközésbe került a porosz kormánnyal, amely e müben a kereszténység lealacsonyítását látta. A porosz kormány megtiltotta műveinek az egyetemen ifjúsága előtt való tanítását. Ez a körülmény annyira érintette hősünk érzékenységét, hogy 1797 óta nem tartott előadásokat és élete hátralevő éveit egyedül kézirata rendezgetésének szentelte.

KI EZ?

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1937 november 14-iki és 21-iki számának rejtvényrovatában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Egy-két ravasz sor is akad!
Mereskovszkij
Reálgimnázium
Hegedüs Sámuel
Villamos vasút.

Vajh' ki ő? Jean-Jaques Rousseau.

Hol is olvastam csak? Gyulai Pál: Horatius olvasása közben.

A találékony professzor. A professzszor a szódás üveget az óra ütését irányító kolonc alá tett. Amikor az óra elütötte a felet, a kolonc lenyomta a szódásüveg nyelvét, minek következtében a karosszék felé irányított csőből vízsugár zudult a professzor nyakába. Mondanunk sem kell, hogy erre felébredt.

Betűrejtvények: Kegyetlen. 1. Jeles. 2. Hánt. 3. Felér. 4. Felel. 5. Megaláz. 6. Hacsak

Csak egy óra kell hozzá!
Alig virrad, már újra alkonyul.
Apját leütötte a hajókötél.

Hol is olvastam csak? Lévay József: Szüretünk.

Vajh' ki ő? Mátyás király.

Betűrejtvények: (Állattani sorozat.) 1. Pávián, 2. Delfin, 3. Rigó, 4. Kakuk, 5. Kuvik, 6. Kánya, 7. Emu, 8. Kobra, 9. Béka, 10. Viza, 11. Darazsak, 12. Féreg, 13. Héré, 14. Vipera, 15. Leopárd.

. . . a rejtvények beadásának határideje mindig péntek este 6 óra.

. . . a borítékra feltűnő betükkel ráírandó: **Rejtvény.**

. . . ezen a héten a következő díjak kerülnek kiosztásra:
3×1—1 drb színházjegy.
1 „ mozijegy.
2×1—1 „ könyv.

. . . a nyertesek neveit a „Hirek" között mindig megtalálja.

Betürejtvények

1.

iiiiiii
ı

2.

K A

3.

HE A

4.

K
Á

5.

K L M

6.

S K

7.

ár ár ár ár ár ár

KIKET ISMERSZ?

Hány olyan híres magyar embert ismersz, akiknek „János" a nevük?

22. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

LUDAS MATYI

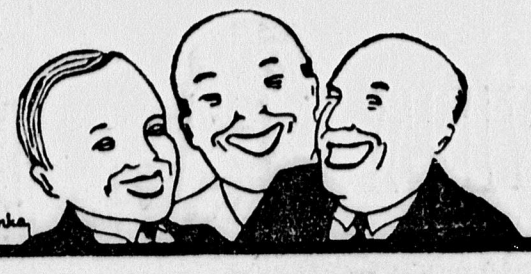

Link és Haduva

Link: Pincér... pincér!

Pincér: Parancsol?

Link: Hozzon nekem egy légoltalmi kávét.

Pincér: Hát az meg miféle kávé, én olyat még nem hallottam.

Link: Még ennyit sem tud?!... Egy jó *sötét* kávét hozzon.

Haduva: (Belépve a kávéházba.) Jónapot... Jónapot.

Link: Alásszolgája kedves Haduva, na végre, hogy magát is lehet látni már, hol volt, hogy egész héten nem láttam?

Haduva: Most jövök az egyetemről.

Link: Mi az, magát is doktorrá avatták talán?

Haduva: Engem nem csak a fejem bubján avatkoztak be a doktorok.

Link: Hogy-hogy, mi van a fején?

Haduva: Egy légoltalmi daganat.

Link: Ne mondja, maga is szerepelt a gyakorlaton?

Haduva: Igen, de nem a légoltalmin, hanem egy kis *szomjoltalmi* gyakorlatot tartottunk a nagyállomás melletti kurtakocsmában és ott ért a baleset.

Link: Hogy-hogy csak nem a bomba csapott le oda?

Haduva: Az nem, de amikor a vendéglős féltízkor leoltotta a villanyt, hogy sötét legyen, hát valaki hirtelen úgy kupán vágott, hogy csak a mentők biztatására tértem eszméletre.

Link: Ssssszzz... és nem is tudja, hogy ki volt?

Haduva: Fogalmam sincs róla, olyan sötét volt és oly hirtelen kaptam, hogy azt sem tudtam kinek köszönjem meg.

Link: Hát ez nagy pech, látja engem nem ért baleset, én vigyáztam.

Haduva: Könnyű magának, maga már hozzá van szokva a sötétséghez.

Link: Már mér volnék hozzászokva, nem vagyok én vakondok.

Haduva: Az lehet, de ha már azt a fejében terjengő hatalmas sötétséget kibirta és megszokta, akkor ez a kis külső elsötétítés már nem sokat jelent magának.

Link: Sötétség van a maga májában, maga *fekete májú.*

Haduva: Na elég, ne személyeskedjünk, mert kitalálom oltani azt a pislákoló életmécsesét és akkor a felesége kénytelen lessz a legújabb divatú légoltalmi ruhát hordani.

Link: Hát az meg már milyen csoda?

Haduva: Az a *sötét gyászruha* legújabb neve.

Link: Pukkadjon szét, mint egy hólyag, az meg magához lesz stilszerű.

Haduva: Jó, csak lesse. Azért egy ilyen légoltalmi gyakorlat elég komoly és hasznos dolog. Csak azt nem értem, hogy miért a nagyállomásnál tartották a gyakorlatot.

Link: Na maga talán tud jobb helyet?

Haduva: Na hallja, a *Kálvin-téri házomladék és romhalmaz* sokkal stilszerűbb és megfelelőbb lett volna, ott tökéletes illuziót keltett volna a romok között gyakorlatozó segélycsapat.

Link: Az lehet, de az ellen az Állatvédők Egyesülete tiltakozott volna.

Haduva: Az Állatvédők... ezt nem értem?

Link: Azért, mert a gyakorlattal zavarták volna az ott élő patkányok és egerek esti táncmulatságát, így is biztosan megrémültek, hogy meghallották a harangok félreverését, nyilván azt hitték, hogy az ő hajlékuknak ütött az utolsó órájuk és lebontják a fejük felől.

Haduva: Óh, maga kis naiv... megnyugtathatja patkány és egér ismerőseit, hogy ne féljenek, mert Madrid és Shangháj hamarabb fel fog újból épülni mintsem, hogy az ő hajlékukat onnan végleg elhordják.

Link: Ez biztos?... Na, legalább mégis marad télire valami idegenforgalmi vonzerő?...

Haduva: Hogy-hogy?

Link: Hát télen itt úgysem igen volt eddig mit mutogatni, a Strand zárva, a krematórium kéménye sem füstöl, a Hortobágy-puszta sem látványosság télen, hát legalább *egy kis pusztulást* tudunk mutatni az idegeneknek, építkezést Pesten is láthatnak, azért nem kell nekik idejönni.

Haduva: Az igaz, de azért ne legyünk igazságtalanok — a Vár *uccai romhalmaz sem utolsó.* És háború esetén még nagy hasznunk is lehet belőle.

Link: ?... ?... !...

Haduva: Ugy, hogyha az ellenséges repülők lenéznek Debrecenre, hát azt hiszik, hogy itt már *megelőzték őket és kíméletből tovább mennek.*

ali ben rasi.

HAJÓTÖRÖTTEK

— Tedd le azt az ágat! Ne integess! A hordó fenekén még van egy kis rum...

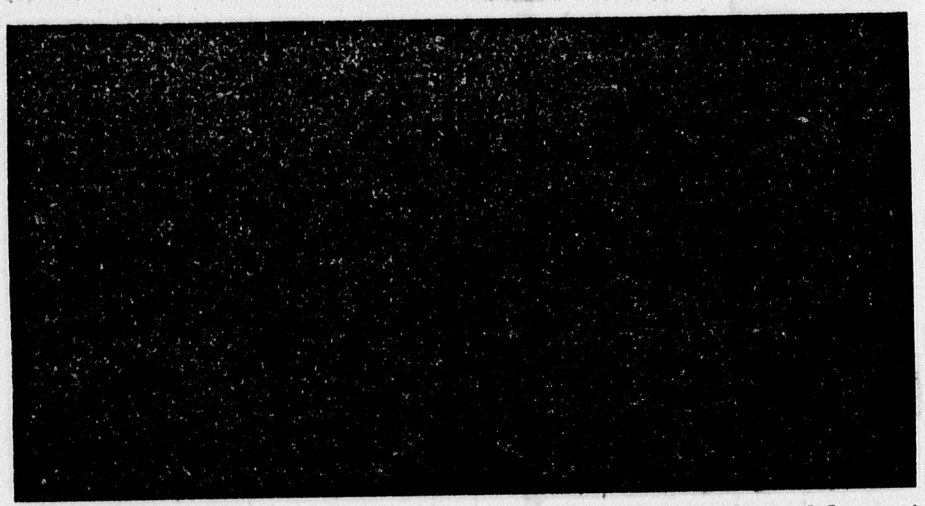

A fenti kép, fotoriporterünk kitünően sikerült felvétele a debreceni elsötétítési gyakorlatról

AZ ÁLLATBARÁT KOCSIS

— Nem tetszene inkább taxit venni? Én ugyanis az állatvédő egyesület tagja vagyok.

REZSI

— Drága dolog az autótartás.

— Elviselhető! Egyik unokatestvérünk sebész...

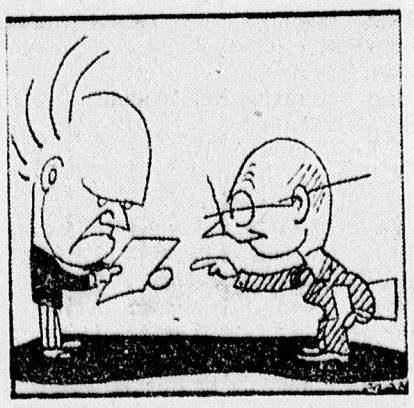

ÁRUHÁZI PROBLÉMA

— Főnök úr kérem, a Kovács és Társa cég még mindig nem szállította a 2000 nadrágot.

— Azonnal írjon nekik egy sürgető levelet. Irja, hogy nem várhatunk tovább, mert nadrág nélkül állunk az áruházban...

TALÁLKOZÁS

— Nagyszerű! Tíz éve nem láttalak, Edgár! Menjünk be és igyunk egy pár korsó sört a találkozás örömére!

— Sajnálom, de én nem vagyok Edgár, nem is láttam önt soha, a pár korsó sörben azonban benne vagyok.

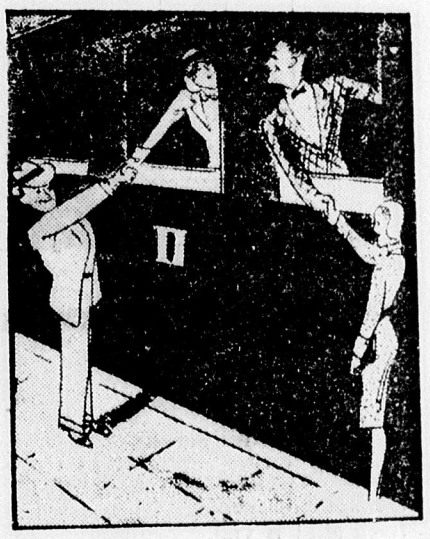

egy kép, amelyhez nem kell bővebb magyarázat!

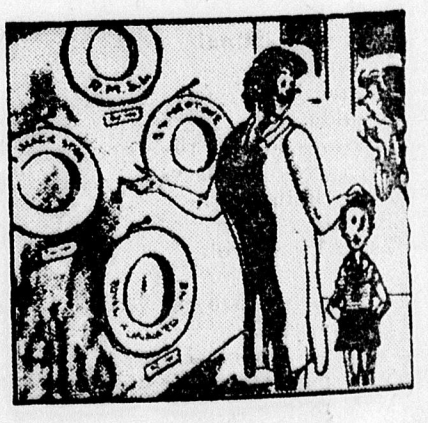

NYARALÁSI EMLÉK

— Ezeket a mentőöveket hajójainkról hoztuk. Ugyanis Villi ebdig mindig beleesett a tengerbe.

Az új Kolombusz

— Mondja szomszéd úr, miért hivja a fiát Kolombusznak?

— Mert ő volt az első, aki a rádiónkon Amerikát megtalálta.

A Debreczen rádióműsora

november 28-tól december 4-ig

VASÁRNAP, NOVEMBER 28.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. A szentbeszédet mise után dr. Tihamér mondja. Éneket a Központi Papnevelő Intézet Énekkara.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál dr. Kapi Béla püspök. Énekszámok a Dunántuli Énekeskönyből: 2., 112., Himnusz és 290. Orgonál Várkonyi Endre. Énekel a Budai Evangélikus Egyházi Énekkar. Mikus-Csák István vezényletével.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Rossini: Az olasz nő Algirban — nyitány. 2. Bach J. K.: Szimfónia két zenekarra. 3. Debussy: Kis szvit. 4. Beethoven: Mödlingi táncok. 5. Schubert: Rosamunda — balettzene. 6. Glazunov: Tánejelenet.

Szünetben kb. 13.10: „A Légoltalmi Liga kapunyitása előtt." vitéz Petróczy István ny. repülőezredes előadása.

14: Hanglemezek.

15: „Időszerű gazdasági tanácsadó." (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

15.45: Ditrói Csiby József zongorázik, Kernács Pál hegedül, zongorakisérettel.

16.30: „A munkamegosztás." Horn János előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

17: A Beszkárt Ferencvárosi Főműhelyének Dalköre. Vezényel Winkle Rezső. 1. Liszt: A Rajna titkos mélyén. 2. Lányi Viktor: Szülőföldemen. 3. Kacsóh: Késő ősz van (Horváth feldolgozása). 4. Schubert: Bölcsődal (Demény feldolgozása). 5. Várady Aladár: Vén Duna partján. 6. Bárdos Lajos: Megütik a dobot. 7. Szeghő Sándor: Megyen már a hajnalcsillag. 8. Sztára Sándor: Édesanyám is volt nékem. 9. Ádám Jenő: Balaton-Somogyi nóták. 10. Kodály: Katonadal (trombitával és dobbal).

17.45: „A Mississippi hősei." — Valkó László dr. előadása.

18.15: Pertis Jenő és cigányzenekara.

19.20: A film és a divat." Simon Blanka beszélgetése Muráti Lilivel és Jávor Pállal.

19.50: Sporteredmények.

20.05: „Nők, ti teszitek az életünket széppé." Rádióegyveleg. Közvetítés Bécsből. Az egyveleget összeállította dr. Lothar Riedinger. Vezényel Josef Holzer. Közreműködik Lya Beyer, Sophie Karst, Borsos Ferenc, Ernst Arnold és Fridrich Klapper, egy női énekkar és a bécsi rádió zenekar.

21.40: Hírek.

21.55: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Granados: Keleti induló. 2. Rachmaninov: Keringő. 3. Liszt: E-dur polonaise. 4. Dohnányi. Változatok egy XIV. századbeli pavánra (hangszerelte Rajter Lajos). 7. Saint-Saens: Szvit (Prelude, szerenád, gavott, románc, tarantella).

23: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Jávor Sándor jazzenekara játszik.

0.05. Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.20: Szalonötös.

15: Hanglemezek. Filmrészletek és táncdalok.

18.20: „Mit vegyenek Ödönnek?" Tabi László csevegése.

18.45: „Az ötvenéves budapesti villamos vasut." Kőhalmy József dr. előadása.

19.20: Revere Gyula és Paul Tibor hárfa-klarinét kettőse.

20.05: „A modern megnyitás." G. Réthy Pál sakkelőadása.

20.35: Hírek, ügetőversenyeredmények.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson pedig 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Varsó 10.30: Charpentier Lujza, operett. Szófia 19.40: Rigoletto, opera. Bécs 19.35: Telmányi Emil hegedül. Berlin 20: Zeller: a bányamester, operett. Lipcse 20: A bolygó hollandi, opera. Strasbury 21.30: Mozart-est.

HÉTFŐ, NOVEMBER 29.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Müller—Szeghő: Jászkun-induló (A 2. h. gy. é. zenekara). 2. Wehowski: A Josivarában — japán intermezzo (Szalonzenekar). 4. Waldteufel: Korcsolyázók — keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Piefke: Porosz dicsőség — induló (Fúvószenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Sásdy-Schack Béla dr. emlékezete." Irta Takaróné Gáll Beatrice. (Felolvasás.)

10.45: „Nem eszik a gyerek." Irta dr. Gyenes Rózsa. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Gounod: Mireille — nyitány. 2. Erkel: Részletek a „Hunyadi László" c. operából. 3. Pécsi József: Vigyázz — indulás — egyveleg. 4. Garami Béla: Fehérfekete — operettegyveleg. 5. Liszt: II. magyar rapszódia.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diákfélóra: „Olvassunk együtt!" Kerecsényi Dezső dr. leőadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Magyar nóták és dalok." Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál, közben Sárváry János tárogatózik. Dalok: 1. a) Tiszántuli tárogató 1809-ből; b) Siralmas hattyudal a XVI. századból; c) Rákóczi, Bercsényi 1730-ból. 2. Dankó Pista nótái: a) Most van a nap lemenőben, b) Eltörött a hegedüm; c) Esik a hó; d) Huzd rá cigány. 3. a) Tiboldy József: Hajlik ág az ághoz; b) Travnyik: Káka tövén költ a ruca; c) Táncdal 1793-ból.

18: „Izland, az Edda szigete." Becht Rezső útleírása.

18.30: Hanglemezek.

19.25: „A filozófus." Földi Mihály elbeszélése.

19.55: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése.

20.10: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Dohnányi Ernő. 1. Weber: Euryanthe — nyitány. 2. Siklós: Scherzo. 3. Mozart: B-dur szimfónia (Nr. 319.). 4. Strauss Richárd: Imigyen szóla Zarathustra. 5. Liszt: Mefisztó-keringő.

Szünetben kb. 20.50: Hírek.

Utána kb. 22.15: Időjárásjelentés.

22.20: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Székely Dezső jazzenekara játszik, Szánthó Gyula énekel.

23: Hírek német nyelven.

23.05: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: „Kőurnák és buzabankok." Szilády Zoltán előadása.

18.55: Német nyelvoktatás.

19.25: Závodszky Zoltán, az Operaház tagja énekel zongorakisérettel.

20.10: Hírek.

20.35: Hanglemezek.

TÁNCZENE: Svájci ál. 20.20, Riga 21.25, Prága 22.35, Zágráb 22.20, Kalondburg 22.30, Luxemburg 24.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 19.25: Verdi: Don Carlos, opera. Deutschlandsender 20: Filharmonikusok hangversenye. — München 21: Mozart-est.

KEDD, NOVEMBER 30.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. a) Nem ütik a jogászt agyon; b) Andor Károly: Lent a faluvégén; c) Dankó Pista: Egy cica, két cica — csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Noac: Ötórai tea cserebogáréknál (Dajos Béla zenekara). 3. Jonuso: Litván induló (Kariskas zenekar). 4. Tadaszuko Ono: Japán tavasz — keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. A régi hesseni gyalogezred diszindulója. (Parlofon katonazenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Történet az állatvilágból: A tekintetes úr." Irta Nyáry Andor (Felolvasás.)

10.45: „Karácsonyi kézimunkák." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: A rádió szalonzenekara. — 1. Suppé: Boccaccio — induló. 2. Auber: Az ördög jussa — nyitány. 3. Tóth Lajos: Gavotte. Strauss János: Keleti mesék — keringő. 5 Ganne: Parade galante. 6. Chaminade: allirhöe — szvit. 7. Szirmai Albert: Operettrészletek. 8. Borthievic: A baromfiudvarban.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Dömötör Ilona énekel, zongorakisérettel, Vásárhelyi György zongorázik.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Cserkészek félórája." 1. „A magyar cserkészet a társadalomban." Éry Emil orsz. ügyvezető elnök előadása. 2. „Élő történelem a táborban." Vitéz Faragó Ede orsz. vezetőtiszt előadása.

17.30: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Jutagyári Testvériség Dalkör vegyeskara és a Csepeli Munkás Dalkör. 1. a) Hasler: Gagliarda-táncdal; b) Dewland: Madrigál; c) Kjerulf: Holdsugaras éj. 2. Brahms: Bölcsődal. 3. Bárdos Lajos feldolgozásai: a) Már Kistilden; b) Kocsi, szekér. 4. Harmath Artur: Népdalegyveleg. Énekli a Jutagyári Testvériség Dalkör vegyeskara, vezényel Zsazskovszky József. 5 Schubert: Mi szép az éj. 6. Bárdos Lajos: Széles a Duna. 7. Lányi Ernő: Erdő mélyén. — Énekli a Csepeli Munkás Dalkör, vezényel Üjj József dr.

18.30: „A külföldi hadiiparok háboru idején." Suhay Imre ny. altábornagy előadása.

19: Farkas Jóska és cigányzenekara.

20: „Északi hadjárat." Színmű három felvonásban. Irta Ibsen Henrik. Fordította Szücs László és Barsi Ödön. A darabban előforduló dalt és hárfaszámot Kiszely Gyula írta. Rendező Németh Antal dr. (Viaszfelvétel.) Személyek: Ornulf, öreg izlandi harcos — Kürti József; Sigurd, viking harcos — Kiss Ferenc; Gunnar, norvég földbirtokos — Lehotay Árpád; Thorolf Örnulf legkisebb fia — Ungváry László; Dagni, Örnulf leánya — Keresztessy Mária; Hjördis, Örnulf nevelt leánya — Peéry Piri; Kore, jobbágy — Kovács Károly; Egil, Hunnar fia — Dévényi Laci; Első férfi — Rubinyi Tibor; Második férfi — Dávid Mihály; Öreg férfi — Bazsa Lajos; Fiatal férfi — Baksa-Soós László.

21.10. Hírek.

21.30: Tánclemezek.

Közben 22: Időjárásjelentés.

22.30: „In a dervish cloister." (Egy dervis-kolostorban.) Germanus Gyula dr. angolnyelvű előadása.

22.45. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. a) Padre G. B. Martini—Selvaggi: Preludium és allegro; b) Domenico Zipoli—Selvaggi: Canzone dall organo. 2. Casella: Serenata. 3. Bizet: I. szimfónia, C-dur.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

18.30: Géczy-Fazekas Klára zongorázik.

19: Francia nyelvoktatás.

19.30: „A régi és a modern könyvtár." Fitz József dr., könyvtárigazgató előadása.

20: Hírek, ügetőversenyeredmények.

20.25: Hanglemezek.

TÁNCZENE: Szófia 21.40, Luxemburg 23.50, Kalundborg 23.10.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lahti 19.45: Fleisher Antal vezényel. Róma II. 21: Mignon, opera. Paris P. T. T. 21.25: opera. Luxemburg 22: Mozart: Varázsfuvola. Kalundborg 22.20: Kálmán-hangverseny.

SZERDA, DECEMBER 1.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Maxa: Jaj, jaj — induló (2. h. gy. e. zenekara). 2. Sommerfeld: Ázsiai díszőrség — induló. (fuvószenekar). 3. Krüger: Tüzoltó-induló (Nagy fuvószenekar). 4. Popy: Puderes keringő (Albert Locatelli zenekara). 5. Rejndel: Tinegyesek indulója (Fúvószenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Az októberi diploma után." (Felolvasás.)

10.45: „Emlékezés a magyar Hiszekegy költőjére." Irta Hunyady Bélané. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Pátria-hanglemezek.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Pege József és cigányzenekara.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája: „Fókavadászat a Jeges-tengeren." Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Földes Andor zongorázik.

17.30: „Kautz Gyula, Széchenyi tanítványa." Bóka László dr. előadása.

18: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházból. Angyal Árpád szalonötösének műsora. 1. Hall: Szelek násza — keringő. 2. Elgar: Szerelmi üdvözlet — csellószóló. 3. Micheli: Csókok a ködben — szerenád. 4. Kálmán:

Grandioso — egyveleg. 5. Sevendsen: Románc — hegedűszóló. 6. Csajkovszkij: Orosz tánc. 7. De Fries Károly: Egy hangulat (Szánthó—Szécsén szövege) — tangó. 8. Polgár Tibor: Nápolyi szerenád.

18.50: „Lámpafény." Farkas Jenő csevegése.

19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „A kék szakállu herceg vára." Opera egy felvonásban. Zenéjét szerzette Bartók Béla. Rendezte Nádasdy Kálmán. Vezényel Failoni Sergio. 2. „A tükör". Némajáték egy felvonásban. Szövegét irta Mohácsi Jenő. Zenéjét szerzette Siklós Albert. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. A koreográfiáját készítette Brada Rezső. Vezényel Kenessey Jenő. 3. „A játékdoboz." Balett négy képben prológussal és epilógussal. Zenéjét szerzette Debussy. Szövegét irta Hellé André. Rendezte, koreográfiáját készítette és betanította Cieplinszky János. Vezényel Rubányi Vilmos.

Kb. 20.25: Hírek.

Kb. 21.35: Hírek folytatása.

Előadás után kb. 22.30: Időjárásjelentés.

22.35: Szabó Kálmán jazzhármasa játszik a Belvárosi-kávéházból.

23: Hírek francia és olasz nyelven.

23.10: Rácz József és cigányzenekara muzsikál az Erzsébet királyné-szállóból.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.25: Olasz nyelvoktatás.

19.30: „Művészettörténet a szavakban" Nádai Pál előadása.

20: Hírek.

20.25: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál a Kis-Royal-étteremből.

21.25: Hanglemezek.

Közben kb. 22: Időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.
cikluson 24—1 óráig.

TÁNCZENE: Beograd 20.20, Kalundborg 23.15. Luxemburg 24. Droitwich 0.05.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bécs 17: A szövetségi kancellar üzenete. Hamburg 19.10: Géczy-zenekar. Llubljana 20: Opera. Frankfurt 21: Magyar zene. Varsó 21: Jámbor Ágnes zongorázik.

TÁNCZENE: Stockholm 19.30, Hamburg 22.30, Róma III. 22.30, Bécs 22.30, Kalundborg 23.15, Luxemurg 24.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 2.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Sándor Jenő: Bepanaszlom az Istennek — csárdás (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Siede: Jánosbogárka találkája (Dajos Béla és zenekara, xilofonnal). 3. Latann: Szabad utat — induló (Berlini rendőrség fúvószenekara). 4. Schäffer—Paepke: Bécs éjjel — keringőegyveleg (Hungarian Rhapsody zenekar). 5. A 115. gyalogezred díszindulója (Parlophon katonazenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „A háztartás racionalizálása." Hogyan kell a kályhákat a leggazdaságosabban fűteni?" Irta Gyulay József dr. (Felolvasás.)

10.45: „Rippl-Rónairól." Irta Willant Rezső. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Triumph-énekegyüttes. Tagjai: Vigh Jenő, Balassa József, Révész Imre, zongorázik Gerő György. — 1. Zakál Dénes: Budapest — lassufox (Marcali szövege). 2. Ábrahám Pál: Késő — tangó (Vadnai szövege) 3. Buttola: Kolduss, vagy királyleány — lassú fox (Harmath szövege). 4. Radó József: Mi van a zenében benn — carioca (Harmath-szövege). 5. Badai Dénes: Szép szőke tündér — dal a „111-es" c. filmből (Heltai Jenő verse). 6. Eisemann: Van egy kis trombitám — induló fox (Gellért szövege). 7. Márkus Alfréd: Álmodni várni — keringő „A férfi mind őrült" című filmből (Balassa—Vitéz szövege). 8. Salver Béla: Jó emberek laknak Pesten — foxtrot.

12.40: Hírek.

13: A rádió szalonzenekara. 1. Csajkovszkij: December az „Évszakok"-ból. 2. Szücs János: Szivárvány — kerngó. 3. Liszt: XII. rapszódia. 4. Lehár: Dunai legendák — keringő. 5. Poldini—Rajter: Cigánytörténet. 6. Zimbalist: Tánc-szvit. 7. Czinka Panna nótája (hangszerelte Bertha István). 8. Kálmán Imre: Részletek a „Cirkuszhercegnő" c. operettből.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: „A főváros közbiztonságának intézetében." Közvetítés a rendőr-ujonciskolából. Beszélő Budinszky Sándor.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Méhészeti tanfolyam. V. rész." — Valló Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

17.30: Horváth Béla és cigányzenekara muzsikál.

18.15: „Szendrey Julia, a költőnő." — Szentgyörgyi Elvira előadása.

18.45: Hanglemzek. — Operettrészletek.

19.45: „Don José csodálatos éjszakája." Játék két részben. Irta K. Halász Gyula és Kristóf Károly. Rendező Csanády György. Személyek: dr. Jansen Iván — Timár József; dr. Bonn Ida — Beöthy Lidia; dr. Boulanger — Bárdi Ödön; Bronek Péter Mihályfi Béla; Ada Santos — Bajor Gizi; Jeanette — Pártos Erzsi; Genevéve nővér — Vághy Panni; Marguerita nővér Révész Zsuzsi; első ápoló — Szőke Sándor; második ápoló — Kallós Emil; portás — Sala Domokos.

20.55: Hírek.

21.15: Dohnányi Ernő IV. Beethoven-zongoraszonáta estje.

22: Időjárásjelentés.

22: Közvetítés a Baross-kávéházból. Kalmár Tibor szalon és jazzenekara játszik.

22.50: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Blankenburg: Ezermester — induló 2. Figedy: Magyar hangverseny-nyitány. 3. Ketelbey: A patak sellői — keringő. 4. Dershatta: Marika — dal és csárdás. 5. Bizet: Carmen — ábránd. 6. Armandola: Cirkusz-szvit.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: Horváth Béla és cigányzenekara.

17.30: A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Segítő Egyesülete javára rendezett hangverseny közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Vezényel Vaszy Viktor.

19.15: Angol nyelvoktatás.

19.45: Hanglemezek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Boroszló 18.40: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, opera. Kalundborg 20.15: Feuermann csellóművész hangversenye. Hilversum 20.50: Hangverseny. Bécs 21: Szimfónikusok hangversenye.

TÁNCZENE: Hamburg 20.10, Zágrab 22.20, Kalundborg 22.20, Droitwich 23.15, London Reg. 23.45.

PÉNTEK, DECEMBER 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Müller: Fejérvárv induló (A 2 h. gy. e. zenekara). 2. Yoshitomo: Japán lámpatánc (Dajos Béla és zenekara). 3. Ralbke: Lovag-induló (Fushl katonazenekar). 4. Waldteufel: Aranyeső — keringő (Géczy Barnabás és nagyzenekara). 5. Recoschewitz: Björneborgarnes — svéd induló (Wilhelmshaweni tengerész-tüzérek zenekara).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „A leggyakoribb fog- és foghusbetegségek megelőzése." Irta és felolvassa dr. Ország Nándor, az O11 oszt. vezetőorvosa.

10.45: „Walpurgis-éj 1418-ban Strassburgban." Irta dr. báró Schroeder Attila. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Szikla Adolf. 1. Suppé: Pajkos diákok — nyitány. 2. Donizetti: Lammermoori Lucia — ábránd. 3. Lehár: A víg özvegy — keringő. 4. Mikus—Csák István: Burleszk. 5. Geiger: A-tól Z-ig — egyveleg.

14.40: Hírek.

15: „A 69. jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték huzsa." Közvetítés a pénzügyigigazgatóság székházából. Beszélő Lukácsovich Lajos.

16.15: A rádió diákfélórája: „Utódok védelme a tenger fenekén." Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
Utána: Ifjusági közlemények.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Szegedi Egyetemi Énekkar. Vezényel Kertész Lajos. Zongorán kísér K. Kain Kató.

17.45: Sportközlemények:

18: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő.

19: „Biedermeier-kiállítás Budapesten" Balás-Piri László dr. előadása.

19.30: A rádió külügyi negyedórája.

19.45: Votisky Alice magyar nótákat énekel, kiséri Lakatos Flóris és cigányzenekara. Dalok: Járosi: Valamikor úgy szerettem; Valamit sugok magának, Harmatos a kukorica levele; Édes kedves anyám; Piros, piros, piros (népdalok); Garami Béla: Felhőzik a tiszavirág lelke: Thegze—Gerber Miklós: Sárgul már a kukoricaszár (Kunéry szövege); Nyitva van a százados úr ablaka (népdal); Dóczy József: A kanyargó Tisza partján; Ne menj rózsám a tarlóra (népdal); Várady: A Balaton partján (Bereczky szövege); Nem forog a malom, áll a vitorlája; Hajlik a rózsafa (népdalok).

20.45: Kiss Ferenc előadóestje.

21.15: Hírek.

21.40: A rádió szalonzenekara.

Közben kb. 22: Időjárásjelentés.

23: Hírek angol nyelven.

23.05: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Kertész Miklós jazzenekara játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Gyorsírótanfolyam. (Szlabey Géza.)

19: Tánclemezek.

19.45: „Az iskola-orvosi intézmény jelentősége. Irta Révész Béla. (Felolvasás.)

20.15: Hírek

20.40: Waldbauer—Kerpely vonósnégyes.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: München 19.10: Svéd Sándor énekel. Bukarest 19.35: Opera. Varsó 20: Filharmónikusok hangversenye. Praha 20: Filharmonikusok hangversenye. Olasz I. 21: Lehár: Paganini, operett.

TÁNCZENE: Frankfurt 22.30, Stuttgart 22.30, Varsó 22.30, Zágráb 22.20 R. Paris 23.45, Kalundborg 23.15.

SZOMBAT, DECEMBER 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. a) Seprik a pápai utcát; b) Árok, árok; c) Asszony, asszony — csárdások (Kiss Lajos és cigányzenekara). 2. Popy: Táncosnők (Kristály szimfónikus zenekar). 3. Fryberg—Bassmann. Hajló — táncinduló (Robert Renard tánczenekara). 4. Davis—Burke: Carolina moon — keringő (Len Fiess Novelty négyes). 5. Neumann: Pepita induló (Nagy fúvószenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Bartóky József elbeszéléseiből: 1. Rosszómen. 2. Rab magyarok. (Felolvasás.)

10.45: „Mit nézzünk meg?" A Szépmüveszeti Muzeum Benczur Gyula képeinek gyüjteményét ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Sebő Miklós énekel, zongorakisérettel. 1. Grosz Alfréd: Sir a hegedű (Varga József szövege). 2. Hlatky Endre: Az én falumban (Molnar szövege). 3. Garami Béla: Virágzik még a vén akácia (Pápai Molnár szövege). 4. De Fries Károly: Szereted-e még a kék ibolyát? (Kovács Kálmán szövege); 5. Kiss Angyal Erno. Ne tudja meg. 6. Szavozd Richárd: Boesásson meg nekem (Marcali szövege). 7. Schaes Manka: Nyilnak e még rózsák? (v. Rózsás József verse.)

12.30: Hírek.

12.40: Schwalb Miklós zongorázik.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: 1 „Jégvirág-kisasszony." — 2. „Szikrácska." Móra Panka meséi.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Mit üzen a rádió?

17.30: Az Ostende-kávéház huszonnégytagu cigánygyerek-zenekara muzsikál a studióból.

18: „Látogatás az ipari továbbképző intézetben. Közvetítés a pécsi fémipari szakiskolából. Beszélő Budinszky Sándor.

18.45: A rádio szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közremüködik Zsögön Lenke (ének).

Közben kb. 19: vitéz nagybányai Horthy Miklósné Őfőméltósága rádióbeszéde az inséget szenvedők segélyezésére.

20: Közvetítés a székesfehérvári színházból. „Trópusi szerelem." Operett három felvonásban. Idegen ötlet nyomán irta Medgyessy András. Zenéjét szerzette Vadas László. Rendezte Tolnay Andor. Vezényel Szemerjay Dezső Tibor.

Az I. felv. után kb. 21.15: Hírek.

II. felv. után kb. 22.30: Időjárásjelentés.

Előadás után kb. 23.30: Virány László jazzenekara játszik a Metropol-szállóból.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: A Szociális Misszió-társulat előadása. Farkas Edit alapító főnökasszony: „Missziós üzenetek."

18.05: Az Ostende-kávéház huszonnégytagu cigánygyerekzenekara muzsikál a studióból.

18.45: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

19.15: „Erdők és vízesések festője (Ruijsdael). Farkas Zoltán előadása.

19.45: Lengyel Gabriella hegedül, zongorán kiséri Polgár Tibor.

20.20: Hírek.

20.45: Hanglemezk. — Filmrészletes és táncdalok.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilo-

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Róma II. 21: Zandonai-opera. Bécs 21.55: Takács Jenő zongorázik. Luxemburg 22: Hangverseny Cassadóval. Bécs 23: Cigányzene Budapestről.

Balmazujvárosról a párisi világkiállitásra

Egy alföldi kecskenyáj története
Az ujvárosi nép a mesék világába menekül

Kezdhetném ezt az írást találós kérdés feltevésével. Mi az? Se nem új, se nem város, poros és sáros. A feleelet csak egy: Balmazujváros.

A Tiszántúlnak erről a hivatalosan is nyomorgócpontnak minősített helyéről sokat lehetne írni, jót és rosszat vegyesen. Nyáron a porban fuldoklik a 16.000 lelket számláló nagyközség, esőzések idején, ősz idején pedig elmerül a jó ragadós sárban. A napokban jártam a községben és bokáig gázoltam a sarat a házak mentén haladva.

Panaszkodtam a nagy sár miatt, de hamarosan megvigasztaltak, hogy nincs okom panaszra, mert itt még csak járda van, de a többi uecán az sincs és ott van azután csak sár. Igy folyik itt a szó, bizonyítékaul annak, hogy a sok gond és nyomor nem tompította el lelkét ennek a népnek. Húmorba burkolja panaszát a balmazujvárosi nép, vicceket farag, de ha néha-néha elfelejtenek játszani a szóval, dühös keserűség csattan.

A községháza előtt kövezve van az út és azon álldogálnak, beszélgetnek az emberek. Egy foltos nadrágú, hegyesre pedert bajuszú napszámosnak a szavát kapom el:

— *Tudja szomszéd megvolnék én békességgel az asszonnyal, de nem látja be, hogy ninesen. Azt hiszi én vagyok az oka, hogy olyan keserves a világ és nincs elég eleség a háznál.*

— *Az a jó, hogy nincs elég, mert kendnek aztán sohasem lenne elég* — vág a szóra hirtelen a szomszédja. — *Munka úgysincs, hát kend meg enne reggeltől estig, hogy belefájulna a szája. Akkor meg arról panaszkodna, hogy szájfájása van.*

A közelben állók harsányan nevetnek. Igy üti el szomorúságát a balmazujvárosi szegény napszámos.

A lakosok 60 százaléka munkanélküli

A balmazujvárosi nép igen szorgalmas, erős munkájú, de nincs lehetősége annak, hogy kihasználja erejét a maga javára.

A 16.000 lakosú nagyközségben csak 3—4000 embernek van annyi földecskéje, hogy megélhet belőle családjával együtt. A nagy többség napszámból tengeti életét.

A község határa 45.000 hold körül van. Ebből 28.000 hold Semsey birtok és TEBE birtok. Sok a szikes legelő is. Igy azután érthető, hogy messze földre kell vándorolni, ha a télirevalót akarja megkeresni. Jelenleg az a helyzet, hogy a lakosok 60 százaléka munkanélküli. Ez az állapot tart ősztől áprilisig és csak úgy kibirható, hogy a nép elképzelhetetlenül kevés igényű. Háromszáz balmazujvarosinak most nagy szerencséje van, mert elvitték őket kubikosoknak vasútépítéshez Szolnok környékére. Töltést csinálnak reggeltől estig, amíg csak látnak. A családjukhoz három hetenként jönnek haza.

A nyáron egy nagyobb csoport munkást mezőgazdasági munkára vittek el Tolnamegyébe, de a bérgazdaságban, még az igénytelen balmazujvárosi napszámos sem birta az ellátást és elbánást, idő előtt visszatértek.

A község két telepén a Daru és Bánlak nevű telepeken a legszembeszökőbb a nyomorúság. Az ember azt hinné, hogy a sártengerben fekvő telepeken cigánytábor van.

Félig a földbe süppedő csutkával, szalmával fedett, sárbólvert falak bizonyítják, hogy még fillérek sem kerülnek elő, mert bemeszelni már nem tudják a paticsfalu kunyhókat.

Ha egyik másik vályogházacskának cserépteteje van, az már itt rangot, vagyont jelent.

— Nagy szerencse a szegénységben — mondja Nagy Imre napszámos —, hogy az uradalmak itt a határban nem gépekkel dolgozzák a földet, mert tessék elhinni, akkor egymást ehetné meg itt a szegény nép, mivel más élelmet nem kereshetne. Hallottuk, hogy másfele előfordult, hogy a benzines masinák elvették a két keze munkája után élő népség kenyerét.

Nagy baj, hogy nincs a községben semmiféle háziipar kifejlesztve, hogy pénzt kereshetnének a tétlenség hónapjaiban az emberek. A rokkantaknak van egy füztelepe és azt dolgozzák fel kosaraknak, de ez kevés embert foglalkoztat.

A kormányzó feleségének köszönete

A nagyközség főjegyzőjének, *Harsányi* Bélának a felesége nemrégen kezdett meg egy háziipari tanfolyamot, melyen saját tervezése alapján magyaros figurákat varrnak hófehér vászonakra. Itt nem hímzést csinálnak, hanem kirajzolt figurákat, csikóst, menyecskét stb., felöltöztetik színpompás, magyaros ruhákba és rávarják a vászonra a színtartó anyagokat. Két egyforma ruhájú figurát nehéz itt találni. A kitűnően mosható, nagyon szép, ötletes minták segítségével asztalterítők, ágyterítők, ablakfüggönyök készülnek. Ezekből a magyar terítőkből, díszpárna figurákból 1900 darabot küldtek ki a párisi világkiállításra. Az agilis főjegyzőné 300 pengő munkadíjat fizetett ki a balmazujvárosi leányoknak.

A terítők nagyon tetszettek a külföldieknek és hozzájárultak ahhoz, hogy a kiállításon a magyar háziipar díjat nyert.

A kormányzó feleségének is küldöttek egy szép terítőt és levélben kapta meg a köszönetet *Harsányi Béláné, heyderi Devich Margit* a gyönyörű munkáért.

Harsányi Béláné bizik abban, hogy sikerül kellő rendelés esetén tovább fejleszteni az üzemet és 100—200 leánynak, asszonynak kereseti lehetőséget biztosítani.

Szent Antal kecskéi

A balmazujvárosi határnak van egy nevezetessége. Háromszáz főből álló kecskenyáj legelészik a szikes földeken, a község birtokán. Ezek a kecskék Szent Antal kecskéi, ahogy a nép nevezi őket. A nagy nyomorúság enyhítésére a Szent Antal persely jövedelméből kecskéket vásárolnak.

Az arra rászorulók kapnak egy-egy tejelő kecskét ingyen, csak arra kötelezik a szegényeket, hogy egy gidát vissza kell adni, hogy tovább adhassák újabb szegényeknek.

A község egy pengőért egész évben engedi legelőre Szent Antal kecskéit. Nagy segítség ez itt és a szeretetnek a segítésnek ereje csodát is tett. Sok szegény gyermek talán fejlődni sem tudna, ha nem volna meg a háznál Szent Antal kecskéje, melynek teje táplálja. Ez az ingyen kecskeakció évről-évre terjed és már 300 a legelésző kecskék száma, itt a tengersík alföldön, ahol nemrégen még ritkaság volt a mekegő jószág. Igy kell áttérni a jobb módot jelentő teheńtartás helyett a könyörületadta jó tejelő kecskére.

A mindenható szeretet jegyében indult szép akció nyomában virágzásnak indult az üzérkedés is. Az történt, hogy a megszorult, szegény családoktól 5—6 pengőért élelmes emberek megvették a gidákat. Az egy pengős legeltetési díj fejében megnőttek és akkor eladták 20—26 pengőért darabját. A legjobb kamatozású üzlet lett így a szegényektől átvett gida. A község vezetősége tehetetlen volt az üzérkedéssel szemben és voltak már olyanok, akiknek 10—15 kecskéje legelt és várta a jó értékesítés idejét.

Az egyik élelmes férfiú 60 pengőért vásárolt össze 10 gidát és 10 pengő legeltetési díj kifizetése után egy év mulva eladta őket 260 pengőért.

Ezt az üzletet akarja megakadályozni a község vezetősége, amikor kimondotta, hogy egy ember három kecskénél többet nem hajthat ki a közlegelőre.

A rongyos meséskönyvek

Balmazujvárosnak népkönyvtára is van és ennek a könyvtárnak a használata igen jellemző a falu népére. A könyvtár összes meséskönyvei (pedig bőséggel vannak) elhasználtak, rongyosak. Az oka az, hogy majdnem kizárólag ezeket használják és például a gazdasági vonatkozású könyvet érintetlenek.

Azzal magyarázzák a községházán hogy a gyermekek tudnak még jól olvasni, a szegény nép öregebbjei már alig tudja a nevét is aláírni, nemhogy olvasással tudná tölteni szabad idejét. Igy történik azután, hogy az iskolások kihordják a meséskönyveket és négy-öt ház népe összeül és hallgatja a mesét, mely az ő lelki világukhoz áll közelebb. Nem hasznos ez a mesék világába való menekülés, mert a nép amúgy is babonás, éppen a tudatlansága miatt. Az olvasó kaszinók ott alakulnak ki főleg, ahol az ablakon besüt a közvilágítás, más helyeken összeadják az olajra, petróra valót. Villanyvilágítás van a nagyközségben az igaz, de az már elérhetetlen fényüzést jelent a kis vályogházak ezreinél.

(—)

Iparok forgalma

Uj iparok: Radó Imre hordár, Vizesi Lajos hordár, vitéz Kiss Lajos gyümölcs, délgyümölcs, zöldség, főzelék, burgonya, tejtermékek, baromfi és tojáskereskedés, Lipták Andor szatócs, özv. Török Zoltánné szatócs, Szikszai Sándor ásványolaj, termékek, benzin, motalkó stb. Szilágyi György női és gyermekruhák, kötények, férfi fehérneműkeresk., Kun József szatócs, Nagy Zoltán Artur cukorka, csokoládé, gyümölcs, déligyümölcs stb. keresk., Veres István fűszer és vegyes keresk., Szabó Gyuláné sz. Fazekas Erzsébet gyümölcs, déligyümölcs, tojás stb. ker., Dávid Albert textil, selyem, szövet rövid, kötött, szövöttárúk, gyermek kelengyekereskedés, Gutfreund Antal bőr és cipészkellékekkereskedés, Kurenes Sándorné sz. Pócsi Juliánna kifőzés, Kozma Imréné sz. Fülöp Erzsébet fuvaros.

Megszünt iparok: Böszörményi Kálmán csizmadia, Szebenyi László hordár, B. Nagy József hordár, Kállai Erzsébet nőiszabó, Koncz Mihály asztalos, Polgár Ferenc szatócs, vitéz Illés Néző Ferencné nőiszabó, Takács Imre hangszerkészítő, Bugyi Ferenc cipész, Haufnagel Gyula fehárnemű, üzleti kabát és munkásruhakereskedés, Frank Ernő textilárú, rövid, kötött, szövöttárúk közvetítése és bizományi eladása, Tass Jenő tej, sajt, vaj és csemegekeresk., Bácsi Lajosné széna, szalma, takrmány és tüzifakeresk., Tas Jenő fűszer és csemegekereskedés. Az ipar álladékába bekövetkezett változás bejegyeztett 29 esetben.

Hogyan? Ön még nem olvasta?

Eddig 50,000 ember vásárolta meg és több mint 100.000 ember olvasta Magyarországon

VAN DE VELDE:

A tökéletes szerelem

(Tökéletes házasság)

című könyvét. Alapvető tanulmány a férfi és nő sexuális berendezéséről, a helyes és helytelen szerelmiéletéről, az együttélés formáiról és hygiéniájáról.

50 - 55 ezer

az első propaganda kiadást egy hét alatt teljesen előjegyezték.

Ára egész vászonkötésben az eddigi 28 P. helyett **9 P**

Előfizetési ára mellékelt szelvény 5 napon belül beküldése esetén **6·80 P**

Szelvény.

T. Rozsnyai Károly cégnek, Budapest, Múzeum-körút 15. Megrendelem Van de Velde: *Tökéletes szerelem* c. könyvét előjegyzési áron, szép vászonkötésben *6.80 pengőért.*

* Ellenértékét beküldtem. Kérem a könyvet portómentesen címemre elküldeni.

* Ellenértékét és 88 fillér portóköltséget kérem utánvételezni.

Olvasható aláírás: .....

Pontos cím: .....

* A nem kívánt törlendő.

Ádámvölgyi prima tüzelőszén

olcsó, mert saját bányánkból származik

teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitünően ég salakmentesen.

Kapható: **Gabányi Utóda**

Láng Miklós szén- és tüzifatelepén, Csapó-u. 28

Telefon 24—49

A Hajdumegyeiek Budapesten a Metropoleban találkoznak

Rákóczi-út 58.

Pompás új kávéház, János Vitéz sörözője, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. — Olcsó, kényelmes szobák, előnyös penzió árak. Cigány: Szegedi Farkas Jóska, jazz, tánc: Virány — Sving — Orchestera. Próbálja meg Ön is többször a Metropolt.

„Egészségügyi sorozás" a debreceni egyetemen

Folyik az egyetemi hallgatók kötelező orvosi vizsgálata — Dr. Neuber Ede professzor a kezdeményezője az egészségügyi vizsgálatoknak s ő hivta fel az illetékesek figyelmét fontosságukra — A beteg egyetemi hallgatókat a részükre berendezett orvosi rendelőbe utalják kezelés végett.

A debreceni egyetemen nagyszerűen bevált az egészségügyi sorozás intézménye. A posta, e hónap elsejétől, minden elsőféléves rendes hallgató, valamint minden olyan hallgató címére, aki az idén első ízben iratkozott be az egyetemre, egy nyomtatott »Idézés«-t kapott. Az idézés értelmében minden rendes hallgatónak kötelező »egészségügyi sorozás«-ra, azaz orvosi vizsgálatra kell jelentkeznie a klinikán. A vizsgálatról elmaradó hallgató fegyelmi büntetésben részesül s amennyiben az újabb felszólításra sem jelentkezne, akkor félévét elveszíti.

Mondanunk sem kellene, hogy ezek a vizsgálatok a magyar nép egészségének talpraállításába vetett hitből és az ifjúság iránti szeretetből táplálkozik. Bár az egyetemi ifjúságnak orvosi vizsgálat alá való vetése csak csekély része a közegészségügyi szolgálatnak, mégis beláthatatlan fontosságú, hiszen a nemzet elitjéről van szó, arról a rétegről, amely a nemzetet vezetni, tanítani és példájával vonzani van hivatva az élet görcngyös útján. Minden nemzet felemelkedése és életrevalósága vezető rétegének, az intelligens középosztálynak testi és szellemi rátermettségében és szellemi emelkedettségében gyökerezik. Ha mindezek a tényezők hiányzanak egy nemzet életében, akkor azé nem lehet más, csak a sorvadás és a lassú halál. Ha pedig élni akarunk, ha meg akarjuk állani helyünket a nemzetek versenyében, akkor a palántákat kell védeni, óvni, nemesíteni és megfelelő környezetbe plántálni.

DR. NEUBER EDE VOLT AZ EGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLATOK MAGYARORSZÁGI KEZDEMÉNYEZŐJE

Az egészségügyi vizsgálatok, a betegségek megelőzését, prevencióját vannak hivatva szolgálni! Ezek főleg a súlyos természetű fertőző betegségek ellen irányulnak s céljuk a fertőzött betegek és betegségek felkutatása.

Az egészségügyi vizsgálatokat dr. Neuber Ede orvosprofesszor kezdeményezte. Már évekkel ezelőtt megkezdte az első elemibe iratkozott gyermekek egészségügyi vizsgálatát, majd kiterjesztette az egyetemi hallgatókra és legutóbb Hajdú varmegye vitézi gyermekeire is. Neuber professzor volt az, aki felhívta az illetékesek figyelmét az egészségügyi vizsgálatok fontosságára és nemzetmentő tényére.

Ezzel a gondosan elkészített kezdeményezéssel új fordulóhoz ért hazánkban a modern orvostudomány legfőbb tételének, a betegség megelőzésének, prevenciójának elve. Ma az orvostudomány egyöntetűen hirdeti és vallja, hogy az orvos feladata nem a betegágynál kezdődik. Az orvos feladata megtanítani embertársait a betegségek elkerülésére, megelőzésére is.

Ez a megismerés szükebb hazánkban, a magyar Alföldön nehezen tud utat törni magának. A honfoglalás óta az Alföld az ország mostohagyermeke volt s csak az utóbbi időkben terelődött rá a figyelem és vált édes gyermekké. Hogy az Alföld közegészségügyi téren ma már óriási lépésekkel halad előre, az Neuber professzor kezdeményezésének és buzgalmának köszönhető, aki az Országos Antivenereás Küzdelem tiszántúli miniszteri biztosa.

Dr. Neuber Ede érdeme, *hogy ma az ország minden elemi iskolájában, minden egyetemén kötelező orvosi vizsgálat alá vesznek a tanulókat, illetve a hallgatókat.* Az ő apostolságának bizonyítéka az az 1935. év május hó 23-án kelt miniszteri rendelet, amely az egyetemi hallgatóság egészségéhez fűződő nemzeti érdekekre való tekintettel, az 1935—36. tanévtől *kezdődően elrendelte a hallgatóság kötelező orvosi vizsgálatát.*

Magyarországon ma a betegségek megelőzésének elve a Zöldkereszt, Stefánia stb. nagy néptömegeket felölelő körzeteiben érvényesül. Az előtérben azonban a Neuber professzor által irányított Országos Közegészségügyi Egyesület Antiveneriális Bizottsága és a Teleia állanak.

HOGYAN FOLYNAK A VIZSGÁLATOK?

Az egészségügyi vizsgálatok hetenként háromszor — kedden, csütörtökön és szombaton — történnek a bőr- és nemibeteg klinikán. Egy-egy napon 20—30-as csoportokban jelennek meg a kijelölt hallgatók. A vizsgálatokon résztvesz: a dermatologus-venerologus, belgyógyász, sebész, ideggyógyász, szemész, gégész és fülész, stomatologus, röntgenologus és hygienikus. Minden egyes megvizsgált hallgató számára »Egyéni Lap«-ot állítanak ki, amelyen a hallgatókra és szüleikre vonatkozó szükséges adatok szerepelnek. Ezen évről-évre pontosan feltüntetik a megállapított betegségeket és a gyógykezeléseket. Ezt az egyéni lapot a vezető orvosprofesszor őrzi meg. A bevezetett adatok a *legszigrúbb orvosi titoktartás védelme alatt állanak.*

A vizsgálatot 20—25 orvos végzi. A hallgatókat tüdő-, szív, fül-, orr-, gége-, sebészeti betegségek (gerincferdülés, lúdtalp stb.) vizsgálatára, fog- és szájbetegségekre terjednek ki. Ezzel azonban még nincs vége: röntgen-átvilágításra, képességvizsgálatra és antropologiai mérésekre is sor kerül. Már ebből a felsorolásból is kitűnik, hogy ezek a keresztül-kasul való megvizsgálások lehető legpontosabb képet adnak a megvizsgált hallgató egészségi állapotáról, sőt bizonyos támpontokat nyujtanak szellemi képességének és valamilyen pályára való rátermettségének megitélésére is.

A vizsgálatok 1938 júniusában fognak befejeződni s csak ekkorra lehet majd pontos képet kapni a vizsgálatok eredményéről. Ekkorra már *mintegy háromezer hallgató egészségi állapotának képe lesz lerögzitve.*

A BETEGEKET A HALLGATÓK RÉSZÉRE FELÁLLITOTT ORVOSI RENDELŐBE UTALJÁK KEZELÉS VÉGETT

A betegnek talált egyetemi hallgatók legnagyobb része ambulans kezelésre szorul. Két évvel ezelőtt a hallgatók még a klinikák ambulanciáit vették igénybe, ma azonban már külön orvosi rendelő van az egyetemi hallgatók részére, a »Központi Épület« közelében. Ezt a rendelőt dr. Neuber Ede előterjesztésére állították fel. Ennek az orvosi rendelőnek az az előnye, hogy az orvosi kezelésre szoruló hallgatónak nem kell átmenni a kb. 1 km-nyi távolságra fekvő klinikai telepre és nem kell az ambulenciákon várakoznia. Itt 6 helyiséget állítottak fel, mégpedig a bel-, sebészeti, bőr- és nemi-, fül-, orr, és gége, szemészeti és fogászati megbetegedések számára. A rendelést a klinikák egyik tanársegéde végzi. Ez a rendelő még csak a múlt — 1936—37. — tanévben nyilt meg és máris világhirűvé lett. Bizonysága ennek Zschindtzsch német kultuszügyi államtitkár debreceni látogatása, aki kifejezetten felkérte az egyetem Rectorát, hogy mutassák be neki a rendelőket.

Pécsi koksz, tojásszén a legmagasabb hőértékü
magyar tüzelőanyag, Kapható a képviseletnél
Bódy Pál, Hunyadi-utca 20. Telefon 14-89.

A debreceni zenedei ovoda országosan is elismert eredménnyel dolgozik

Annak idején beszámoltunk arról a nagyszerű újításról, melyet debreceni Városi Zenede igazgatósága teremtett meg elsőnek az országban, az óvodáskorbeli gyermekek zenei nevelésében. A négy évestől nyolc éves korig terjedő időben lévő gyermek a legfogékonyabb zenei téren is, ez vezette a Zenede vezetőségét ennek az intézménynek megteremtésénél és az elmult pár esztendő bizonysága szerint a legteljesebb siker mellett.

Ez a kísérlet úttörő volt ezen a téren, mert eddig sehol se volt hasonló intézmény. Volt hasonló kísérlet, annak, idején kezdett hasonló céllal zenei oktatást Plan Jenő, de így, ahogy azt a debreceni zenedének sikerult megteremteni se Magyarországon, de talán külföldön sincsen.

Felkerestük a jubileumi esztendejét töltő városi zenede igazgatóját ezzel az intézménnyel kapcsolatosan is, hogy elmondja éppen az országos érdeklődésre való tekintettel eddigi tapasztalatait és azt, hogy mi is a célja ennek a nagyszerű intézménynek.

Dr. Baranyi János igazgató az alábbiakban foglalta össze ezzel kapcsolatosan mondanivalóit:

— Célunk első sorban az volt ezzel az intézménnyel, hogy a legmodernebb pedagógiai elvek felhasználásával a zeneterén is sikereket érjünk el épen abban a korában a gyermeknek, amikor még egyébbre alígha lehetne felfogását felhasználni. A négy és nyolc éves kor közötti gyermek éneklését, hallását, ritmus érzékét, szép iránti fogékonyságát gyakorlati úton, de játékos formában használjuk ki. Tanulnak a kicsik anélkül, hogy sejtenék azt, hogy tanulnak. Csak egyetlen példát mondok: minden esztendőben harminc-negyven Kodály—Bartók, vagy Kerényi-féle gyüjtésből válogatott népdalt, népi dallamot tanultatunk be játékos módszerrel a gyermekekkel. Igy aztán elérjük, hogy a legértékesebb népi emlékeink fennmaradnak, megmaradnak, sőt tovább élnek. Valóban kincsünk marad. Tudunk már olyan esetről, hogy a hozzánk járó kis gyermektől tanulta meg a régi népi éneket a szobalány, vagy cseléd és igy került ismét vissza a faluba az, ami már onnan kiveszett . . .

— Nagy súlyt helyezünk arra is, hogy az ide járó gyermekekben a kollektiv érzés minél értékesebb formában kifejlődhessen és hogy a gyermek minden gátlás nélkül zökkenjen át a családból a világba, a szülői házból pl. a világba. Itt minálunk minden gyermek jól érzi magát, nem kell annak a szorongó érzésnek helyet adnia, mely minden gyermekben benne van egyideig az iskolával szemben. Nálunk nincsenek látszatra szabályok, azt csinál minden gyermek, amit éppen akar, az azonban mindig azonos azzal, amit a vezető tanár is akar. Nem teszünk különbséget a gyengébbek s erősek között, egyforma bánásmóddal igyekszünk megnyerni minden gyermek lelkét. Az ötéves gyermekről pl. akárhányszor kimondja a szülői vélemény is, hogy botfülű a gyermek és itt kisül, hogy a botfülű gyermek hallását igen is nagyon jól lehet fejleszteni, mert nem biztos, hogy a fül az oka annak, hogy nem tud jól énekelni a gyermek, vagy rossz a ritmus érzéke, mert esetleg a hangszálaival van baj és nem a fülével . . .

— Ez a zenei nevelés két évre terjed és akkor már tiszta képet kap a nevelő és szülő arról, hogy mennyit ér a gyermek zeneileg. Külön minden gyermekről kartotékot vezetünk, melyen ott van a tanár minden megfigyelése és munkájának eredménye. Az első év után már hangszerre is tudjuk fogni a gyermeket. A tapasztalat azt mutatja, hogy akik igy kerülnek magasabb képesítést nyujtó zenei szakra, sokkal szebb eredményt érünk el velük. Érdekes megfigyelni, hogy ezeknek a gyermekeknek a kottaismerete is a legegyszerűbb módon talál utat az elméhez, mégis milyen maradandó. Játékosan tálaljuk fel színes rajzokkal, ábrákkal a kottát, amiből aztán a szín és ízlés fejlesztést is levezethetjük . . .

— Nekünk kimondott tantervünk nincs is, mert mindig az a kiváló zene pedagógusunk állapítja meg, hogy melyik gyermeknél mi válik be a legjobban. Sokat kell a fantáziára és nagyszerű képességre bízni. Nekünk nagy szerencsénk van *Elefánthy Máriával*, aki ezen a téren nemcsak úttörő, de példátlanul nagy munkát fejtett ki és valósággal külön rendszert dolgozott ki. Ezzel az intézménnyel nagy segitségére vagyunk a szülőknek, mert két év után meg tudjuk mondani, hogy érdemes-e további zenei nevelésre költeni, harcolunk a zenei kontárok egészségtelen módszere ellen, de használunk a gyermek lelkének is, mert megterhelés nélkül tudjuk előbbre vinni zenei képzettségét. Ez az oka aztán annak, hogy a minisztérium illetékes ügyosztálya ugyanúgy érdeklődik munkánk iránt, mint az ország minden zenei intézménye, mert meg akarják honosítani ezt a módszert mindenütt. Ma már intézetünknek közel hatvan zenei óvodása van, akik nyolcas csoportokban tanulnak a legszebb eredmény mellett .. — zárja be nyilatkozatát dr. Baranyi János . . .

Csupán annyi hozzátennivalónk van, hogy a tapasztalat szerint valóban olyan úttörő munkát végzett ezen a téren a Debreceni Városi Zenede, amire méltán lehetünk büszkék. Boldogak azok a szülők, akik ennek a legújabb pedagogiai csodának legértékesebb megbecsülői.

50.912—1937. VI.

HIRDETMÉNY

A Mester és Bethlen uccák sarkán épült 16-os számú városi vasbetonsátor bérbeadásáról.

A fenti városi vasbetonsátor bérlete megüresedvén, felhívom a vasbetonsátrat bérbevenni kivánó debreceni illetőségü, elsősorban hadigondozott igénylőket, hogy a Bethlen és Mester uccák sarkán épült 16-os számú vasbetonsátor bérbevételére vonatkozó kérvényeiket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. fsz. 36. sz. szoba) 15 napon belül mutassák be.

Kötelesek a vasbetonsátrat bérbevenni kivánók a sátor hat havi bérösszegének megfelelő 36 P. összegü bérbiztositékot a város házipénztáránál letétbe helyezni és a letéti nyugtát a kérvény mellé csatolni.

A vasbetonsátor bérleti ideje 1 év, havi bére 6 P., a bérleményt trafik céljára nem alkalmas.

Debrecen, 1937 november 20.

Polgármester.

MIKULÁSRA
legszebb ajándék egy ernyő
az Ernyőszalonból
Piac utca 77. —(Linoleummal szemben)
Javitások — áthúzások legolcsóbban

Beszélgetés Kossuth Lujza Debrecenben élő unokahugával

Mikor Kossuth Lujza Debrecenben járt — Nagy idők emlékei

Kossuth Lajostól Kossuth Ferencig a Kossuth család tagjainak hej de hánysszor rendezett fényes, ragyogó fogadtatást Debrecen! Nincs vidéki városunk talán, hol oly elevenen élt Kossuth kultusza, mint Debrecenben! Itt választották meg Kossuth Lajost 1848 március 19-én díszpolgárnak, itt csapott fel 8000 ember honvédnek Kossuth 1849 januári gyujtó szónoklatára.

Könyves Tóth Mihály, Debrecen híres református papja, aki a forradalomban való részvételéért Kufsteinban raboskodott, kiadatlan naplójában írja, hogy Kossuth Lajos családja, édesanyja és nővére, Meszlényi Kossuth Zsuzsánna 1849 telén, mikor a magyar kormány Debrecenbe menekült, Könyves Tóthék Csapó uccai házában laktak. Kossuthnak a városházán volt szállása abban a lakosztályban, melyben később Ferenc József és Károly király lakott... A Kossuth gyermekek a Csapó uccán játszadoztak a Könyves Tóth gyerekekkel, akiknek ponnilovuk volt. Kossuth Lajos Tódor és Kossuth Ferenc mindig lovagolni akartak. Könyves Tóth Mihály a költőpap, a kufsteini rab fia, több kötetre menő naplójegyzetében megirja, mennyit búsúltak, mint kisfiúk, hogy a ponnilovat át kellett engedniök a kormányzó fiainak.

A kiegyezés után Debrecen »Függetlenségi és 48-as Kossuth-párt«-ja majd az egész őslakosságot magában foglalta. Kerületekre és uccákra felosztva, a párt vezetői, uccanagyjai úgy megszervezték, hogy miniszterelnököt is buktattak képviselőválasztáskor s nem egyszer polgármesternek is Kossuth-pártit választottak. Itt volt örökös képviselősége Thaly Kálmánnak, mert »kuruc« volt. A város egyik legszebb uccája Kossuth nevét viseli, szobra ott áll a Nagytemplom előtt, ahol a híres függetlenségi nyilatkozatot kikiáltották.

Az 1889. évben, mint a tűz futott végig a városon, hogy Kossuth Lajos legkedvesebb nővére: Ruttkayné Kossuth Lujza, aki fiaival együtt Amerikába is követte, majd a száműzetés keserű kenyerét vele ette Torinóban, egyedül a Kossuth-rokonok közül, a hontalan, otthontalan ősz kormányzó magányos életének egyetlen melegsége, Debrecenbe jön látogatóba. A Dabasi Halász-család birtokáról érkezett Debrecenbe.

Erről a látogatásról érdekes adatokat mesél el nekünk Ruttkayné *Kossuth Lujza unokahuga: Kneusel-Herdliczka Béláné Ruttkay Ilona*. A nyolcvannyolc évet meghaladott Nagyasszony most Debrecenben él, a Péterfia uccai egyik ősi házában. Kedves, mosolygó arca még jobban felderül, mikor megkérjük: beszéljen Kossuth emlékeiről. Bámulatosan friss és eleven az előadása.

— »Édesapám fivére volt Lujza néni urának, Ruttkay Józsefnek, aki jogot végzett Budapesten, majd bírósághoz ment és végül szeptemvir lett. A forradalmi zavarok elől leköltözött birtokára, Abonyba és ott gazdálkodott. Nagyapánk, szintén Ruttkay József, abonyi nagybirtokos és a kerületi posta főnöke. Ezt a jogot V. Ferdinánd császártól Abony község részére kérte, amikor a császár az ő vendége volt Abonyban: de oly jól érezte magát a császár, hogy adománylevelet Ruttkay nevére állitották ki. A család messze elágazott, de a családi sírbolt ma is ott van Abonyban: legutóljára Jekelfalussy volt honvédelmi miniszter felesége édesanyját temették oda, aki szintén Ruttkay leány volt.

Elővesz egy képet: *Kossuth Lajos és két fia* Turinban. Tőle kapta ajándékba.

— Az első emlékem az, mikor otthon hallottam, hogy a Neugebäudéba vitték Kossuth Lajos feleségét és gyermekeit, hogy üldözik az egész Kossuth rokonságot. A mi birtokunk oly félre esett a világtól, apám nem vett részt a szabadságharcban, hogy bennünket nem bántottak. Annál többet szenvedtek Kossuth Lajos nővérei: Ruttkayné Kossuth Lujza, Meszlényiné Kossuth Zsuzsánna, Zsulavszkyné Kossuth Emilia. Úgy emlékszem, sokáig fogságban is voltak, csak azután tudtak kiutazni Amerikába Kossuth Lajos után.

— Bizony nagyon szegényesen ment a sorsuk. Nem volt semmi vagyonuk, amit kivihettek volna. Nagyapánk a Ruttkay vagyont ugyan felosztotta, azonban Lujza néni ura, Ruttkay József, mulatós ember volt, szeretett cigányozni, temérdek pénzt elköltött, ezért a birtokot nem őreá, hanem Ruttkayné Kossuth Lujza gyermekeire hagyta. A testvérek aztán a postajogot 80.000 pengő forint értékben vették fel és az örökségbe beszámitották úgy, hogy Lujza néni gyermekei nem jól jártak, mert később az abszolut kormány egyszerűen elkonfiskálta tőlük a postajogot.

— A megmaradt birtok jövedelmét utánuk kellett volna küldeni Józsi bátyámnak, Kossuth Lujza urának, de ő bizony elköltötte, elmulatta. Egy csárdát is épittetett a birtokon, csakhogy többet cigányozhasson. Keservesen panaszkodó leveleket irt emiatt Amerikából édesapámnak. Ruttkay Mihálynak, Kossuth Lujza, sőt Kossuth Lajos is hozzáfordult huga gyermekei érdekében. Ezek a levelek ma is birtokunkban vannak.

Előveszi a ládafiából a gondosan megőrzött leveleket. Meghatottan forgatjuk a sárgult lapokat: a kormányzó gyöngyszem-irását... Meglepő: egy németnyelvű levelet is találunk közte. Ezt Kossuth Lujza irta sógorának, németül azért, hogy a »hatóság« megérthesse.

»Drága szüleink emlékének tartoztok azzal, hogy végrendelkezéseiket betartsátok — irja. — Nektek is vannak gyermekeitek. Kérlek, legyetek igazságosak gyermekeimhez és tárjátok férjem elé kötelességmulasztását. Isten áldja meg családodat és óvja meg gyermekeidet attól, hogy olyan atyjuk legyen, mint ellenségeink!«

Cornvaliban, Orange Countyban, 1858 február 3-án kelt ez a levél. De nem sokat segitett. Ruttkay József felvette az »árendát«, de nem küldte.

— Lujza néni — folytatja a Nagyasszony, — abból élt, amit Kossuth Lajos felolvasásaiból szerzett testvéreinek. Majd csipkekészitő műhelyt rendezett be és magyar csipkét vert nyolc tanulólánnyal együtt, hajnalig dolgozva. Igy nevelte fel három fiát: Lajost, Bélát és Gábort.

— Lajos ügyvéd lett Amerikában, híres szónok, kitünő stiliszta, — akáresak az édesanyja, — vagy nagybátyja. Arra is emlékszem, mikor meghalt, abban a városban a gyász jeléül az összes üzleteket bezárták. Béla kereskedő volt, Gábor együtt jött haza édesanyjával, mikor Kossuth Lajos Olaszországba költözött, aztán visszament, de hajótörés érte és a tengerbe pusztult. Olvastam valahol, hogy Lujza néni gyermekei Texasban pusztultak el, de én nem így emlékszem. Miért nem kutatják ki, hová lettek azok, akiknek ereiben Kossuth-vér csörgedez?

— Mikor fiatal lány voltam, Pestre vittek bálozni, az Uri-uccában laktunk, de ez a Belvárosban volt. Emlékszem, hogy suttogták körülöttünk a Kossuth-nevet. — Akárhová mentünk, különös tisztelettel fogadtak bennünket országszerte. Abonyból Püspökladányba kerültünk, ahol apám az alapitványi földeken gazdálkodott később: mindenütt megismétlődött, hogy bejöttek a szobába a parasztok, gazdaemberek, levett kalappal és halkan megkérdezték: »Instálom, tessék megmondani, mikor jön már meg Kossuth apánk?«

— 1889-ben, ha jól emlékszem, Abonyból kisértük be Lujza nénit Debrecenbe. Nemrégiben mentem és is férjhez. Látom ma is magam előtt tiszteletet parancsoló alakját. Hogy miért jött Debrecenbe? Nem tudom már. Kiséretében voltak Édesapám, báró Ambrozovits Dezső, Dabasi Halász Olivér, akinek leányát Issekutz Győző vette el. Szabó Lajosné Váradi Szakáll Veronikához akart szállni Lujza néni, de már nagyon öreg asszony volt (Édesanyja, Dabasi Halász Zsófia ott van eltemetve Debrecenben) és így a Kaszanyitzky villában szállt meg, Kaszanyitzky Endre felesége Váradi-Szabó lány volt. Mindkettő régi, híres patricius kereskedő család. Erről a Szabó-családról irta Szentmihályiné Szabó Mária az »Emberé a munka, Istené az áldás« cimü gyönyörü regényét.

— A vasúti állomáson Kaszanyitzky Irma, most Tóth Aurél ny. kúriai bíró felesége, rózsacsokorral fogadta Kossuth Lujzát, akit nagy tömeg kisért szállására, különösen sok jurátus. Este a Városi Dalárda szerenádot adott tiszteletére. Másnap Szabó Kálmánékhoz voltunk ebédre hiva, aki később Debrecen országgyülési képviselője, a kamara elnöke lett.

Elgondolkodik a nagyasszony. Ezredes fia ott áll mellette: fogja a kezét. A falon egy Ruttkay-testőr képe.

— Bizony régen volt mindez... Már alig vagyunk néhányan, akik személyesen ösmertük Kossuth Lajost és testvéreit. Csak azt szeretném, ha már sorsom Debrecenbe vetett, hogy Kossuth Lajos lángoló szelleme úgy élne itt a magyar szivekben, segitené a szegény magyar népet a boldogulás utjára, mint 1848-ban...

Térey Sándor.

Autóját legjobban őrzi és gondozza
Szikszay Sándor „Központi garagé"-ja
Telefonok: éjjel-nappal 12-45, 17-70.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

51916—1937. II.

HIRDETMÉNY.

A nyiregyházi m. kir. pénzügyigazgatóság f. hó 17-én hirdetményt bocsátott ki, mely szerint nyilvános versenytárgyalás útján 1937. évi december hó 1-től 1943. évi július hó 31-ig terjedő időre bérbe adja a kezelése alatt álló és a m. kir. államkincstár tulajdonát tevő földbirtokpolitikai célokra juttatott és Polgár község határában lévő 4540 k. hold 412 négyszögöl területü mezőgazdasági ingatlanon, mint önálló vadászterületen, a vadászati jog gyakorlását.

Kikiáltási ár 550 P. Külön-külön való bérbeadás esetén a Kiskapros, Nagykapros és Lipcsehát dülőben lévő 3411 k. hold 212 négyszögöl, kikiáltási ára 400 P. a Titkos-szilháti dülőben lévő 1129 k hold 200 négyszögöl kikiáltási ára 150 P.

Az első évi bér a szerződés aláirásakor azonnal kifizetendő és a kikiáltási ár, mint bánatpénz a nyilvános verseny előtt a versenytárgyalást vezető kiküldöttnél letétbe helyezendő. A versenytárgyaláson csakis az vehet részt, akinek érvényes lő-fegyvertartási engedélye van és azt felmutatja. A vadásztársulatok képviseletében árverezni óhajtók tartoznak felmutatni felhatalmazásukat.

A nyilvános szóbeli versenytárgyalás Polgár községben a községházánál 1937. évi november hó 30-án d. e. fél 11 órakor lesz.

Debrecen, 1937 november hó 24

Polgármester.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

49151/1937. I.

HIRDETMÉNY.

Értesitem a város lakosságát, hogy a m. kir. belügyminiszter úr most kiadott 50629/1937 II. a. sz. rendelete értelmében a névváltoztatási eljárás során kettős családi nevek elvi okokból nem engedélyezhetők. Miután ezen rendelkezés alapján a kettős családi név engedélyezése iránti kérelmek előterjesztése céljára nem vezet, ily irányú kérelmekkel tehát az érdekeltek ne is forduljanak a m. kir. belügyminiszter úrhoz.

Polgármester.

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társánál
vásároljunk. Olcsó és megbizható.
Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Érdemes-e gyümölcsfát telepíteni?

A gyümölcstermesztés sikerének előfeltételei. Hogyan telepítsünk.

Annak dacára, hogy a szépen fejlődő magyar gyümölcstermesztés szinte naponta produkál igen jelentős anyagi eredményeket, — igen sokszor halljuk azt a véleményt, hogy nem érdemes gyümölcsöst telepíteni, mert már annyi lesz a termés, hogy tömegénél fogva eladhatatlanná válik.

Tagadhatatlan, hogy a közelmultban országszerte igen sok gyümölcsöst telepítettek és a telepítés ma is változatlan tempóban folyik, csakhogy **a mai telepítések** igen kevés kivétellel — szinte azt mondhatnánk kivétel nélkül — **egy átgondolt tervszerű céllal létesülnek,** szemben a közelmult kor tervszerűtlen és célszerűtlen, legtöbb esetben eredményre csak igen ritkán vezető telepítéseivel, amelyek a megfelelő ápolás hiánya folytán nem is felelhettek meg a hozzájuk fűzött várakozásnak. E nagy telepítések dacára a **statisztika adatai azt mutatják, hogy országunk mai gyümölcsállománya még nem érte teljesen el az 1929. évi nagy fagykár előtti gyümölcsfaállomány nagyságát.**

Ha pedig piacainkat vizsgáljuk azt látjuk, hogy a piacra kerülő gyümölcs minősége igen nagy fejlődést mutat ugyan a közelmultban piacra került gyümölcs minőségével szemben, de hogy piacaink még korántsincsenek elárasztva jó minőségű gyümölccsel, azt a fogyasztóközönség a gyümölcs konjunkturális ára következtében saját erszényén tapasztalhatja.

A kétkedők ezzel szemben azt állítanják, hogy az új telepítésű gyümölcsösök nem fordultak még mind termőre s majd ha azok teremnek a termés értékesítése igen nagy nehézségekbe fog ütközni. Ezzel szemben a hazánkban már kialakult gyümölcstermő vidékek piacán szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy **a piacon tömegben jelentkező minőségi gyümölcsáru általában könnyebben és jobban értékesíthető, mint a kis mennyiségek,** mert a tömeg előtt a kiviteli piacok mieinknél legtöbbször kedvezőbb értékesítési lehetőségei nyílnak meg. Viszont **a belföldi fogyasztás még a mai sok esetben igen magas gyümölcsárak mellett is állandóan emelkedő tendenciát mutat és az árak mérséklődésével a mainak sokszorosára fokozható.** Előre látható időn belül nem kell félni tehát az értékesítési nehézségektől s ha elő is fordulhatnak helyenként kisebb nehézségek, az csupán a termelő közönség és a piac egyelőre szervezetlen állapotának tudható be, amelyet a piacon megjelenő tömegkészletek exportra való felhasználásával könnyen lehet szabályozni.

Ha adott körülmények között egy betelepítetlen, csupán mezőgazdasági míveléssel hasznosított terület hozamát egy teljesen azonos nagyságú és értékű, de gyümölcsössel betelepített terület hozamával összehasonlítjuk, még a legkedvezőtlenebb értékesítési lehetőségeket véve is számításba, hozama a mezőgazdasági hasznosításnak sokszorosát teszi s a gyümölcsös telepítésbe invesztált tőke kamatait bőségesen meghozza.

Általánosságban kimondhatjuk tehát, hogy gyümölcsöst telepíteni nagyon is érdemes. Ahoz azonban, hogy egy betelepítendő gyümölcsös tényleg minden tekintetben megfeleljen a hozzáfűzött reményeknek alapos körültekintés: **megfelelő főkc, a termesztési és értékesítési lehetőségek tanulmányozása, szakismeret, ezeken felül pedig ügyszeretet és türelem szükséges.**

Elhibázott dolog, ha valaki felbuzdulva a másoktól hallott sikereken kellő meggondolás nélkül határozza el magát gyümölcstermesztésre. Az elhatározás pillanatában tisztában kell lennünk azzal, hogy a telepítés ténye nem csupán a gyümölcsfák megvásárlását és azok elültetését, vagyis az ezzel felmerülő költségeket jelenti, hanem az elültetés pillanatától kezdve a gyümölcsös termőre fordulásáig — gyümölcsnemenként 4-től 10 évig — a fenntartással járó évente lassan, de fokozatosan növekedő apolási költségeket is. Ez az összeg a helyi viszonyokkal függ össze és igen sokszor jelentékenyen többre rug az ültetéssel befektetett tőkénél. Ebből az következik, hogy a telepítés elhatározásánál számot kell vetnünk azzal, hogy a beültetett gyümölcsös további gondozására maradjon kellő anyagi erőnk, mert csak úgy lesz sikeres a telepítésünk, ha annak fejlődését a megfelelő gondozással biztosítjuk s így nem vész kárba, hanem folyton növekszik a befektetett tőke értéke.

A megfelelő gondozás elengedhetetlen követelmény, mert a gazdára nézve egyáltalán nem közömbös, hogy a fejlődés ideje alatt milyen nagy korona, helyesebben **termőfelület alakul ki,** vagyis a fa fiatal éveiben arra kell törekednünk, hogy ez a termőfelület minélőbb, minél jobban kialakulhasson, s ezt csak a megfelelő gondozással érhetjük el.

Ha ezekkel számotvetve telepítésre határozzuk el magunkat, akkor egy másik, de nem kevésbé fontos körülménnyel is számolnunk kell: **minden gyümölcsnemnek, sőt a nemek keretén belül az egyes gyümölcsfajtáknak is megvannak az igényei, termesztési feltételei, amely feltételek többé, vagy kevésbé való kielégítésétől függ a kiválasztott fajta termesztésének sikere.** Nem telepíthetünk tehát tetszés szerint, hanem a vidék és a telepítésre szánt hely természeti adottságai szerint, határozzuk el a termesztendő gyümölcs nemét és fajtáját. Természetesen ennek mérlegelése alapos hely és szakismeret kíván, tehát minden elhatározás előtt kérjük ki az illető vidék **szakemberének tanácsát.** Ma már az ország minden vidékén a gyümölcstermelők egyesületének meg van a megfelelő helyismerettel rendelkező szakembere, aki a leghivatottabb ennek az elbírálására. **És ne csak kérjük, de fogadjuk is meg e szakemberek tanácsát, mert ezáltal sok kártól, sikertelenségtől és bosszúságtól is megkíméljük magunkat. Ne felejtsük el, hogy a telepítés sikere a megfelelő helyre megfelelően választott fajtától függ.**

A fajtakiválasztásnál nagy figyelmet kell fordítani az értékesítési lehetőségekre. Tekintetbe kell venni a helyi és környékbeli piac felvevőképességét, a távolabbi piacokat és az esetleges exportlehetőségeket, de nem lehet figyelmen kívül hagyni, sőt nagyon is meg kell fontolni, hogy más termelők mit és mennyit termesztenek, nehogy olyan fajtákból, amelyek csak a helyi, vagy közeli piacokon értékesíthetők, a piacok felvevő képességénél többet termesszünk, míg az exportra alkalmas fajtából éppen arra kell törekednünk, hogy a magunk árukészletével is a termesztőtársaink azonos árutömegét növeljük.

Mindezeken kívül tudnunk kell azt, hogy **a gyümölcstermesztés csak úgy lehet sikeres, ha soha nem lankadó ügyszeretettel, állandó figyelemmel viseljük gondját gyümölcsösünknek.** A gyümölcstermesztőnek tudnia kell, hogy a gyümölcsfa az emberiség fejlődésével évezredeken át lépést tartva a kiválogatás (selectálás) folytán fejlődött mai kultúrfokára, s mint mai fejlettségében fokozott gondviselést igénylő megnemesedett, kifinomodott kultúrlény, csak kultúrigényei teljes kielégítése mellett adja meg azt, amit fajtabeli adottságai folytán megadni képes. Az elhanyagolás pedig annak mértéke szerint feltétlenül mindig megbosszulja magát. Ezért a gyümölcstermesztőnek magának kell foglalkoznia a termesztés kérdéseivel s nem lehet azt félválról kezelve rábízni bárkire. A gyümölcstermesztés alapos körültekintő gondosságot, tanulást és türelmet követel, de a ráfordított gondot nagyon meghálálja.

Balogh Vilmos.

A kisgazdatársadalom kezén kevés a jó ló

A kisgazdák lótenyésztését elő kell segíteni

A magyar lótenyésztés felé igen nagy érdeklődéssel fordulnak úgy a nyugati államok, mint a déli és keleti államok és sorozatos lóvásárlások külföldi államok részére bizonyítják, hogy mennyire megbecsülik és értékelik a magyar lovakat.

A magyar lótenyésztés három tényező kezében van: az állam, nagybirtok és kisgazdatársadalom kezében.

Az állam arra vigyáz, hogy a minőség megmaradjon és a legjobb fajt tenyésszе ki és a minőséget a magántenyészet az államból frissíti fel. A nagybirtok lótenyésztése megmarad nagyrészben a parádés és futó lovak tenyésztésénél. A tömegtenyésztés szempontjából, ami nemzetgazdasági szempontból a legfontosabb a kizgazdák lótenyésztése jöhet csak számításba és ők adták el a külföldi lóvásárlóknak is a kiszállított lovak legnagyobb részét.

Sajnosan kell megállapítani, hogy az utóbbi évek a kisgazdatársadalom lóállományát minőségileg és mennyiségileg is lerontották és a kisbirtokos kezén nincs már meg az a lóállomány, mely kincset jelentett és jó hírnevet. Az eladósodott és bajba került kisgazdák hamar értékesíthető jó lovaiktól váltak meg és kicserélték olcsóbb, silányabb lovakra. A szántóföldeknek egyre növekvő gépierővel való megművelése is a lóállomány kárára fokozódik. Így nem lehet azt mondani, hogy a lóállomány felér a válság előtti idők állományával. Nem ér fel sem minőség, sem mennyiség tekintetében.

A sok jó lónak összevásárlása, külföldre szállítása, felemelte ugyan a jó lovak árát, de erdeményezte azt, hogy a kisgazda, a kisember nehezebben jut jó lóhoz most. A lótenyésztéssel foglalkozni érdemes (nem szólva az értékesítésről), tehát itt az ideje annak, hogy az illetékesek olyan irányú intézkedéseket tegyenek, melyek azt eredményeznék, hogy a kisemberek lótenyésztése felemelkedne a régi szinvonalra és ezáltal nemzetgazdasági szempontból is nagy támogatást jelentene. A gazdasági jólét a mindig jól értékesíthető lóállományt csak úgy látjuk biztosítva, ha a kisgazdák szekerei előtt a legyengült, sovány silány lovak helyet ismét ficánkoló, fényes szőrű lovakat látunk.

A lépfenés állatot mélyen a földbe kell elásni

Ismeretes, hogy a lépfenés állatok milyen veszedelmet jelentenek nemcsak a többi állatokra, hanem még az emberre is. A lépfenés fertőzés veszedelmeiről eleget lehet olvasni a lapokban. Éppen ezért igen nagy gonddal kell eljárni lépfenés megbetegedés esetében és vigyázni arra is, hogy a dögöt jó mélyen ássuk el, nehogy a talajt is megfertőzzük.

Köztudomású, hogy lépfene iránt legfogékonyabbak a juhok, a szarvasmarhák és a lovak, a sertések azonban csak kevésbé kapják meg ezt a betegséget, amit népiesen vérbajnak is neveznek. A lépfene az emberre is átragadhat azáltal, hogy a lépfenében elpusztult állat vére emberi sebbe jut. A lépfenében beteg lovak és szarvasmarhák gyakran remegnek, a lépfenés juhok pedig sokszor gutaütésszerűen pusztulnak el. A lépfenés sertéseknek a toroktája szokott megdagadni. A lépfenés állatok trágyája és vizelete sokszor véres. Érvágást ne végezzünk a lépfenés állaton, mert ez nem segít, a kifolyó vér pedig befertőzi a többi állatot és az istállót is. A lépfenében elpusztult állatot szőröstül-bőröstül mélyre kell elásni, mert a lépfene csirája nemcsak az állat testében él meg, hanem a földben esetleg húsz-huszonöt évig is elél és ha a talajvízzel a föld színére kerül, az eső, a folyó, vagy a talajvíz messze elhordja és ilyen módon a legelők is befertőződhetnek. A lépfene csirája főleg a nedves helyeken a mélyenfekvő, talajvizes, árteres legelőkön és meleg évszakban szokott elszaporodni. A fertőzött földeken termelt takarmány, így különösen a gumós növények: a répa és a burgonya etetése is előidézheti a bajt. Az a kisgazda, aki óvatosan és az előírásnak megfelelően jár el lépfenében elhullott jószágával, az nemcsak állatait, hanem családját is megmenti a veszedelemtől.

Amerikai orvos érdekes cikke a trianoni szerződésről és a debreceni klinikáról

A világ minden részéből többizben keresik fel gyakorlóorvosok a debreceni klinikákat tanulmány céljából. Legutóbb is itt járt dr. Varcó Sámuel buffalói orvos. Hosszabb időt töltött a sebészeti klinikán, ahol mint őmaga írja, nagyon sokat tanult dr. Hüttl Tivadar professzortól, dr Schmidt magántanártól és a többi orvoskollégáktól is. Dr. Varco most meleghangú levelet küldött Amerikából a sebészeti klinika egyik kitűnő tagjának, akivel meleg barátságot is kötött. Ugy látszik Varco őszinten megszerette a magyarokat, mert legnagyobb problémánkról a trianoni békeszerződésről cikket is írt az egyik nagy amerikai lapban.

Dr. Varco levelében melegen emlékszik meg arról az időről, melyet Debrecenben töltött és a társaságról, mely őt a városban is szeretettel magához ölelte.

Elküldi az ujságcikkeket is, amelyeket írt. Az egyikben összehasonlítja az amerikai klinikákat az európaiakkal és megállapítja, hogy az amerikai klinikák munkája nem igen marad el az európaiak mögött. Különösen kiemeli, hogy az amerikai klinikákon az ingyenes rendeléseket jobban ellátják, mint Európában. Persze ezt nem azért írja, mintha kisebbíteni akarná a klinikánkat, mert hiszen különösen a debreceni sebészetről nagy elismeréssel ír.

Közelebbről érint bennünket a másik ujságcikk, mely csak Magyarországról szól. Dr. Varco egy orvosi klubban előadást tartott Magyarországról és velekapcsolatban a trianoni békeszerződésről. Előadása során többek között ezeket mondta és a lap a következőket közölte:

— Nem lesz addig béke Európának abban a részében, míg a trianoni békeszerződés revíziója meg nem történik. Magyarországnak vissza kell kapnia elvesztett részét. A Trianon elleni tiltakozást utakon, parkokban, középületekben sokszor láthatjuk: Nem, nem, sehol. A népnek már az érzésében benne van, hogy ez a trianoni szerződés a legnagyobb igazságtalanság és a feltételeit sem el nem fogadják, sem el nem felejtik.

Dr. Varco Budapestről megemlíti, hogy úgy néz ki, mint egy szép nagy virágoságy, ahol a nemzeti zászlók mindenütt félárboca vannak eresztve a nemzet gyászának kifejezéseképpen. A magyarság tart a háborútól, mert tudja, hogy az európai határokat más, mint egy új háború nem fogja rendbehozni. Olaszországgal és Németországgal szemben a magyarok barátsága újra nő, habár, — ez dr. Varco feltevése — Magyarországnak némely köreiben még mindig Németországot okolják a háború megindításáért Ausztriával együtt.

— Ami a magyar tudományos életet illeti — írja az amerikai lap Varco előadásáról — egyáltalában nem szenvedett hiányt a trianoni békeszerződes miatt. A debreceni egyetemen körülbelül 25 holdon fekszik maga a klinika, amely 15 épületből áll. Mindegyik épület önmagában már kész kórház. Nagyszámban vannak idegen diákok is, akik már kész doktorok, csupán utótanulmányokat jöttek végezni.

Levelében dr. Varco még azt is megírja, hogy debreceni tartózkodása nagyon hasznos volt számára s reméli, hogy debreceni orvosbarátaival, különösen pedig dr. Hüttl Tivadarral és Schmidt professzorokkal, akik alatt munkája legnagyobb részét végezte, nemsokára ismét találkozni fog.

50631/1937. VI.

HIRDETMÉNY.

A rézgálic forgalmi áráról.

Értesítem a város érdekelt közönségét, hogy a m. kir. földmüvelésügyi miniszter úr folyó évi november hó elsejétől 1938 évi október 31-ig terjedő időre a rézgálic gyári árát métermázsánként 56.80 aranypengőben állapította meg.

A rézgálic gyárak kötelesek a rézgálicot 50 mázsa, vagy ennél nagyobb tételekben történő vásárlás esetén ab gyártelep, vagonba rakva, zsákba, vagy hordóba csomagolva, a közvetlenül hozzájuk forduló vásárlók részére a fenti gyári áron kiszolgáltatni.

A törvényesen megállapított négyszázalékos fázisadó és a szállítási költség a vevőket terheli. A rézgálic ára az átvételkor készpénzben fizetendő.

Azok a szőlősgazdák, akiknek rézgálic szükséglete 50 mázsánál kevesebb, a rézgálicot gyári áron a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének budapesti elosztó szervénél is (V. ker. Báthori utca 22. sz.) beszerezhetik.

A rézgálicgyárak bizományosai, valamint a rézgálic árusításával foglalkozó kereskedők számára a rézgalic eladási árát az 1 mázsánál nagyobb tételben történő eladás esetén mázsánként 58.80 pengőben, 1 mázsánál kisebb, tehát kg-os tételekben történő vásárlás esetén pedig, porlás címen kg-ként 1.5 fillért hozzászámítva mázsánként 60.30 pengőben állapította meg a földmüvelésügyi miniszter úr.

A fenti bizományosi, illetve kereskedői árakhoz a gyári árak után fizetendő négyszázalékos fázisadó és a fogyasztás helyéig tényleg felmerült szállítási költség is hozzászámítható.

A rézgálicnak a törvényes fázisadó s a tényleg felmerült szállítási költség hozzászámításával megállapított helyi árai a bizomanyos, illetve kereskedő üzletében látható helyen ki lesz függesztve.

A megállapított árak betartását a hatóság is ellenőrizni fogja.

Felhivom azonban az érdekelteket, hogy amennyiben az árak betartása körül bármilyen visszaélést észlelne, erről jelentését a városi elsőfokú közigazgatási hatósághoz további intézkedések céljából tegye meg.

A rézgálicnak debreceni forgalmi árait feltüntető táblák megérkezése után az érdekelteket külön hirdetmény kibocsátása utján fogom értesiteni.

Polgármester.

45.437—1937 B. sz.

HIRDETMÉNY

A napi élelmiszer piacokon asztalokról való árusítás kötelezővé tételéről:

Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a 39.955—1937. B. számú és jogerőssé vált elsőfokú határozat értelmében a Csapó és Rákóczi uccai központi élelmiszer napi piacokon, a Boeskai téri, valamint a Szepességi uccai pótpiacokon 1937. évi december hó 1-től kezdődőleg a burgonya és káposzta kivételével mindennemü gyümölcs, zöldség és főzelékféle félméter magas, könnyen tisztán tartható, gyalult, puha deszkából készítendő, kecskelábakon nyugvó és állandóan tisztán tartott horodható asztalkáról árusítható.

Figyelmeztetem a piaci árusokat, hogy f. évi december hó 1. napja után a jelzett piacokon a gyümölcs, főzelék és zöldségféléknek földről való árusítása az 1876. évi XIV. t.-c. 7. §-a értelmében közegészségügyi kihágásnak minősül és igy büntetés alá esik, azonfelül árusítónak a központi piacról való kitiltását, ha pótpiacon árusít, úgy a pótpiacról való kitiltását is maga után vonja.

Debrecen, 1937 november 24.

Elsőfokú Közigazgatási Hatóság.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

59954—1937. fj.

HIRDETMÉNY

Az 1876 : VI. t.-c. 5. §-ának rendelkezése alapján közhirré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város Közigazgatási Bizottsága választott tagjainak sorából a folyó év végével a törvény rendelkezése folytán kilépő öt tag megüresedő tagsági helye a törvényhatósági bizottság folyó évi december hónapban tartandó rendes közgyülésén fog választás utján betölteni.

Debrecen, 1937 november hó 26.

Dr. Kölcsey Sándor
polgármester.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA:
SZALACSY RÁCZ IMRE

24

— Mikor lesz már abból a nótából valami!...

Semmi hang.

Mintha mindenki elvesztette volna a nagy megpróbáltatásban a nyelvét.

—Szóval nincs nóta, mi? — kérdezte Balogh feleslegesen, mert nyilvávaló volt, hogy senki se akar nótázni, csak azért se. Még egy utolsó kísérletet tett, hogy a tekintélyt szép szerével megmentse:

— Ha az önkéntesek »strucolni« akarnak velem, akkor nagyon rosszul választották meg a »játéktárgyukat!«...

— Igy is jó! Átveszem a század parancsnokságot! Vigyázz, hátra arc! Irány a gyakorló tér! Futólépés!...

Nyilvánvaló volt immár, hogy mi készül itt.

Konokul futott mindenki és nem jutott az önkéntesek eszébe, hogy bánnák némaságukat. Igy, futólépésben értek fel a híres Bánó-kúthoz, ahol megkezdődött a lecke.

Másfél órán keresztül gyakorolta Balogh törzsőrmester a hatalmat olyan kedvvel és odaadással, ahogy csak ő tudta kiszekírozni az emberekből az utolsó erőt is. A gyakorlat végén már mindenkinek lógott a nyelve, mint a lihegő kutyáknak.

Sötétedő este volt, mire halott fáradtan újra menetkészen állott bevonulásra a század.

— Nótát az élen — süvöltött rekedten Balogh.

Mintha egy torka lett volna a századnak, úgy harsant fel a nóta:

— Kantinosné angyalom,
Nemsokára itt hagyom
A kantinját!
Elmultak a szép napok,
Hazafelé ballagok
A falumba!
Akárhogy áll a század,
Ölelem és csókolom a babámat!
Őrmester úr vén zupás,
Nem vihet már ezután,
Raportra!...

Ugy énekelt mindenki, mintha az eget is ki akarták volna hasítani a nótaszóval. Különösen kihangsúlyozták a fiúk a nótának azt a részét, hogy: vén zupás.

Balogh nagy kedvvel hallgatta a nótaszót, tetszett neki még a vén zupás is, de mikor már vagy huszadszor kezdték, végezték ugyanezt a nótát, átlátott a bosszun és rájött hogy ellene megy a póta is:

— Na, jól van, majd megfizet ezért a vén zupás, csak várjanak — harsogta villámló szemekkel. Látszott rajta, hogy lelkiismeretfurdalás nélkül felnyársalna egyet, kettőt az önkéntesekből. Éppen azért, mert ölni nem lehetett, bevonulás után még egy végnélküli tisztelgési gyakorlattal mutatta meg hatalmát.

Az utcán már égtek a villanylámpák, mire vége lett a napi foglalkozásnak. Utolsó percig ott volt azonban ő is, mint a század többi altisztje és foglalkozott a fiúkkal.

A napot befejezte a napiparancs felolvasása. Mikor ezen is túlestek, ravaszkodó kedvvel kiáltotta oda a századnak:

— Most pedig jó mulatást a kimaradó uraknak!

Azon az éjszakán nem kellett elringatni senkit a századtól. Szabadi Ádámot is a napos költötte fel hajnalban, mert a harsogó kürtszó nem tudta felverni. Erre a költögetésre lépett be Balogh és rávigyorgott a fiúkra:

— A koldus már a hatodik határban jár, önkéntesek.

A pirkadó hajnal ott találta a századot az udvaron és Balogh éppen a kiállítást állította össze. A főépület előtt olyan sorban állott, mint egy hadilátszámú szakasz.

Barna százados belovagolt vén remondáján, majd utána kocogott a kürtös és megkezdődött a kihallgatás. Csak úgy lóhátról, mert a századosnak sebesült lába miatt igen kényelmetlen volt a le és felszállás a lóra.

Néhány pere alatt csak úgy hullott a laktanyafogság, szigoritottfogság, mint a záporeső. Néhány esztendőt kiosztott ilyeténképpen Barna százados, majd mikor végső türelme is fogytán volt, vagy egy félvagonnyi némi megterhelése is a hátizsáknak. Balogh téglát is ráparancsolt a népre, hogy legyen halálos pontossággal írta örökké nyálazott plajbászával a kiszabott büntetéseket, dehogy is feledkezett volna meg egyetlen napról, vagy féltégláról. Ugyancsak ő gondoskodott aztán arról is, hogy ezek a büntetések valósággá lehessenek.

Százados úr Barna úgy ült a vén remondán, mint valami trónon. Érzéketlen, mozdulatlan arccal szabta egyre, másra a büntetéseket, csak akkor tört ki, de minden nagyobb indulat nélkül, ha valaki túl civiles formában nyilatkozott meg. Ilyenkor elintézte egy Krisztusával a dolgot és legyintett mintha azt akarta volna mondani:

— Kár a falra borsót szórni, civil...

Különben is hideg híre volt az »öregnek«, mert beszélni is legtöbbet a kürtössel beszélt, aki egyben a lovászi teendőt is ellátta mellette. Ez a beszéd is inkább rövid tömondatokból állott:

— Nem jól van...

— Milyen ez a ló!...

— Vigyázz, mert...

Néha a haretéren szerzett lövése és lábtörése jobban sajgott a kelleténél, ilyenkor még »cudarabb« tudott lenni. Nagy megerőltetésébe került, hogy eltitkolja a bicegését.

A tiszti iskolát nem szerette.

Vállalta, mint kötelességet, de nem lelkesedett érte.

SPORT

A vasárnapi sportműsor

Debrecenben a Stadionban, délután fél 2 órakor Bocskai—Budai 11 bajnoki mérkőzés, vezeti: Gerő Ferenc.

A Bocskai felállítása: Varga, Bikfalvy, Janzsó, Orosz, Boross, Belesik, Markos, Palotás, Finta, Takács, Hajdú.

Budai 11. csapata: Hori, Ligeti, Baross, Pósa, Kovács, Vértess, Schuszter, Fekete, Hidassi, Lika, Vermes.

A Budai-nak négy pontja van, a Bocskai-nak egy. Kiesési derbi, harc a kiesés ellen elkerülni a hátsó veszélyes régióból... ez a mérkőzés jelentősége. A Budai 11 kitünően tud védekezni és veszélyesen rajtaütésszerüen támadni. Nagyon jól kell játszania a Bocskainak, nagyon kell vigyázni, ha győzni akar.

Az előmérkőzés fél 12 órakor DEAC Mátészalkai TK. Vezeti: Takács. Ha a DEAC javuló formát mutat, pontot szerezhet.

Délelőtt fél 10 órakor a vasútas pályán Textil SC—Püspökladányi MÁV vezeti: dr Vargha. Az esélyes a veretlen ladányi csapat, de a Textil, ha teljes erővel küzd és a szerencse is támogatja, szerezhet pontot.

A Villanygyár Berettyóujfaluban játszik a BUSE ellen, Mátészalkán az MVTE—NyKISE, Karcagon a KMOVE—Báthori SE mérkőzés kerül lejátszásra. Nyiregyházán derbi: NyVSC—NyTVE és nem lennénk meglepve, ha az NyVSC győzne.

Budapesten a Hungária—Budafok, Ujpest—Törekvés, Ferencváros—Győri ETO. Phöbus—Elektromos, Nemzeti—Kispest. Szegeden a Szeged—Szürketaxi mérkőzés kerül lejátszásra.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.10—20.65, 78 kg 20.40—20.95, 79 kg 20.65—21.15 80 kilós 20.80—21.25. — Felsőtiszai 77 kg 20.10—20.60, 78 kg 20.40—20.90 79 kg 20.65—21.10, 80 kg 20.80—21.20 rozs pestvidéki 18.80—18.90, rozs más származású 18.95—19.10, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.50—16.00, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.00, zab elsőrendü 16.50—16.80, középminőségü 16.35—16.45 tengeri tiszántúli ó 13.80—13.95, új 11.60—11.70, korpa 12.25—12.35, 8-as liszt 14.30—14.80 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A freencvárosi sertésvásárral felhajtottak 251 darab sertést, az előző napi maradvány 27 darab volt. Árak: I. szedett sertés 104—105, közép 101—103 fillér, silány 96—99, angol tőkesertés 102—104 fillér kilónként. — A vásár irányzata változatlan.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Házasság

Ötven éves
vagyonos özvegy férjhez menne nyugdijashoz, Kati Imréné, Déli sor 19. 463

Feleségül
keres 50 éves jómegjelenésü nyugdijas vasutas hozzáillő tisztességes urinőt. „Megértő feleség" jeligére a kiadóhivatalba. 476

Alkalmazást nyer férfi

Gazdaságba,
bizonyítványokkal kisebb családú megbizható éves munkást felveszek. Szőlőhöz, gyümölcsöshöz értés előny. — Cim a kiadóhivatalban. 408

Egy
ügyes biciklini tudó fiut kenyér kihordásra felveszek. Henzsel sütöde Vörösmarty u. 2. 489

Kifutó fiu
felvétetik Árpád téri Sámson utca 4. szám. 420

Kertész
gyümölcs, virág és zöldségtermesztéshez értő felvétetik azonnalra, Széchenyi utca 21. délután. 474

Italmérésbe
ügyes nős kimérőt felveszek. Nyugdijas rendőr, csendőr előnyben. Jelentkezni „Biztositékkal" jeligére kiadóba. 455

Házmesternek
gyermektelen tisztességes fiatal házaspár felvétetik. Teleki 27. 487

Téglaégetőmestert
keresek. Cim: Rabin Sándor, Szin. 608

Egy
jó családból való fiu szabó tanulónak felvétetik, Tiszai. — Batthyányi u. 26. sz. 577

Üzletszerzőt
tüzifa és szén eladáshoz felveszek. „Turul" Böszörményi ut 2. sz. 582

Bádogos
és asztalos tanuló fizetéssel felvétetik — Gebauer gyár Hid u. 10. sz. 585

Fiatal
bentkosztos kocsist keresek Meszena 17.

Zenészek!
Három-négy tagból álló zenekart fizetéssel azonnal felvesz Halász vendéglő. 599

Kertimunkás
gyümölcsfához értő őszi munkára felvétetik Simonyi ut 11 a 505

Házmesternek
gyermektelen pár felvétetik Széchenyi u. 83. sz. 564

Lekészitő
szücsmunkásnőt felveszek Szent Anna u. 54. 541

Egyszerü
idős nyugdijas ember keres egyszerü magános nőt házvezetőnőnek. Cim a kiadóhivatalban. 557

Felveszek
bejáró kislányt napi néhány órai házi házi munkára. Széchenyi 44. 549

Ápolónőket
felvesz a sebészeti klinika. Jelentkezés bizonyitványokkal. 545

Mindenes
bejárónőt keresztyénekhez felveszünk. Jelentkezni délután. Simonffy u. 25. 559

Egy
ügyes, megbizható mindenes bejárónőt felveszek. Szabóné, Csap u. 41. 560

Konvenciós
családos cseléd és — majoros baromfihoz felvétetik. Deák Ferenc 5. 556

Borügynök
felvétetik. Ajánlatokat a kiadóba „Bornagykereskedő" jeligére. 617

Alkalmazást keres férfi

Tisztviselő
vagy német gyors-, gépiró, levelező, — könyvelő szerény igényekkel állást keres. Esetleg csak délutánra is. „Érettségizett" jeligére. 531

Tizenkétéves
bizonyítvánnyal rendelkező egyén elfogadna bank-, vagy egyéb szolgai, házi-inasi állást is, vagy ügynöki állást is. P. Szilágyi Ferenc, Szabolcs megye, Szakoly. 480 588

Alkalmazást nyer nő

Szakácsnőül
keresek ujévi belépésre egyéb házi munkát is vállaló intelligens, jolelkü nőt. Csiha Győzőné, Hajdunánás. 419

Uri
család felvesz ügyes fiatal mindenes leányt. Simonyi ut 22. szám. 479

Jól főző
mindenes szakácsnőt, középkorut és bentkosztos kocsist felveszek elsejére. Magoss György tér 30. 484

Mindenes
szakácsnőt jó bizonyítvánnyal keresek elsejére Ferenc József ut 75. I. emelet ügyvédi iroda. 494

Masszirozni
tudó (előnyben) nőt keresek könnyü beteg leányobmoz Batthyány u. 16. sz. 522

December
1-re bejárónőt keresek. Hatvan u. 11. kapu alatt balra. 529

Mindenes
szobalányt elsőrendü bizonyítvánnyal elsejére felveszek. Auspitz festéküzlet Csapó 26. 532

Bejárónőt
felveszek. Rothermere 34. Utcai laks. 535

Parketthez
értő mindenes főzőnő, jó bizonyítványokkal felvétetik, Sas ucca 4. I. emelet. 601

Ügyes
kifutóltányt alkalmaz Nagy Gyula műhimző, (püspöki palota). 598

Csigatészta
otthoni készitésére megbizható asszonyok jelentkezzenek Tésztagyárban, Piac ucca 36. 593

Főzésben
jártas mindeneslányt, december 15-ére felveszek, Teleki ucca 56. 604

Jó állást
biztosithat magának úrileány, vagy független úriasszony, néhány ezer pengővel. Érdeklődés délelőtt 9—11 óráig Cim a kiadóban. 603

Kitünően
főző, tiszta mindenes szakácsnő azonnal felvétetik jó bizonyitvánnyal. Jelentkezni 10—12-ig Péterfia 23. 565

Mindeneslány
megbizható, jó bizonyitvánnyal, főzéshez értő azonnal felvétetik Domb 2. 575

Lakást adok
gyermektelen házaspárnak házi munkáért, Bornemiszsa 13., tisztviselőtelep. 580

Kozmetikusnő,
kiönállósithatja magát, jelentkezzék. Jó kereseti lehetőség. — Homok ucca 32. 576

Bejárónő
a délelőtti órákra felvétetik Széchenyi u. 30. keresztépület. 589

Megbizható
ügyes, tiszta bejárólányt keresek, december hó elsejére, Eötvös ucca 48. 626

Szobalány
felvétetik, Mező Ármin fatelep, Irinyi ucca 6. 615

Tyukásznė
baromfineveléshez értő, konvencióra kerestetik. Széchenyi ucca 21., sz., délután. 634

Gyermekszerető
bejárónő felvétetik, — sillag ucca 9. szám. 637

Mindenes-
főzőnő felvétetik, Bikabérház, II. em. 5. 638

Uriszabósághoz
kifutólány felvétetik. — Róth, Hatvan ucca 13. 642

Keresünk
gyári üzemünkhöz egyszerü, értelmes, jól számoló és megbizható nőt, akinek a gyári munkáslakásban kellene lakni. Pályázatokat „Megbizható" jeligére saját kézirással a kiadóhivatalba kérünk. 639

Bejárónő
december elsejére felvétttik, Bethlen ucca 40 keresztépület. 625

Alkalmazást keres nő

300—400 pengő
óvadékkal fiatal uri asszony bár milyen állást vállal. Cim a kiadóban. 475

Deutsches
Fraulein mit bescheidenen Ansprüchen auf 1. December gesucht. Ajtó u. 11. 51

Középkoru
intelligens özv. aszasszony elmenne magános urhoz, vagy urnőhöz házvezetőnőnek. Cim Timár u. 23. sz. keresztépület. 537

Házvezetőnőnek
bejáró főzőnőnek ajánlkozik kitünő bizonyítványokkal intelligens, s középkorú nő, Pacsirta ucca 34. 592

Ajánlat

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javitások. Varrógéprészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger, Csapó ucca 101. 1553 12. 5.

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, hibás tükrök ujjá öntése, üvegesiszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad, u 15 sz. (Telefon 22-96) 866 vv

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzök, alkatrészek kaphatók, javitások jótállással, — Eisenberger, Csapó u. 101 szám. 120. 12. 5.

Ágysodronyok,
vaságyak, mosdók, ruhafogasok, gyermekágyak, kályahvédők, s lábtörlők, Ottónál, Rákóczi u. 13. 1588 12 6.

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc, „Aranyegyszarvú" gyógyszertára, (Szinház mellett). 199 11. 30.

Arcráncképződés
megakadályozására vizlágyító, túlzsirozott szappan, kitünően felszivódó, ártalmatlan lanolinkrém, Földesnél, (Vigmozi bejárat).

Budapesti
gallértisztító felvételi hely Haász Janka utóda Hatvan ucca 16. szám, kézimunkaüzlet. 462

Hó- és sárcipő
javitás, cipő, retikül, bürkabát festést villanygéppel stb. Nagy Károly, Batthyány utca 10. sz. 499

Eladó
szép oltott pöszméte magas törzsü. Boldogkert Epreskert u. 11-d. 485

Női divatszalonban
kabátokat, uccai, estélyi ruhákat, jutányos árban készitek. Tanulót fltveszke, Futó Juliska, Pétrefia 37. 631

Hálók,
ebédlők, combinált szobák, iróasztalok, székek, asztalok, szezlonok, bőrgarniturák, konyhabutorok, egyes butordarabok olcsón. Széchenyi 6. 61+

Hócipőt
sárcipőt, tökéletesen javit Orbán gumiüzem, Piac ucca 7., udvarban. 65+

Bármilyen
órát jótállással javitok. Uj órák olcsón kaphatók. Borbély Gyula, — Kossuth ucca 4. 115+

Gyári maradékokban
a legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznénél Piac ucca 42. (Pannonia udvarban). 55+

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat. Hivásra jövök. Barnáne Csapó ucca 16. 156+

Zománctüzhelyek
kályhák, körcsövek, hőfokozók, — asbest kályha ellenzők, korcsolyák, alpakka evő szerek, karácsonyi ajándéktárgyak — Nagy vasüzlete kirakataiban, Csapókanyar. 518

Kilós
és méteres maradékok nagy választékban, hihetetlen olcsó árban, József kir. herceg ucca 2. alatt. 641

Árverésen
vásárolt cipők, férfi ingek, télikabátok olcsón eladók Csapó ucca 6. szám. 609

Cipőszükségletét
Ökrös saját készitményü raktárából szerezze be. Kis üzlet, olcsó ár. Sas ucca 1. sz. 584

Dr. NOSEDA
Lanolin szappan
1 drb. 20 fillér
a FISCHER Boltban
Teleki u. 73.

Perzsaszőnyeg
művészies javitás garanciával jutányosan csak Tütündjiánnál, Arany János u. 34. 547

Francia szabónő
ajánlkozik házakhoz, napi 2 pengőért. Cim: Urayné, Vár ucca 12 sz. Ugyanott lakótársnőt keresek. 485

LELA
zománctüzhelyek a leg tökéletesebben sütnek, főznek, szénfütésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. 87+

Kereslet

Vadász urak
figyelmébe. Minden nemü és mennyiségü frissen lőtt vadat a legmagasabb napi áron vásárol Varga Gáborné vadkereskedő. Délelőtt Simonffy ucca 1. sz. sátor délután Árpád tér 4. sz. 365 11. 28.

Kisebb
bérházat keresek megvételre. Ajánlatokat „Bérház" jeligére a kiadóba kérek. 157 vv

Hálószobát
használt jó állapotban vennék. Horváth, Hatvan ucca 57. 600

Keresünk
inkasszóval kapcsolatos vidéki árúszállításhoz kétlovas fuvarost. — Kontsek Géza Krt. 633

Élelmiszer ital

Ujlétai fajborok
főby pincészete ajánlja ó és újborait, természetesen, úgy ahogy Isten megadta, hordóból kimérve. Kadar 44 fillértől, Árpád tér 5. 386 12. 24

Vérszegényeknek
gyomorbetegeknek legjobb gyógyszer Tokaji asszú asztali bor 70 fillér, Vár ucca 2. 1572 12. 5.

Tejet
keresek azonalra üzlet részére Csillag u. 71., üzlet. 477

Ha jól
és olcsón akar étkezni, keresse fel Bánné utóda: Vig Mártonné étkezdéjét Csapó ucca 38. Házias magyar konyha. Reggeli és uzsonna kávé. Bentétkezés és kihordás. Egyetemistáknak és diákoknak árengedmény. 558

Bor 36 fill.
kitünő zamatu 5 l. vételnél, Czegléd u. 22. sz. 538

Bor
sajáttermésü, ujlétai rizling, nemeskadar 40 fillér, Barna ucca 10. 572

Sajáttermésü
zamatos újlétai boraink már 36 fillértől, literenként is. Bethlen ucca 44. szám. 635

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt a Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1.

Iparosférfi
lakást, teljes ellátást kap Csap ucca 36. II. ajtó. 546

Oktatás

Német
tanitásra napi egy órára perfekt németül tudó egyént keresek. Péterfia u. 61. 490

Polgáristákat
olcsón tanit, magánvizsgára előkészit — érettségizett tanitónő. Meszena ucca 16. 515

Instruktort
keresek felsőkereskedelmibe járó fiamhoz, Szabó, Péterfia ucca 59. vendéglő. 627

Tüzelő anyagok

2.50 pengő
szagmentes állami szén, házhoz szállítva, — Oestreichernél, Mester ucca 40. 166 12. 12.

Prima
borsodi szén 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan u. 21. szám. Telefon: 29-82. 1448 12. 3.

Borsodi szén 260
mázsánkint hazaszállitva. Tüzifa kapható Schwartz, Agárdi ucca 6. Telefon 32-04. 446

Egy öl
száraz aprított akáctuskó, házhoz szállítva 40 pengő, megbizásból. Minta ölek. Vigkedvü Mihály ucca 1. 574

Tüzifa eladásra
ügynököket keres Mezőgazdasági és Ipari Rt. Hunyadi ucca 2. 614

Hangszer

Zongora
rövid, fekete, modern, remek hangu eladó. — Piac 44. keresztépület. 520

Rádió

Eladó
egy rövid, közép és hosszu hullámu rádió Rakovszky u. 18. 4. ajtó. 530

Világvevő,
nagyteljesítményü, bekapcsolható gramofonnal együtt, olcsón eladó Megtekinthető a délutáni órákban, Bethlen ucca 22. 3 lakás 573

Bútor

Modern
uj dióhálók meglepő olcsón eladók Péterfia u. 52. 500

Ebédlőbutor
mahagoni, jó állapotban olcsón eladó Mikszáth u. 4. Lajos Király térnél. 534

Használt
bútorért legtöbbet fizetek, hivásra azonnal megyek, Hatvan ucca 27. szám. 602

Modern
bútort fixes, hosszülejáratú hitelre kaphat. Érdeklődni: Honvéd u. 8. szám. 606

Vegyes

Ingyen
telelésre szarvasmarhát vállalok. Érdeklődni lehet Simonffi utca 42. Hztulajdonosnál. 430

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad Széchenyi u. 43. szám. 504

Jószágteleltetés
jutányos ár mellett, 60 darabig vállalok. Rákóczi u. 15. 492

Jégpálya
kiadó. Piac ucca 56. 566

Jó tehenek!
hat darab tejhaszonra kiadó, becsületes, takarmánnyal rendelkező hozzáértőnek Értekezni Burgundia u. 1. sz. (Iskola.) 544

Fejőstehenek
öt darab, együtt, tejhaszonra kiadók. Keleti sor 23. 613

Autó, motor kerékpár

Chevrolet
teherautó széjjel szedve darabonként eladó. Bónis, Hatvan u. 31. 1927 12 14

8 lóerős
üzemképes petroleum motor eladó. Ecetgyár, Széchenyi ucca 13. 562

Kerékpár,
jókarban levő, jutányosan eladó, Lipták sajtüzlet, (szinház átjáró). 640

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Üzlethelyiség
átadó. Csapó ucca 18. Bővebbet házfelügyelőnél. 456

Kocsiszint
3 és fél méter magasat 6 méter hosszút bérbe keresek. Ajánlatokat a kiadóba „Kocsiszin" jeligére. 643

Átadó üzlet vendéglő

Eladó
fűszerüzlet lakással, — Cegléd ucca 2. 594

Bevezetett
fűszerüzlet átadó, vagy berendezés külön eladó, azonnal, Késes ucca 69. 607

Vendéglő
lakással, régi hirnevü, bérbe kiadó. Péterfia 55. Értekezni keresztépületben. 513

Üzlethelyiség
azonnal kiadó füszeresnek, borbélynak, trafiknak Monostorpályi ut 46. 491

Kiadó
forgalmas helyen egy fűszerüzlet helyiség, csapókerti állomással szemben. 587

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, december elsejére, Rothermere ucca 25. 460

Kiadó
egy szobás lakás — hozpávalókkal december 1-re Pereces u. 24. 550

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz december 1-re Eötvös 65. 542

Szoba,
konyha és egy szoba Mikepéresi uton daráló mellet kiadó. 508

Egy udvarra
nyiló szoba, december elsejére kiadó. Faragó ucca 19. 578

Egy uccai
és egy udvari szoba kiadó. József kir. herceg ucca 4. szám. 621

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
azonnal — Szoboszlói ut 18. kétszoba, konyha 400 +-öl kerttel — értekezni megyeháznál. 488

Kettőszobás
lakás kiadó, december elsejére, Kalotaszeg u. 8. szám. (Bejárat: Böszörményi út 3. számnál). Zelingernél. 583

Kiadó
két szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel, azonnali beköltözésre is. Sertéstartás és kert. Ugyanott eladók asztalok, étszekrény, s éjjelszekrény, ágy- és íróasztal. Homokkert: Szoboszlay Papp István ucca 18. szám. (A)

Kétszobás,
konyhás lakás, mellékhelyiséggel, december elsejére kiadó. Könyök ucca 8. 619

Kétszobás,
egy szoba, konyhás lakás, mellékhelyiségekkel, sertéstartással kiadó, Kishegyesi út 12. 618

Kiadó lakás nagyobb

Uccai
négy, esetleg ötszobás komfortos lakás május 1-re kiadó Rákóczi 35. 552

4 szobás
uccai orvosi lakás kiadó Hunyadi u. 17. 52[illegible]

Családi ház
4 szobás, melléképülettel 1938 február 1-re kiadó — Csillag ucca 72. 482

Lakást keres

Négyszobás
lakást, komfortost, keresek, május elsejére. Ajánlatot „Négyszobás" jeligére a kiadóba kérek. 158 vv

Bérelnék
kicsi lakást, vagy irodát **nagy udvarral** a nagyállomás közelében. Választ „Kőraktár" jeligére kiadóhivatalba kérek. 465

Egy
szerény megbizható urinőt lakótársul keresek. Szepességi u. 23. sz. 507

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba, két személynek, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. József kir. herceg ucca 14. 426

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Rothermere 10. 506

Különbejáratu
uccai butorozott szoba kiadó, ugyanott egy szoba konyha Homok ucca 132. 451

Butorozott
szoba kiadó Mester u. 4. 472

Butorozott
szoba kiadó. Rothermere 25. II. ajtó. 512

Különbejáratu
utcai butorozott szoba 1-re kiadó. Monti ezredes utca 17. 519

Különbejáratu
utcai butorozott szoba kiadó, Varga utca 6. sz. 521

Egy
butorozott szoba kiadó teljes ellátással is. — Sámsoni ut 4. 527

Teljesen
különbejáratu kényelmesen butorozott szép utcai szoba kiadó. Garay u. 20. 539

Különbejáratu
szép butorozott szoba kiadó Arany János u. 2. II. lépcső, II. 5. 548

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó, Rothermere u. 34. sz. 540

Tiszta
butorozott szoba kiadó Csonka ucca 7. szám. 554

Különbejáratú
bútorozott szoba, teljes ellátással is kiadó. Simonyi út 11 A. 596

Különbejáratú
garzon lakás kiadó. Füvészkert ucca 9. 567

Bútorozott
kényelmes, tiszta, kétágyas uccai szoba, 1-ére kiadó. Miklós ucca 10. 579

Kapualatti
különbejáratú csinosan bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Simonffy ucca 38. szám. 424

Különbejáratú
csinos szoba, azonnalra kiadó. Csapó ucca 19., balra első ajtó. 605

Kiadó
uccai bútorozott szoba kiadó, esetleg bútor nélkül. Nyomtató ucca 16. szám. 629

Különbejáratú
bútorozott kis szoba kiadó. József kir herceg ucca 35., II. lépcső. I. emelet, jobbra. 628

Ingóságvétel

Petroelumos
vastartályt megvételre keresünk. Ullmann, Piac u. 69. 461

Veszek
használt bútort, zálogjegyet, mindenféle tárgyakat. Hivásra házhoz megyek. Csapó ucca 6. 610

Ingóság eladás

Kézikocsi,
kétkerekü olajtengelyes könnyü járásu, kb. négy mázsa teherbirásu, — majdnem ujnak mondható, fűszerkereskedőknek igen alkalmas, olcsón eladó. MÁV Kolónia XVII. épület. 188

Hitelbanki bontásból
Piac ucca 45. sz. vasgerendák, mükö és terméskö lépcsők, rózsaszinü terméskövek, vasajtók, ablakok, vizvezetéki csövek, nagy és kis kapuk, portálok, detektiv rácsok, bontásbol nagyon olcsón. 359 12. 21

Bőrfedeles
gumirádli elsőrendü állapotban eladó. Hajdúszoboszló III. t. Zakar ucca 16. 403

18 személyes
azsuros damaszt abrosz szalvétával eladó Török Bálint ucca 22. 450

Eladó
egy szép nagy tükör asztallal kalapszabutorok. József kir. lonba és fodrásznak is alkalmas és több butorok. József kir. herce ucca 13.

Alig
linoleum eladó Csillag u. 35. 481

Káposztás hordó
eladó Poroszlay ut 53. sz. 483

Kétszárnyu
üveges ajtó tokkal el adó Déli sor 31. szám 501

Eladó
fekete női télikabát és egy kelim asztalferitő Csemete ucca 14. sz. alatt. 503

Jogi törvény
és döntvénytár, Philips junior rádió, vizöblítő tartály és zománcos asztalkonyha eladó. Értekezni az Anyakönyvi hivatalban. 1001

NAGY SÁNDOR
INGATLANIRODA CSAPÓ-UTCA 27.

Nagyállomás, Petőfi-térnél adómentes uriház, utcai háromszobás, udvari kétszobás lakással, minden mellékhelyiséggel 15.000 P Rajta maradhat 9.000 P bankteher! Pár ezerrel megvehető!

Hajó u. 14. (Görbe u. sarok.) Nagytelkü, több lakásos ház — 9000 P. Ugyanott építkezésre telek 2000 P.

Kacsinczy u. 7. (Csapó u. kanyarban.) Alápincézett, kétszoba, fürdőszobás s még két kisebb lakással, potom 8.000 P.

Kincseshegy u. 24. Adómentes, családi villa, elköltözés miatt sürgősen! 7000 P, de minden elfogadható árért, kevés előleggel eladom!

Homok u. 137. Hatcsendbeli lakás — 6500 pengő.

Árpád tér 17. Kitünő üzleti forgalmu ház, 3 lakással, raktárhelyiségek, stb. csak 6000 pengőért! Kétezer pengő rajta maradhat.

Szeremley u. 4. Adómentes, alápincézett, 2 szobás, mellékhelyiségek, külön udvarban még egy két szoba, és mellékhelyiségekből álló lakóház, együtt 6000 pengő. Két család, kétrészben is megveheti. Átvehető teher van rajta!

Fiskola u. 7-g. Kétszer egyszoba, mellékhelyiségek, nagy kerttel — 5300 P.

Malvin u. 40. (Nyilastelep.) Minden kényelemmel ellátott családi otthon, két hatalmas utcai szoba, előszoba, konyha, éléskamara, és mellékhelyiségek, 4500 pengőért most megveheti! Teher maradhat 2000 P.

Galamb u. 6. (Vágóhid felé) Adómentes sarokház, háromszoba, mellékhelyiségek, minden melléképülettel, istállóval, gazdasági épületekkel 6000 P. Gazdálkodónak, sertéshizlalóknak ajándék! Teher 1800 P maradhat!

Nagy Pál u. 13. (Laktanya u. sarok). Egy szoba, konyha, udvari szobával, melléképületekkel — 4000 P. Sürgős eladás miatt alku tárgya.

Kálmánczhelyi u. 16. sz. Adómentes családi ház 4000 P. Hosszu lejáratu FAKSZ kölcsönnel, előnyös feltételekkel.

Fentieken kívül házak, földek, házhelyek, szőlők, gyümölcsösök a legnagyobb választékban.

VÉTELNÉL — ELADÁSNÁL

saját érdekében keresse fel jóhirnevü, közismert ingatlanforgalmi irodámat: Csapó u. 27. szám alatt!

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc ucca 7. szám alá. —

Eladó házak:

Teleki ucca 10. szép négyszobás úriház. Teleki ucca 25. Szávay Gyula ucca 21. Wesselényi uccán szép kis adómentes ház eladó, vagy kertségben levővel el is cserélendő. Ispotály uccán ház, jutányosan eladó. Hatvan uccai kertben jó kis ház 800 négyszögöl veteményes és gyümölcsössel 3400 pengő. Lehel u. 3. sz. 800 öl gyümölcsössel. Erdő alatt 340 és Andrássy út elején 860 öl villatelkek. Böszörményi út 77. alatt 1305 öl telek, fele is eladó. Iroda: Deák Ferenc ucca 7. sz. 571

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. Járásbíróság mellett. Telefon 28—26. Saját ház.

Vasútasok, postások, villanygyári tisztviselők soha ilyen kedvező alkalom. Nagyállomáshoz párpercnyire háromszobás jókarban levő úrilakás, mindenféle mellékhelyiségekkel, ezer négyszögöl termő gyümölcsössel, elköltözés miatt tizezer pnegőt kérünk, de mindenáron sürgősen eladó.

Péterfia uccai villamos megállónál, most épült háromszobás, össz komfortos, teljesen alápincézett parkettes úrivilla, huszonnégy ezret kérünk, de sürgősen eladó.

Kassa út 52. számú kis családi házat négyezerért odaadjuk.

Mikepércsi út 6. sz. kettőszobás, adómentes úrivilla, negyven termő nemes gyümölcsfával, négyezerötszázért.

Téglaskertben Szepesi ucca 53., üzletes ház, kettőszobás lakással négyszáz öl gyümölcsössel, megélhetést biztosít, négyezerötszázért.

Ugyancsak a Téglaskertben, Balaton ucca 63. számú kis családiház, hatvan termő gyümölcsfával, kettőezerkettőszázért.

Eladó földek:

Nagycserén, vasúti megállónál harminchat hold tanyás, huszonkettőezerért.

Ebesen kövesút mellett 15 hold tanyás és külön 16 hold tanya nélkül.

Elep 61 számú 10 h. a Rikli birtok túlsó szélénél, kövesút mellett.

Ebesen, Ondódon, Macson, Szepesen 110 84 62 54 46 30 24 15 12 9 6 4 3 hold tanyás és tanyanélküli legkitünőbb feketeföldek.

Ugy debreceni határban, mint vidéken, földek mindenféle nagyságban és minőségben.

Nincs az az ingatlan adásvételi ügylet, amit Bakóczy le ne tudna bonyolítani.

Mindenféle felvilágosítás díjtalan. Közvetítési díj csak adásvétel esetén fizetendő.

Miért fizet lakbért, mikor azért a pénzért a sajátjában lakhat.

Házak kevés előleggel sőt pénz nélkül is vásárolhatók Bakóczynál részletfizetésre. 568

Közműves
villatelkek, 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén villamos megállóhoz közel, rendkivül előnyös ár- és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd Werbőczy ucca 12 1575 sz

2500 pengőért
belvárosban, a libakerti Viola ucca 17. szám alatti villatelek, 40 drb termőgyümölcsfával, s szivattyúskúttal, drótkerítéssel eladó. Építési engedély megvan. Szent Anna ucca 33. (R)

Eladó ház

Szent Anna
u. 46. számu ház eladó. Ugyanott kovácsfuvó eladó 448

Bundi
ucca 12. számu négyszobás parkettes, — fürdőszobás családi ház eladó. Megbizott Máté ingatlaniroda. 452

Epreskert
u. 17. sz. ház eladó, — gazdálkodónak jó alkalom. 493

Adómentes
családiház négyszoba komforttal, gyümölcsös bankteherrel, villamosnál, város alatt eladó, Deseő, Piac 89. 496

Házak
Varga ucca 24. és Baross ucca 24. eladók. — Megbeszélés Miklós ucca 33. 498

Eladó
Nyilastelep, Malvin uccán szép családi ház kedvező fizetési feltételekkel. Értekezhetni — Gazdák Bankjában. 511

Sarokház,
nagy bérjövedelemmel eladó. A házban gyógyszertár van. Kiváló tőke befektetés. Cim a kiadóban. 581

Eladó
két uccára nyiló, külön gazdasági udvarral ellátott ház. Gazdálkodóknak igen alkalmas. Cim a kiadóban. 581

Eladó
a Csokonai ucca 29. sz., ház. 561

Családiház,
központban eladó, vagy kiadó azonnal elfoglalható. Megtekinthető hétköznap 11 óráig és 2—4 óráig. József kir. herceg ucca 18. 623

Földbérlet

Kiadó
5 és fél hold föld, a város alatt, azonnalra is. Ugyanott eladó csutka, takarmányrépa. Értekezni lehet Vámospércsi út 13. kocsma. 384

Haszonbérbeadó
403 m. h. tiszavidéki fekete föld Fegyvernekén. Kövút mellett, komfortos, ősparkos tanyával. Érdeklödni: dr. Botka, Fegyvernek. 523

Mikulási ajándéknak
mindenféle hazai és külföldi gyümölcsöskülönlegességek legolcsóbban Déligyümölcs csarnok, Piac ucca 7. 1883 4. 12.

Konyhakertészetre
1700 öl csigekerti elsőrendü talaj kiadó József király herceg 12. 555

Kiadó
Tócóskertben, konyhakertészetre alkalmas 2523 kvadrát föld, lakóházzal együtt. Tasnádi ucca 8. 620

Gazdasági eszközök

Eladó
két széjjelszedhető keményfa hombár. Hatvan u. 60. 516

Kútszivattyú
használt eladó. Eötvös ucca 23. és Rakovszki ucca 3. szám. 632

Homokfutók
újak és használtak eladók. Hatvan ucca 47. 616

Eladó föld

Eladó
Köntöskertben 1800 négyszögöl konyhakertészeti föld palatetős házzal. Értekezni Gazdák Bankjában. 510

Eladó
vagy bérbeadó kedvező fizetési feltételekkel város alatt, kövesut szélen 26 holdas tanyásföld. — Értekezni Gazdák Bankjában. 509

Eladó földek
Halápon 33 kat. hold tanyás búzatermő birtok, ilyen olcsó birtok ma kevés van a földárak emelkedése folytán is hihetetlen, 24,000 pengőért eladó. Nagyivánon 48 hold fekete tanyásföld, holdanként 400 pengő. — Halápon 6 hold. Elepen 16 40. Ondódon 14 hold tanyás. Cseréhez közel 15 21 hold tanyás. Megbizott Samu János, Deák Ferenc ucca 7. 571

Eladó
a kismacsi állomás közelében, közvetlen kövesut mellett 4 kat. hold elsőrendü fekete föld. Cim a kiadóban. 553

Eladó állatok

120 kilós
prima zsirsertés, 9 hónapos eladó Zrinyi u. 25. 487

Kettő darab
fiatal hízott sertés, mázsán felüliek eladók. — Sámsoni út 3. 622

Négy darab
hízott sertés eladó. Liba kert, Szegfü ucca 9. 636

Három lyuku
kétsütős fehérzománcos asztalsparhelt 70 pengőért eladó. Simonyi út 11. A. 597

Eladó
világos keményfa, félháló, sodrony betéttel, madráccal Zápolya ucca 4. 502

Modern
félhosszú bunda alighasznált olcsón eladó. Ferenc József út 34. sz. III. 14. ajtó. 553

Eladó
180x80 ajtó tokkal és egy asztal sparhelt. Hunyadi 17. 525

Eladó
előszobafogas, kézimunkák, söresap, vízcsap. Virág utca 21. 519

Prémes
férfikabátok, lószerszámok, használt ajtók és ablakok, gerendák, szalma, tengericsutka eladó. Péterfia 53. 526

Parkett,
zongora kereszthuros, harmónium, ebédlő butor, épületfa olcsón eladó. Széchenyi u. 66. sz. 528

Perzsabunda
használt állapotban, olcsón eladó. Megtekinthető délelöttönként, Péterfia 39. 543

Férfi
fekete télikabát, fehérnemüek, jókarban eladók Rákóczi ucca 35. 651

Varrógép,
jó állapotban kis Singer 30 pengőért eladó. — Werbőczy ucca 8. szám Bakóczynál. 568

Deszka,
gerenda féláron, cserép tégla legolcsóbban, — Andrássy út 8. 612

Irógép,
Singer varrógépek, hálók, ebédlő, sezlonok, asztalok, székek, ingaórák, schőberlágy, szekrények, toalettek olcsón eladók. Csapó ucca 6. 611

Ebédlőszőnyeg,
teljesen jó állapotban eladó. Révész cipőüzlet, Piac ucca 56. 630

Varrógép,
alighasznált eladó, hajnaluccai bérház A) lépcső 5 ajtó. 570

Vaságy,
lisztesláda, tükrösmosdó márványlappal, két vendégoldal, ruhafacsarógép eladó. Széchenyi ucca 83. 563

Fekete
férfi télikabát, vívófelszerelés eladó. Dégenfeld tér 4. 590

Vadgesztenyefák
bukszusok és díszcserjék eladók, Dégenfeld tér 4. szám. 590

Eladó
keleti perzsaszőnyeg, csőágy, henesertakaró, háló, tükör, fürdőkád, zománcozott, egyéb ingóságok, Kepecs, Simonffy ucca 7. 586

Elköltözés
miatt eladó ebédlőberendezés, előszobafal, s állótükrök, álló óra, s kerekes mangorló, szőrmék, porszivógép, villanyhajtású maszirozó, villany hajszárítógép, s többféle háztartási tárgy, hétköznap 2—4 óráig, József kir. herceg ucca 18. 624

Hálószoba
székek, páncélkassza, s perzsabunda, irodaberendezés, sezlon, vegyes bútorok eladók. Csapó ucca 16. szám. 591

Gazdasági terményes

Tengericsutka
kapható mm-kint P 1.20-ért a volt Patkógyár telepén, Hid ucca 4. Telefon 21-29. 495

Kétéves
gyökeres szőlővesszők, Saszla, kadar, dinka, szlanka kapható Apafi u. 111. 514

Gyökeres
szőlővessző érkezett. — Erzsébet királyné, Alfuz Ali, szőlőkertek királynéja 10 fillér, csabagyöngye, saszla, Mattiász 6 fillér, Hatvan u 32. szám. 405

Eladó
szép nagy ribizli bokrok, piros nagy gyümölcsü, Honvédtemető ucca 29 szám. 502

Elveszett

Szombaton
elveszett fél fülbevaló, becsületes megtalálója magas jutalomba részesül Rákóczi ucca 5. Szücs Béla hentesüzletbe. 533

Eladó házhely

Házhelyek
Széchenyi ut 100. és István uti telkünkből részletre eladók. Bővebbet Miklós ucca 33. 497

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.